

M MÄNTSÄLÄ

Kuvat: Mäntsälän kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Mäntsälän kunta

Kunnanhallitus 30.3.2026 § 57

Sisällys

1 Tiivistelmä.....	4
2 Toimintakertomus	5
2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	5
2.1.2 Kunnan organisaatio ja hallinto	7
2.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys ja oman alueen kehitys	11
2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	14
2.1.5 Kunnan henkilöstö	20
2.1.6 Ympäristö.....	21
2.1.7 Muut ei taloudelliset asiat.....	21
2.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	21
2.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä	22
2.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	24
2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	26
2.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	26
2.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	27
2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	29
2.4.1 Tase ja sen tunnusluvut	29
2.5 Kokonaistulot ja –menot	31
2.6 Konsernin toiminta ja talous	33
2.6.1 Konsernin rakenne ja omistusosuudet sekä konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisöt	33
2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	34
2.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen	38
2.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	39
2.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	40
2.6.6 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	41
2.7 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	46
2.8 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	46
2.9 Kriisikuntakriteerien toteutuminen Mäntsälän kunnassa.....	47
3 Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen	49
3.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	49
3.2 Tavoitteiden toteutuminen	51

3.3 Talousarvion toteutuminen	55
3.3.1 Hallintopalvelut	55
3.3.2 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut.....	67
3.3.3 Tekninen ja elinvoimapalvelut.....	79
3.4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	88
3.5 Investointiosan toteutuminen.....	90
3.6 Rahoitusosan toteutuminen.....	93
3.7 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta.....	94
4 Tilinpäätöslaskelmat.....	96
4.1 Tuloslaskelma	96
4.2 Rahoituslaskelma.....	97
4.3 Tase.....	98
4.4 Kuntakonsernin tulos- ja rahoituslaskelma sekä tase	100
5 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	104
5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	104
5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
5.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	107
5.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	110
5.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	115
5.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	117
5.7 Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen.....	120
5.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	120
6 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	123
Liitteet.....	126

1 Tiivistelmä

Menot	Hallintopalvelut 12,5 milj. €	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 39,0 milj. €	Tekninen- ja elinvoimapalvelut 17,5 milj. €
	Lainakanta 78,4 milj. €	Nettoinvestoinnit 7,2 milj. €	Vuosikate/poistot 119,3%
Tunnusluvut	Tilikauden ylijäämä 0,85 milj. €	Asukasmäärä 2025 lopussa 20 862	Tulovero% 8,3
	Lainakanta asukasta kohden 3 757 €	Kuntakonsernin lainakanta 146,5 milj. €	Toimintatuotot / Toimintakulut 15,1 %
	Vuosikate 540 € / asukas	Investointien tulorahoitus 154,5 %	Toiminnan ja investointien kertymä 23,28 milj. euroa (5 vuotta)

2 Toimintakertomus

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Toimintavuotta 2025 varjosti edelleen maailmantilanteen epävarmuus. Usean vuoden Suomessa laimeana jatkunut talouskehitys, työttömyyden kasvu sekä kustannusten ja erityisesti palkkakustannusten nousu aiheuttavat myös kuntalouteen ja kunnan toimintaan erittäin suurta painetta. Näistä toimintaympäristön haasteista huolimatta ja tässä suhdanteessa kunnan taloudellinen tulos oli jopa erittäin hyvä. Viime vuosina (2020–2025) kunnan taloudellinen tulos on myös pysynyt erittäin vakaana ja vahvana.

Vuosi 2025 oli myös Mäntsälän juhlavuosi Mäntsälän täyttäessä 440-vuotta. Merkkivuotta juhlistettiin monin eri tavoin ja eri yhteyksissä yhdessä Mäntsälän seurakunnan, eri järjestöjen ja yhteistyökumppanien kanssa mm. erilaisten tapahtumien kautta.

Asuntorakentamisen lama jatkui edelleen vuonna 2025 ja jopa syveni. Tilastokeskuksen mukaan viime vuonna Suomessa valmistui 19 852 uutta asuntoa, mikä oli kahdeksan prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rakentamislupa myönnettiin 13 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tämä näkyi myös täällä meillä Mäntsälässä mm. asukasluvun laskuna. Tämänhetkisen arvion mukaan asuntorakentamisen elpyminen edelleen lykkääntyy, ja vauhtiin pääsemistä voidaan odottaa aikaisintaan vuonna 2027.

Syksyn aikana valmisteltiin uutta kuntastrategiaan ja se hyväksyttiin kunnanvaltuustossa lokakuussa 2025. Kuntastrategian peruselementit eli arvot ja toiminta-ajatus pidettiin samoina kuin edellisessä strategiassa. Kuntastrategian 2026–2030 keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja yhteisön elinvoimaisuuden edistäminen. Toiminnan tavoitteeksi on asetettu erittäin kova tavoite eli haluamme, että Mäntsälä kehittyy kestävästi ja että olemme samalla myös parhaan arjen kunta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi meillä on kolme kärkitavoitetta: vahvistamme sujuvaa arkea, panostamme kestäväan kasvuun ja elinvoimaan sekä edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Kärkitavoitteille valtuusto on määritellyt selkeät alatavoitteet. Alatavoitteet voi nähdä myös lupauksiksi, joita viedään konkreettisenä tekemisenä yhdessä eteenpäin kunnan eri palvelualueilla. Strategian käytäntöön vienti on osa normaalia arjen tekemistä ja toimintaa.

Yksi keskeinen kunnan kehittymistä ja strategian toteutumista kuvaava mittari on kunnan asukasluku ja sen kehitys. Uuden strategian mukaisesti me tavoittelemme, että Mäntsälän asukasluku on kasvanut vähintään 600 henkeä vuoteen 2030 mennessä. Kasvutavoitteesta on viime vuosina jääty ja siihen pääsemien tässä, jo muutaman vuoden jatkuneessa, rakentamisen matalasuhdanteessa on erittäin haastavaa. Mäntsälässä on kuitenkin kaikki mahdollisuudet kasvuun ja tästä syystä vuoden 2026 aikana tullaankin kuntaan laatimaan ns. palvelu- ja kasvuohjelma.

Kunnan asukasluku oli vuoden 2025 lopussa 20 862 henkilöä, missä oli vähennystä edellisen vuoden tarkennettuun määrään (20 934) verrattuna 72 henkilöä. Tämä oli jo toinen vuosi peräkkäin, kun Mäntsälän asukasluku hieman laski. Väestökehitykseen liittyy edelleen iso huoli eli luonnollisen väestökasvun negatiivisuus ja erityisesti syntyvyyden pienuus. Mäntsälään syntyi vuonna 2025 yhteensä 151 lasta, mikä on 15 lasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kuolleiden määrä oli 189. Syntyvyyden lasku on ollut nopeaa ja jatkunut jo useamman vuoden. Esimerkiksi vielä vuonna 2012 Mäntsälään syntyi 271 lasta. Tällä hetkellä näyttää siltä, että syntyneiden lasten määrä vakiintuu vuositalolla n. 150-170 lapseen. Lasten määrän vähenemisellä tulee olemaan vaikutusta palvelukysyntään ja sitä kautta myös tarvittavaan tilatarpeeseen.

Vuoden 2025 tilikauden tulos oli 0,8 milj. euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyy 1,0 milj.€:n pakollinen varaus liittyen maaperän pilaantumisen ympäristörisktiin. Tilinpäätöksessä toimintakate oli -58,5 milj. euroa ja vuosikate 11,3 milj. euroa. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikutti erityisesti kulujen pysyminen kurissa ja niiden jääminen alle budjetoidun sekä ennakoitua parempi maanmyyntitulojen kertymä.

Vuoden 2025 alusta julkisten työvoimapaalvelujen järjestämisvastuu siirtyi työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Mäntsälä on mukana Keski-Uudenmaan työllisyysalueessa yhdessä viiden muun kunnan kanssa. Työttömyysaste oli Mäntsälässä vuoden lopussa 9,7 prosenttia eli 1,0 %-yksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Uudellamaalla työttömyysaste oli 12,8 prosenttia (11,7 % vuonna 2024). Uudistuksen myötä ja tässä suhdannetilanteessa työttömyysasteen kehityksellä ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden hallinnalla on erittäin iso merkitys kunnan talouteen ja sen tasapainoon. Vuonna 2025 yksistään kunnan maksuosuus työttömyysetuuksista (ns. sakkomaksu) oli noin 0,8-0,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Kunnan tytäryhtiöistä Nivos Oy:n taloudellinen vuosi oli haastava, ilman kuituliiketoiminnan myynnistä saatua voittoa, olisi tulos ollut reilusti negatiivinen. Mäntsälän Jäähalli Oy:n ja Kiinteistö Oy Mäntsälän toimistotalon tulos oli niin ikään miinuksella. Mäntsälän Kodit Oy:n tulos oli muista poiketen hieman voitollinen. Yhteenvetona voi todeta, että kaikkien kunnan tytäryhtiöiden kohdalla tuloksetekokykyyn pitää edelleen kiinnittää erityistä huomiota.

Vuoden aikana valmistauduttiin yhtiöittämään kunnan sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen vuokraus hyvinvointialueille. Tätä vuokraustoimintaa varten perustettiin kunnan 100 %:sti omistama Mäntsälän Sote-kiinteistöt Oy. Yhtiö aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2026 ja kiinteistöistä sinne siirrettiin terveysasema ja hyvinvointineuvola. Käytännön toiminnan kannalta keskeistä on hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö ja ns. yhdyspintatyö sekä kunnan edunvalvonta mukaan lukien mm. palveluverkko ja siihen liittyvät kiinteistö-kysymykset.

Kunnan nettoinvestoinnit vuonna 2025 olivat yhteensä 7,2 milj. euroa. Vuoden aikana ei aloitettu eikä myöskään valmistunut yhtään ns. suurempaa hanketta. Kunnan ja kuntakonsernin lainamäärä pieneni vuoteen 2024 verrattuna 7,1 milj. euroa. Kunnan lainakanta oli 78,4 milj. euroa eli asukasta kohden 3 757 €. Kuntakonsernin lainakanta oli kokonaisuudessaan 146,5 milj. euroa.

Vuosi oli myös vahvan kehityksen ja merkittävien yritysinvestointien aikaa. Erityisesti viime vuosina toteutuneet digitaalisen infrastruktuurin, energiatekniikan ja logistiikan investoinnit ovat nostaneet Mäntsälän valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kiinnostavaksi sijoittumiskohteeksi. Investoinnit lisäävät myös osaltaan liiketoimintamahdollisuuksia paikallisille yrityksille. Kunnassa parhaillaan valmistelussa oleva strateginen yleiskaava on erittäin tärkeää saada hyväksytyksi viimeistään vuoden 2026 aikana, jotta myös tulevien vuosien investoinneille löytyy kunnasta tontteja ja sijoittumispaikkoja.

Kiitos vuoden 2025 erinomaisesta onnistumisesta kuuluu kunnan koko henkilöstölle, päätöksentekijöille ja kaikille yhteistyökumppaneille. Haasteista ja epävarmoista näkymistä huolimatta voimme Mäntsälässä katsoa erittäin luottavaisesti tulevaan ja rakentaa yhdessä Mäntsälää, joka kehittyy kestävästi ja jossa jokainen voi elää parasta arkea - omana itsenään ja osana aktiivista yhteisöä.

Mäntsälässä 23.2.2026

Hannu Laurila, kunnanjohtaja

2.1.2 Kunnan organisaatio ja hallinto

Toimielinorganisaatio

Kunnan toimielinorganisaation muodostavat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, lautakunnat, niiden jaostot ja toimikunnat sekä vaikuttamistoimielimet.

Tarkastuslautakunta	Kunnanvaltuusto			
Keskusvaalilautakunta	Kunnanhallitus			
Nuorisovaltuusto Ikäihmisten neuvosto Vammaisneuvosto Lapsi- ja perheasiainneuvosto				
Hallintopalvelut	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut		Tekninen- ja elinvoimapalvelut	
	Sivistys- lautakunta	Hyvinvointi- lautakunta	Tekninen- ja elinvoima- lautakunta	Kuntakehitys- lautakunta
	Sivistyspalvelut	Hyvinvointipalvelut	Tekniset palvelut	Kuntakehitys- palvelut
Yleishallinto	Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset		Tekninen- ja elinvoimapalvelujen yhteiset	
Tukipalvelut	Opetuspalvelut	Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut	Toimitilapalvelut	Maankäyttö, asuminen ja liikenne
Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus	Varhaiskasvatuspalvelut		Ateria- ja puhtauspalvelut	
TE- ja maahanmuuttopalvelut	Maaseutupalvelut		Kuntatekniikka	

Kuva: Kunnan organisaatio (31.12.2025 tilanteessa)

Viranhaltijaorganisaatio

Kunnan henkilöstöorganisaatiota johtaa kunnanjohtaja. Kunnan organisaatio jakautuu palvelualueisiin, jotka ovat: hallintopalvelut, sivistys- ja hyvinvointipalvelut sekä tekniset- ja elinvoimapalvelut. Palvelualueita johtavat palvelualuejohtajina hallintojohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja. Palvelualueet jakautuvat edelleen tulosalueisiin ja tulosityksiköihin.

Luottamuselinten kokoonpano sekä palvelualueiden johtavat viranhaltijat 31.12.2025

Valtuusto, 43 jäsentä

Hallikainen	Heli	SDP	puheenjohtaja		
Keto-Huovinen	Pihla	KOK	1. vpj.		
Allonen	Ilkka	KESK	2. vpj.		
Aalto	Jussi	KESK	Laukkanen	Erkki	VAS
Aho	Mia	SDP	Leino	Timo	SDP
Ahonen	Taina	KOK	Levón	Satumaija	KESK
Brusila	Eerik	KESK	Lutfi	Aida	KOK
Havula	Tapio	KESK	Manninen	Katri	KESK
Heikkilä	Jussi	KOK	Niemi-Korpi	Eemil	PS
Heikkilä	Teuvo	SDP	Orajärvi	Satu	VIHR
Heinmurto	Katri	KESK	Saarnio	Joona	KESK
Heinonen	Kalevi	KESK	Salmi	Petri	KOK
Inkinen	Juha-Matti	KESK	Särkijärvi	Tuuli	VIHR
Juutinen	Ari	PS	Teppinen	Marja	KESK
Kalenius	Christina	SDP	Timonen	Suvi	SDP
Karttunen	Osku	PS	Tuomisto	Emmi	SDP
Koivula	Susanna	KD	Vainio	Pirjo	KOK
Kokko	Eero	KOK	Vierikko	Tarja	SDP
Kosonen	Jyrki	KESK	Vikman-Kanerva	Merja	KOK
Krakau	Harri	KOK	Virpiaro	Matti	KOK
Laaksonen	Siiri	SDP	Välimäki-Kuronen	Raisa	SDP
Laine	Tytti	SDP	Warras-Stjernvall	Annika	KOK
Lampi	Satu	PS	Yli-Viikari	Jonna	VAS

Valtuuston voimasuhteet:

Keskusta	12 paikkaa
Sosiaalidemokraatit	11 paikkaa
Kokoomus	11 paikkaa
Perussuomalaiset	4 paikkaa
Vihreät	2 paikkaa
Vasemmistoliitto	2 paikka
Kristillisdemokraatit	1 paikka

Kunnanhallitus, 9 jäsentä

Havula	Tapio	KESK	puheenjohtaja
Leino	Timo	SDP	1. vpj.
Kokko	Eero	KOK	2. vpj. (2 v.)
Lampi	Satu	PS	
Laukkanen	Erkki	VAS	
Teppinen	Marja	KESK	
Vierikko	Tarja	SDP	
Ahonen	Taina	KOK	
Brusila	Eerik	KESK	

Kunnanhallitus, varajäsenet

Kosonen	Jyrki	KESK
Markkanen	Eero	SDP
Heikkilä	Jussi	KOK
Jauhiainen	Katri	PS
Särkijärvi	Tuuli	VIHR
Manninen	Katri	KESK
Laine	Tytti	SDP
Warras-Stjernvall	Annika	KOK
Inkinen	Juha-Matti	KESK

Kunnan johto

Kunnanjohtaja	Hannu Laurila
Hallintojohtaja	Esa Siikaluoma
Sivistysjohtaja	Timo Ahvo
Tekninen johtaja	Mika Pynttari
Talousjohtaja	Riitta Samola
Henkilöstöjohtaja	Mika Lindgren
Kuntakehitysjohtaja	Vesa Gummerus

Tarkastuslautakunta, 5 jäsentä

Lutfi	Aida	KOK	puheenjohtaja
Laaksonen	Siiri	SDP	vpj.
Jokinen	Heidi	KESK	
Goltz	Pauli	PS	
Isola	Eero	VAS	

Tarkastuslautakunta, varajäsenet

Luomanen-Kurki	Eveliina	KOK
Lepistö	Eija	SDP
Vainio	Siru	KESK
Vähäkangas	Tarmo	PS
Välitalo	Mika	VIHR

Keskusvaalilautakunta, 5 jäsentä

Kalenius	Christina	SDP	puheenjohtaja
Luhtanen	Pirkko	KOK	vpj.
Halonen	Sirpa	KESK	
Juutinen	Ari	PS	
Janhunen	Tomi	VIHR	

Keskusvaalilautakunta, varajäsenet

Suomien	Kai	KD	1. vj
Järvinen	Hannu	VAS	2. vj
Häkkänen	Leea	VL	3. vj
Warelius	Heidi	RKP	4. vj
Sievinen	Terhi	KESK	5. vj
Hirvonen-Uusitupa	Kirsi	SDP	6. vj
Sillanpää	Jari K.	KOK	7. vj.

Kuntakehityslautakunta, 9 jäsentä

Kosonen	Jyrki	KESK
Heikkilä	Teuvo	SDP
Eerola	Asko	KOK
Munukka	Jukka	PS
Orajärvi	Satu	VIHR
Inkinen	Juha-Matti	KESK
Laine	Tytti	SDP
Warras-Stjernvall	Annika	KOK
Pitkämäki	Hanna	KESK

puheenjohtaja
vpj

Kuntakehityslautakunta, varajäsenet

Puirava	Maarit	KESK
Laaksonen	Marko	SDP
Määttä	Atte	KOK
Linnamäki	Eero	PS
Koski	Päivi	VAS
Tokola	Jukka	KESK
Huser	Vera	SDP
Vikman-Kanerva	Merja	KOK
Ekonen	Sinikka	KESK

Kunnanhallituksen edustaja

Kokko	Eero	KOK
-------	------	-----

Nuorisovaltuuston edustaja

Väyrynen	Aatos
----------	-------

Tekninen- ja elinvoimalautakunta, 9 jäsentä

Kalenius	Christina	SDP
Kokko	Eero	KOK
Salmi	Petri	KOK
Aalto	Jussi	KESK
Niemi-Korpi	Eemil	PS
Kyrö	Jaakko	VIHR
Saarnio	Joona	KESK
Aho	Mia	SDP
Joensuu	Johanna	KOK
Alaluusua	Sari	KESK

puheenjohtaja
vpj. (2 v.)
vpj. (2 v.)

Tekninen- ja elinvoimalautakunta, varajäsenet

Huittinen	Tanja	SDP
Pahkamäki	Juha Pekka	KOK
Eloranta	Jari	KESK
Pekkinen	Pauli	PS
Korpisuo	Mika	VIHR
Peltola	Santeri	KESK
Mieskolainen	Johanna	SDP
Lujamaa-Reisner	Leena	KOK
Vainio	Anne	KESK

Kunnanhallituksen edustaja

Allonen	Ilkka	KESK
---------	-------	------

Nuorisovaltuuston edustaja

Tikka	Luca
Salonen	Hilla

Sivistyslautakunta, 9 jäsentä

Virpiaro	Matti	KOK
Tamminen	Liisa	VAS
Manninen	Katri	KESK
Tuomisto	Emmi	SDP
Karttunen	Osku	PS
Levón	Satumaija	KESK
Kuusela	Petri	SDP
Vainio	Pirjo	KOK
Virtanen	Toni	KESK

puheenjohtaja
vpj.

Sivistyslautakunta, varajäsenet

Päivinen	Mitja	KOK
Talonpoika	Katja	VAS
Rosenqvist	Jari	KESK
Tarkiainen	Annina	SDP
Jauhiainen	Katri	PS
Männynväli	Mari	KESK
Lindholm	Paul	SDP
Kokko	Maria	KOK
Kaura	Ari	KESK

Kunnanhallituksen edustaja

Lampi	Satu	PS
-------	------	----

Nuorisovaltuuston edustaja

Väyrynen	Jane
----------	------

Hyvinvointilautakunta, 9 jäsentä

Goltz	Pauli	PS	puheenjohtaja
Koivula	Susanna	KD	vpj.
Välimäki-Kuornen	Raisa	SDP	
Kuokkanen	Harri	KOK	
Välitalo	Anu	VAS	
Pöykkö	Enni	KESK	
Markkanen	Eero	SDP	
Luomanen-Kurki	Eveliina	KOK	
Tervo	Markus	KESK	

Hyvinvointilautakunta, varajäsenet

Juutinen	Ari	PS
Virtanen	Matti	KD
Särkijärvi	Johanna	SDP
Ratia	Mikko	KOK
Ståhlberg	Taija	VAS
Warelius	Heidi	RKP
Sahlsten	Pauli	SDP
Hovila	Marjo	KOK
Kantanen	Raimo	KESK

Kunnanhallituksen edustaja

Vierikko Tarja SDP

Nuorisovaltuuston edustaja

Kuusi Sisu

Pukkilan kunnan edustaja

Clewer Leena

Pukkilan kunnan varaedustaja

Koskinen Kari

Pornaisten kunnan edustaja

Valve Mari

Pornaisten kunnan varaedustaja

Vilenius Jenni

2.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys ja oman alueen kehitys

Kansantalouden kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuun taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa tänä vuonna vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu ensi vuonna. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028. Heikosta suhdanteesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä supistuu tänä vuonna 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee ensi vuonna 4,5 prosenttiin, kun tälle vuodelle odotetut hävittäjähankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousee tänä vuonna yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Kansantalouden ennustelukuja / *valtiovarainministeriö 19.12.2025							
Vuosi	BKT, muutos %	Työttömyysaste, %	Ansiotasoindeksin muutos, %	Inflaatio, %	Lyhyet korot, %	Pitkät korot (10 vuotta) %	Julkisyhteisöjen bruttovelka suhteessa BKT:een, %
2024	0,4	8,4	3,1	1,6	3,6	2,9	82,4
2025*	0,2	9,6	2,9	0,4	2,2	3	89,1
2026*	1,1	9,5	3,6	1,2	2,0	3	91,6
2027*	1,7	9,1	3,2	1,8	2,0	2,9	92,4
2028*	1,6	8,5	3,2	1,9	2,0	2,9	93,9

Kotitalouksien ostovoiman kasvu on vuonna 2025 hidasta johtuen heikosta työllisyystilanteesta, sosiaalietuuksien leikkauksista ja kulutusverojen korotuksista. Inflaation ennustetaan pysyvän maltillisena. Inflaation hidastuttua euroalueella lyhyiden korkojen näkymä on vakaa ennustejaksolla. Myös valtionlainojen korkojen osalta näkymät ovat melko vakaat. Rungas tarjonta pitää pitkien korkojen tasoa koholla lähivuosina.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus 2025:61, talvi 2025 18.12.2025

Kuntatalouden kehitys

Tilinpäätösarviot toteutuivat keskimäärin kaikissa kunnissa talousarvioita parempina. Kunnat ennakoivat korkeampaa kulukehitystä sekä parempaa verorahoitusta. Kulukuri ja kuntien omat sopeutusohjelmat kohensivat tilinpäätöslukuja. Kuitenkin kuntien tilinpäätösennakkotietojen mukaisesti kuntatalous vuonna 2025 heikkeni vuodesta 2024.

Toimintakulut kasvoivat TE-uudistuksen vuoksi arvioilta n. 1 miljardilla eurolla. Kuluja ei kompensoitu täysimääräisesti vaan uudistuksen loppulasku kunnille on Kuntaliiton arvion mukaan noin 200-300 milj. euroa. Kuntien toimintakulut kasvoivat n. 5,3 %, joka aiheutui lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. TE-palvelu-uudistuksen lisäksi toimintakuluja kasvatti kuntien sopimuskorotukset ja oppimisen tuen uudistus.

Kuntien toimintatuotot kasvoivat 0,5 %. Toimintatuottoihin sisältyvät valtionavustukset kunnille pienenevät n. -230 milj. euroa.

Kunnallisverotuotot laskivat 0,2 % (n. 21 milj. euroa), kuntien yhteisöverotulot laskivat 4,4 % (n. 75 milj. euroa) ja kiinteistöverot kasvoivat 2,1 % (n. 50 milj. euroa). Kunnallisvero- ja yhteisöverotuottojen laskuun vaikutti erityisesti työllisyys- ja suhdannetilanne.

Valtionosuudet lisääntyivät 19 % vuonna 2025 (n. 660 milj. euroa). Lisäys johtui TE-palveluiden siirrosta, joka korvattiin kunnille osana valtionosuusrahoitusta.

Kuntien yhteenlaskettu tulos vuodelta 2025 oli 0,7 miljardia ylijäämäinen. Tulosta paransi kertaluonteiset energiayhtiöiden osuuksien myynti sekä yhtiöittämiset. Ilman Helsingin, Espoon ja Porin tulosta kuntien tulos jäisi reiluun 100 milj. euroon. Yli sadalla kunnalla talous oli alijäämäinen tilikauden tuloksella mitattuna.

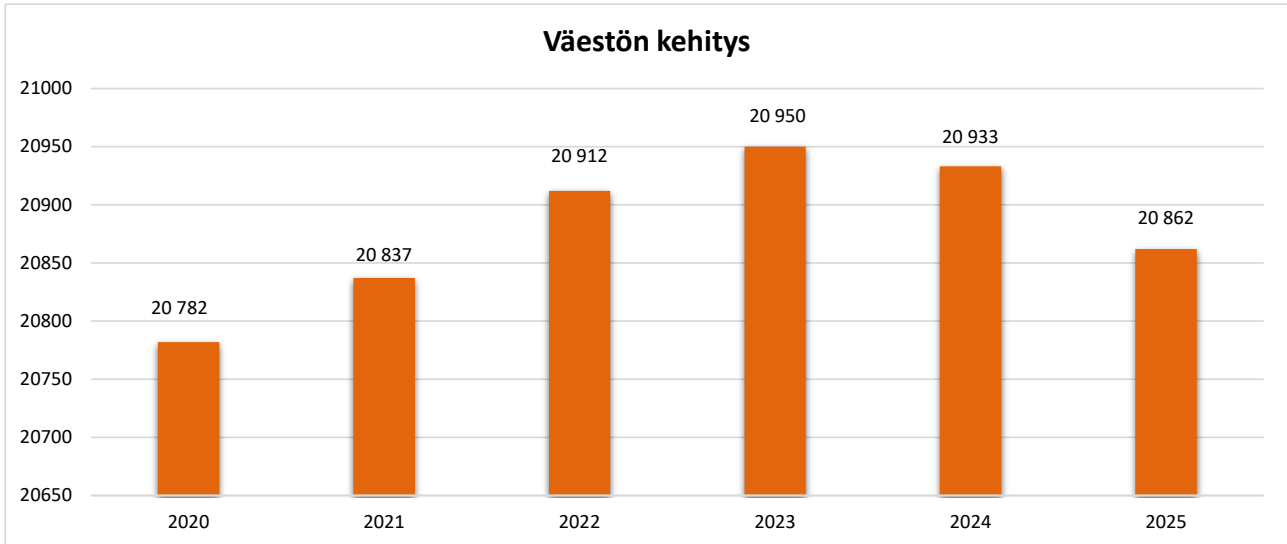
Käyttötalouden heikentyminen johti siihen, että osa investoinneista jouduttiin kattamaan lainalla. Kehitys näkyy alijäämäisenä toiminnan ja investointien rahavirtana (-149 euroa/asukas). Investoinnit pysyivät kunnissa vuoden 2024 tasolla.

Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä.

Lähde: Kuntaliitto: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025 materiaali

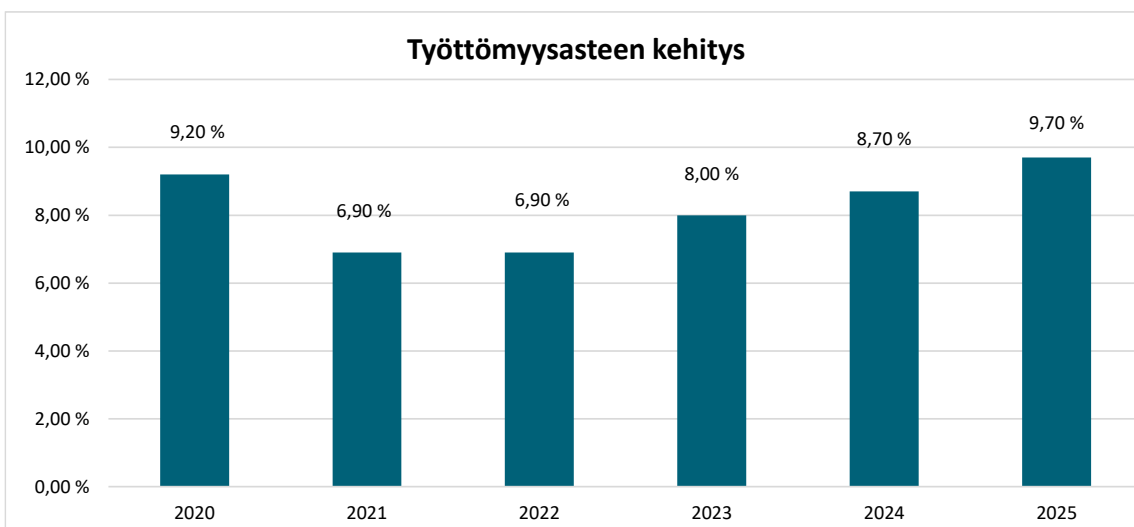
Väestö ja työllisyys

Kunnan asukasluku oli vuoden 2025 lopussa 20 862 henkilöä, vähennys 72 henkilöä (-0,3 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntien välinen tulomuutto oli 1 032 henkilöä ja lähtömuutto 1 091 henkilöä, yhteensä nettomuutto oli -59. Kuntien välinen maahanmuutto oli 58 henkilöä ja maastamuutto 27 henkilöä, netto maahanmuutto oli yhteensä 31. Elävänä syntyneitä oli 151 ja kuolleita 189 henkilöä.

Kuvio: Mantsälän kunnan väestön kehitys 2020-2025 välillä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) kuntien alueella oli joulukuun 2025 lopussa yhteensä 117 975 työttöntä työnhakijaa. Työttömien kokonaismäärä Uudenmaan alueella kasvoi 11 465 henkilöllä (10,8 %) verrattuna vuotta aikaisempaan. Mantsälässä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden 2024 lopussa 9,7 % (koko Uudellamaalla 12,8 % ja koko maassa 13,0 %). Joulukuun 2023 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 1017 hlöä, joista pitkäaikaistyöttömiä oli 441 ja nuoria alle 25-vuotiaita 124. Avoinna olleita työpaikkoja oli 25.

Kuvio: Mantsälän kunnan työttömyysasteen kehitys 2020–2025 välillä

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Verorahoituksen kehitys

Mäntsälän verotuotot pienenevät vuodesta 2024 yhteensä n. 1,5 prosenttia. Kunnallisverotuotot pienenevät 1,7 prosenttia ja yhteisöveron tuotot kasvoivat 0,3 prosenttia. Kiinteistöverotuotot laskivat 1,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2025 verotulot olivat ennustettua heikkommat.

Koko maan tasolla kunnallisverot laskivat 0,2 % eli noin 21 milj. euroa. Palkkasumma kasvoi koko maan tasolla n. 2,2 % ja myös veroperustemuutokset kasvattivat verotuloja. Tästä huolimatta koko maan tasolla kunnallisverokertymä ei kasvanut lainkaan viime vuonna. Kunnallisveroa nosti 68 kuntaa ja laski 4 kuntaa, jotka myös vaikuttivat koko maan verokertymään. Koko maan tasolla työllisyys pieneni noin 7000 hengellä.

Kiinteistöverotulot laskivat 1,3 prosenttia. Koko maan tasolla kiinteistöverot kasvoivat 2,1 %. Mäntsälässäkin maksettava kiinteistöveron määrä kasvoi vuoteen 2024 verrattuna, mutta tilitysrytmi vaikuttaa siten, että vuonna 2024 tilitettiin enemmän kiinteistöveroja kuin vuonna 2025. Koko maan tasolla ennustettiin myös parempaa kiinteistöverokertymää, mutta rakennusalan heikko kysyntä ja kiinteistöjen arvioitua heikkomat verotusarvot alensivat lopullista toteutumaa.

Yhteisöverotuotot Mäntsälässä kasvoivat 0,3 %, kun koko maan tasolla ne laskivat 4,4 %. Kuntien jako-osuus yhteisöverosta oli 23,65 % vuonna 2025 (vuonna 2024 jako-osuus oli 23,69 %). Yhteisöveron ennustettua heikompi taso johtui verovuoden 2024 ennustettua heikommalla kehityksellä ja matalammilla lisäennakoilla alkuvuonna 2025.

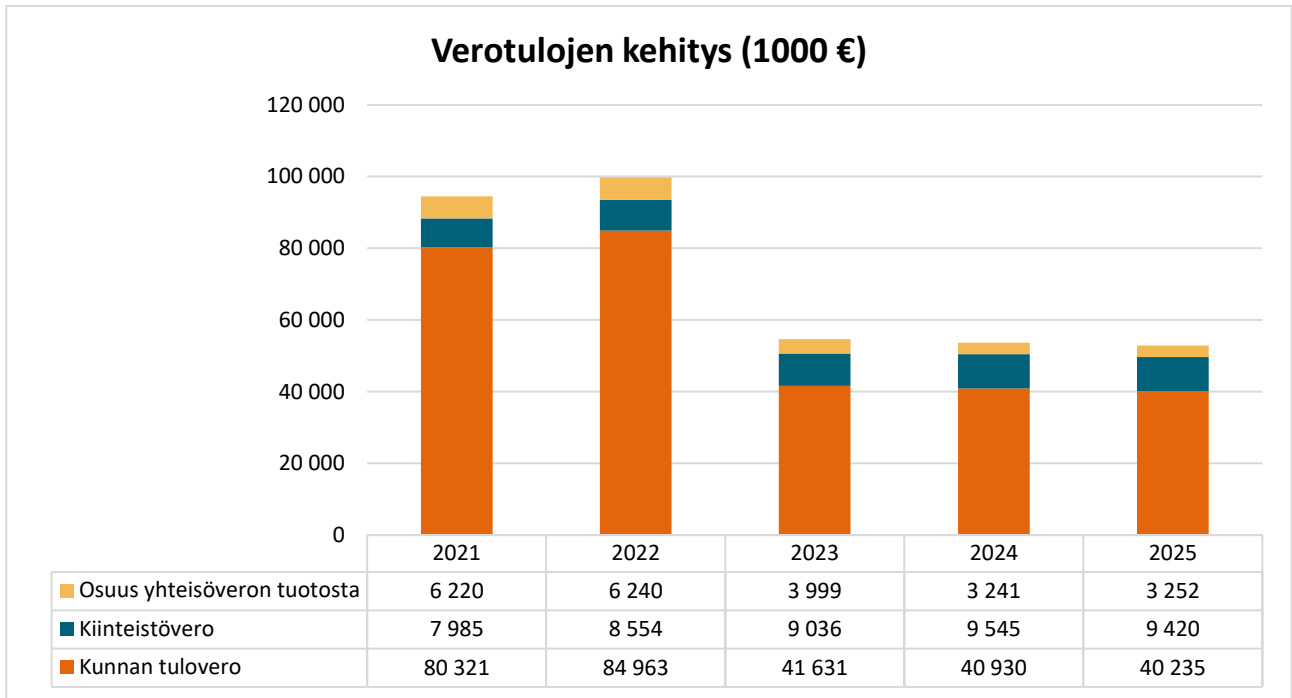
Epävarmuus kuvastaa myös tulevia vuosia verotulojen arvioinnin suhteen.

Mäntsälän kunnan valtionosuudet kasvoivat n. 6,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus nousi 19,8 % ja verotulomenetyksen korvaus laski 46,9 %. Kunnan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on negatiivinen, kuten useimmilla kunnilla, sillä kunnille maksettavista valtionosuuksista vähennetään omarahoitusosuus toisen asteen koulutuksen rahoittamiseen. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusien negatiivinen määrä laski 26 % edelliseen vuoteen verrattuna. Verotuloihin perustuva valtionosuusien tasaus laski 4,8 %. Tämän erän kautta korvataan kunnille muutoin valtion tekemät uudistukset, jotka vaikuttavat kuntien verotuloja vähentävästi eikä se siten ole varsinainen valtionosuus.

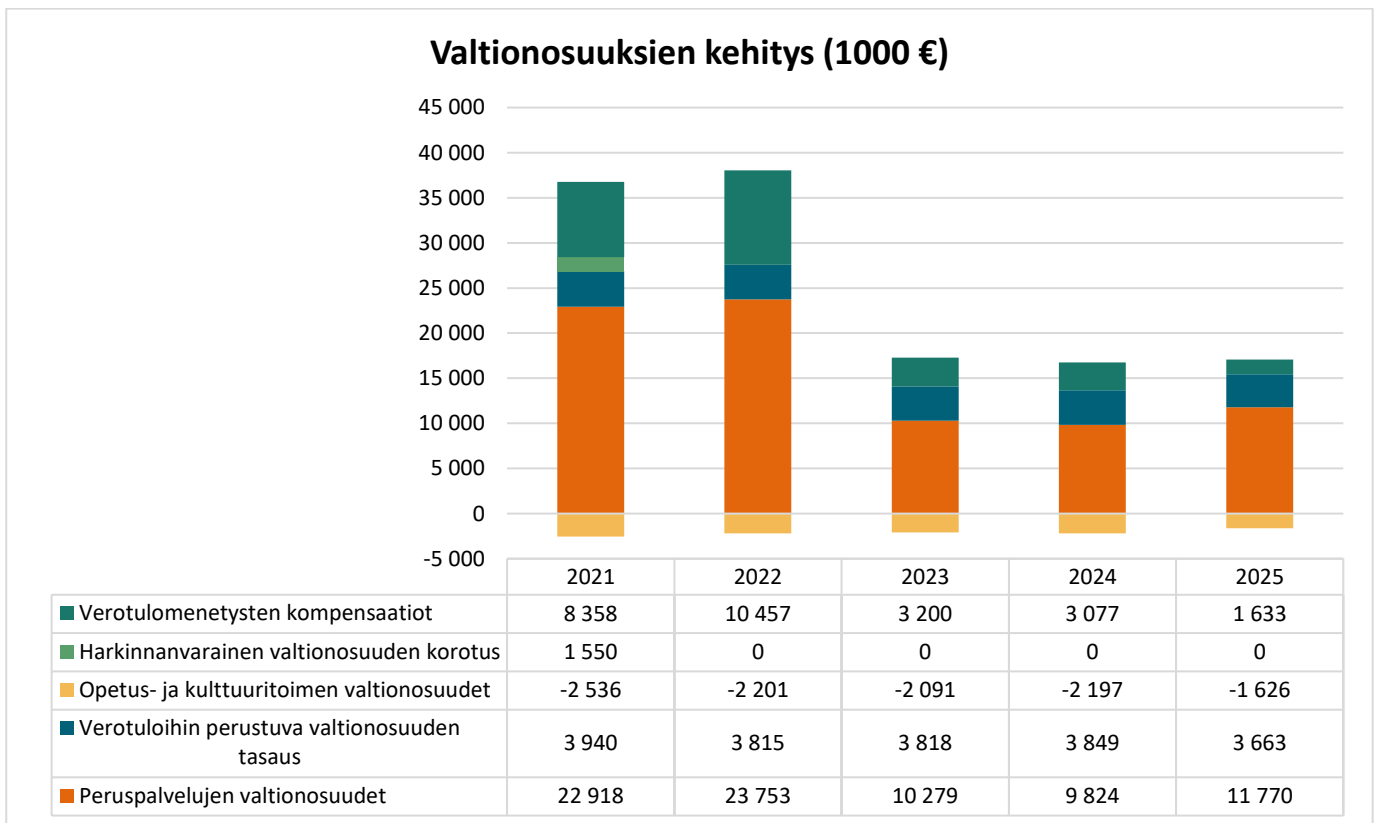
Koko maan tasolla valtionosuudet kasvoivat 19 %:ia (n. 660 milj. euroa). Valtionosuutta lisäsivät työvoimapaalveluiden ja kotoutumislain uudistus (n. 607 milj. euroa), työttömyysturvan rahoitusvastuun siirto (n. 216 milj. euroa) ja muut tehtävämuutokset mm. oppimisen tuen uudistus (n. 5 milj. euroa). Valtionosuutta vähensivät mm. kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta (-343 milj. euroa) ja verotulomenetyksen korvaus (-338 milj. euroa), koska kunnallisverotuksen ansiotulovähennys poistui ja verotulot kasvoivat samalla summalla. Mäntsälän kunta sai valtionosuutta TE-palvelujen järjestämiseen arviolta n. 2,2 milj. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistusta ei viedä eteenpäin kuluvalle hallituskaudella. Hallituspuolueet eivät löytäneet kokonaisuudistuksesta sopua uudistuksen eduskuntakäsittelyn vaatiman aikarajan puitteissa.

Valtiovarainministeriössä selvitetään, onko järjestelmään mahdollista tehdä rajattuja, sitä selkiyttäviä muutoksia vielä tämän hallituskauden aikana.

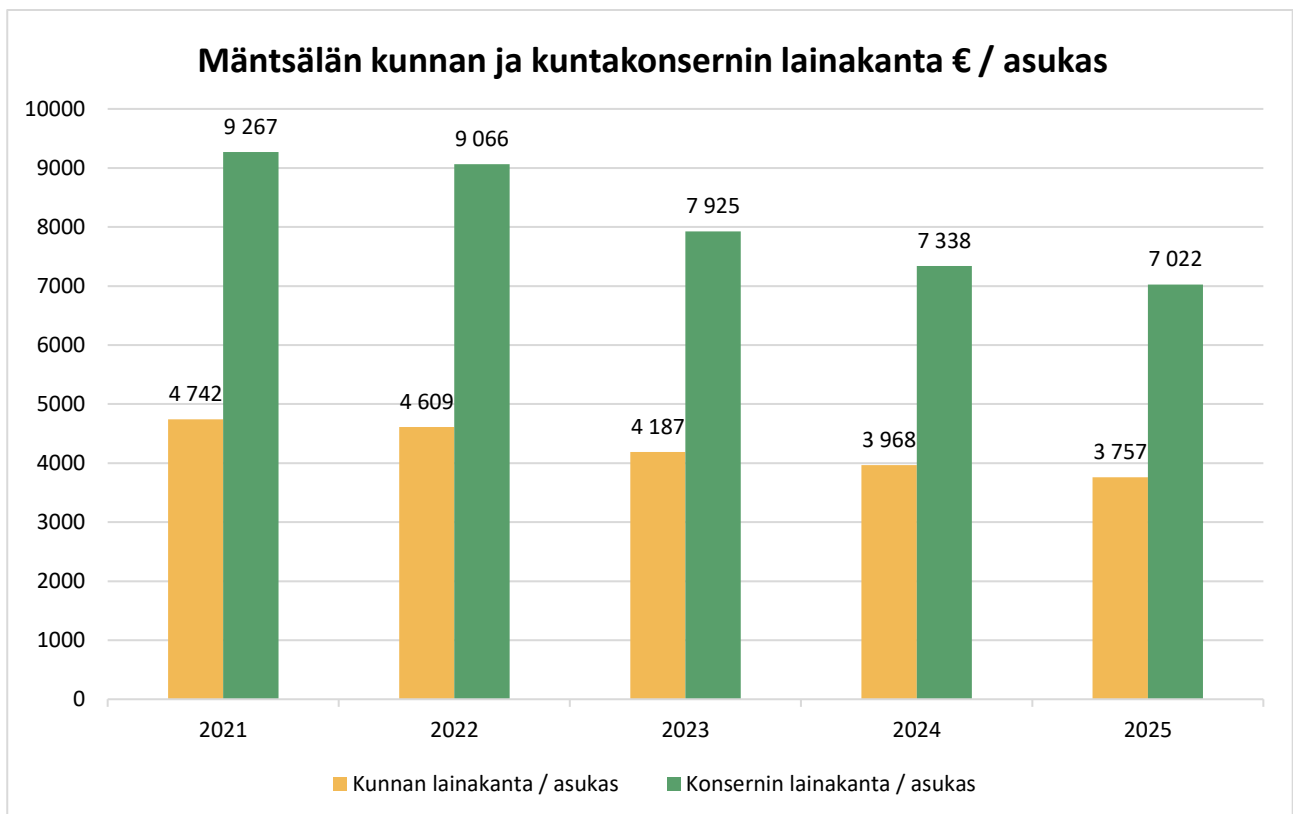
Kuvio: Verotulojen kehitys 2021 – 2025.

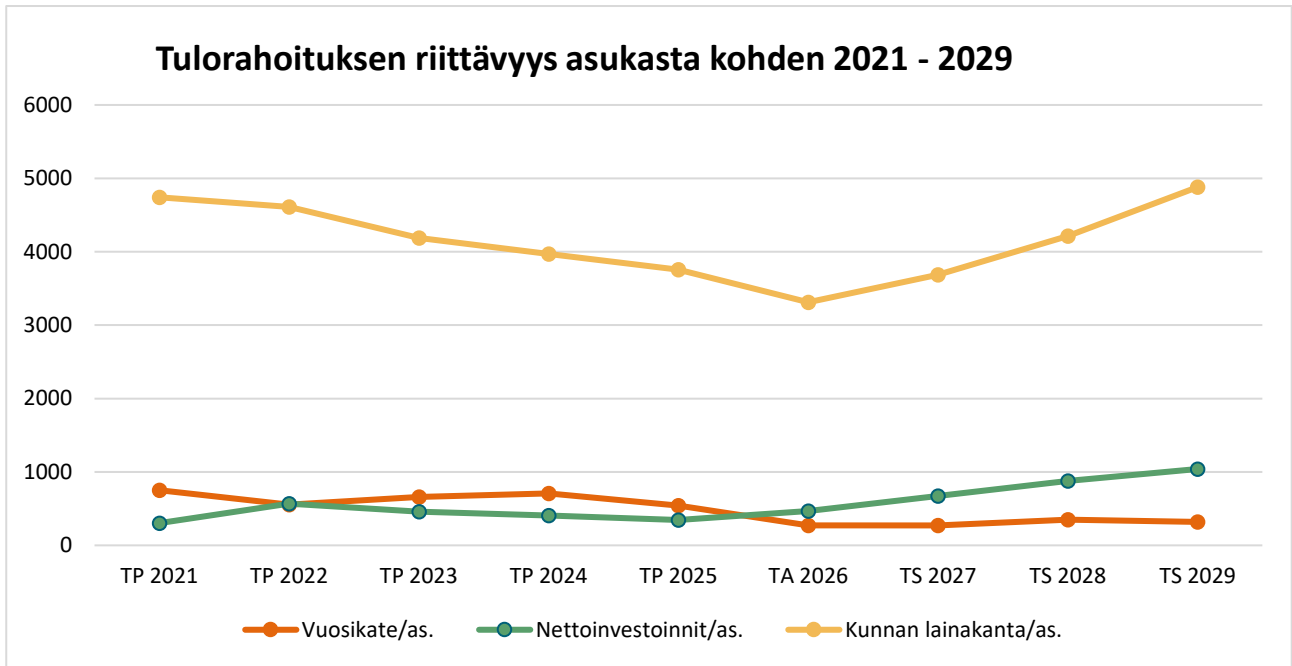
Kuvio: Valtionosuuksien kehitys 2021 – 2025.

Kunnan lainakanta

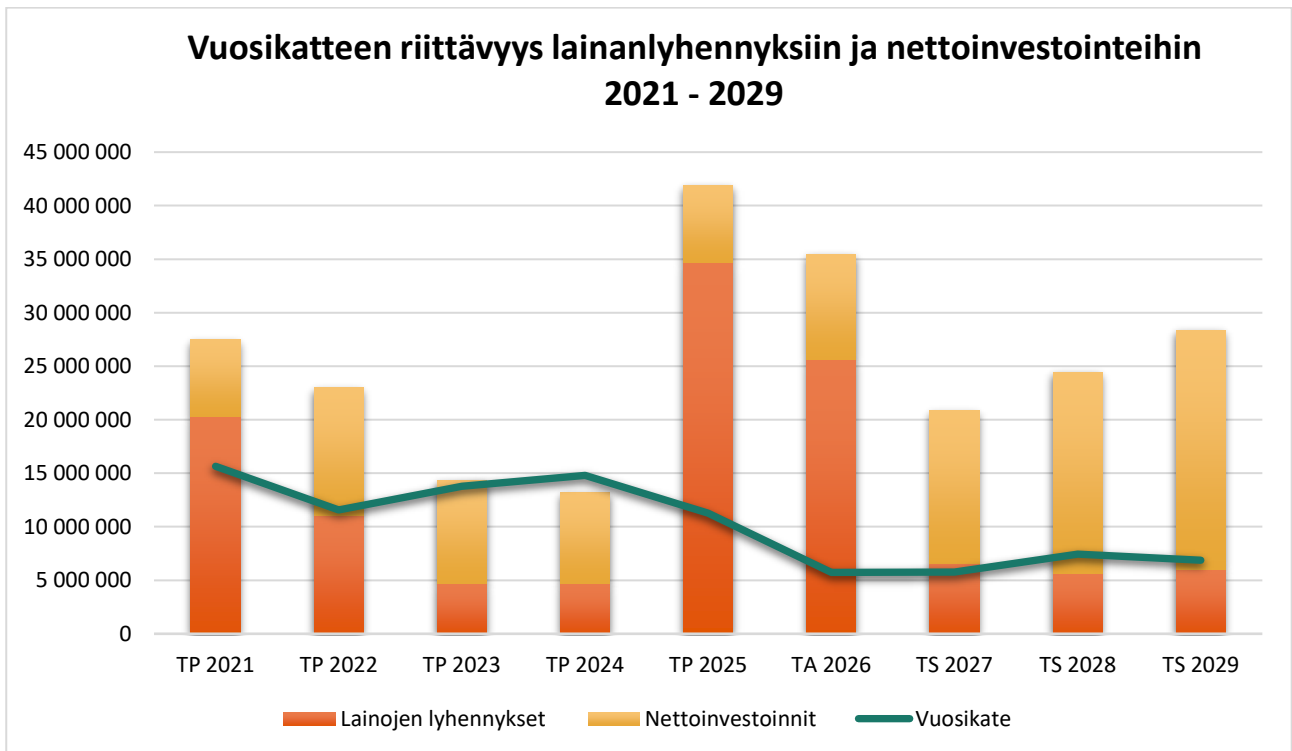
Kunnan lainakantaa pystyttiin pienentämään vuonna 2025 suunnitellusti ja lainakanta oli vuoden lopussa 78,4 milj. euroa (vuonna 2024 83,1 milj. euroa). Kunnan lainakanta asukasta kohti on 3757 euroa. Kun huomioidaan myös vuokravastuut (leasing-rahoitus) kunnan lainat ja vastuut olivat yhteensä 96,6 milj. euroa. Konsernin lainakanta oli 146,5 milj. euroa (vuonna 2024 153,6 milj. euroa). Konsernin lainat asukasta kohti olivat 7022 euroa. Kun huomioidaan myös vuokravastuut, konsernin lainamäärä on 146,8 milj. euroa eli 7039 €/asukas (ed. vuonna 8317 €/asukas). Konsernin sisäiset lainaerät on konsernitilinpäätöksessä eliminoitu. Kunta on lainannut Mäntsälän Kodit Oy:lle 18,9 milj. euroa rahalaitoslainaa ja 1,2 milj. euroa pääomalainaa, Nivos Oy:lle kunta on antanut pääomalainan 27,3 milj. euroa ja Mäntsälän Jäähallille 0,23 milj. euron pääomalainan.

Kuvio: Mäntsälän kunnan ja kuntakonsernin lainakanta € / asukas

Kuvio: Tulorahoituksen riittävyys asukasta kohden 2021 – 2029

Kuvio: Vuosikatteen riittävyys lainanlyhennyksiin ja nettoinvestointeihin 2021 - 2029

*Vuodet 2026 -2029 on esitetty voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti

Käyttötalouden toteutuminen ja merkittävät poikkeamat talousarvioon

Kunnan palvelutuotannon nettomenoja kuvaava toimintakate oli -58,5 milj. euroa. Toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen 5,8 prosenttia. Toimintakulut kasvoivat vain 1,5 prosenttia. Toimintakate alitti talousarvion 3,5 milj. eurolla. Vuosikate oli 11,3 milj. euroa.

Alkuperäiseen talousarvioon tehtiin tulovähennyksiä mm. kotikuntakorvauksiin ja muihin yhteistoimintakorvauksiin. Tuottoja kertyi budjetoitua enemmän mm. metsän myynnistä, varhaiskasvatusmaksuista, rakennusvalvonnasta ja ennen kaikkea pysyvien vastaavien myyntivoitoista, joita kertyi 0,5 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Toimintakuluihin tehtiin tilikaudella 0,6 milj. eurolla määrärahalisäyksiä. Määrärahamuutoksia haettiin palvelujen ostoihin sekä avustuksiin. Toimintakulut lopulta alittivat muutetun ulkoisen talousarvion 2,2 milj. eurolla. Henkilöstökuluja budjetoitiin vuodelle 2025 2 prosentin korotuksen mukaan. Lopulta kevään sopimusneuvottelut toivat korotuksia vuodelle 2025 vasta loppuvuodesta 2,5 %. Arvion laskemista heikensi sivistystoimessa mm. oppimisen tuen uudistuksen vaikutukset henkilöstökustannuksiin. Henkilöstökuluja pienensi myös budjetoitua pienemmät juel-tasausmaksut ja budjetoitua suurempana toteutuneet sairastuvuuskorvaukset. Myös työttömyysvakuutusmaksu oli budjetoitu suurempana, kun se toteutui.

Myös muut kuluerät toteutuivat arvioitua pienempinä. Palvelujen ostoissa säästettiin 0,7 milj. euroa budjetoidusta, johtuen mm. alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa (mm. lämmin alkutalvi vähensi hiekoituksen ja aurauksen tarvetta), myös kuljetuskustannuksissa ja Järvenpään TE-alueen kustannuksista jäi säästöön n. 0,24 milj. euroa. Kunnan rahoitusosuus työttömyyden hoidosta kuitenkin ylittyi 0,2 milj. euroa.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa säästöä syntyi myös 0,48 milj. euroa lähes kaikissa kuluierissä. Merkittävimmin elintarvikkeissa ja sähkö- ja lämmityskuluissa.

Verotulot alitti budjetoidun 0,55 milj. eurolla, valtionosuuksia taas saatiin budjetoitua 0,28 milj. enemmän.

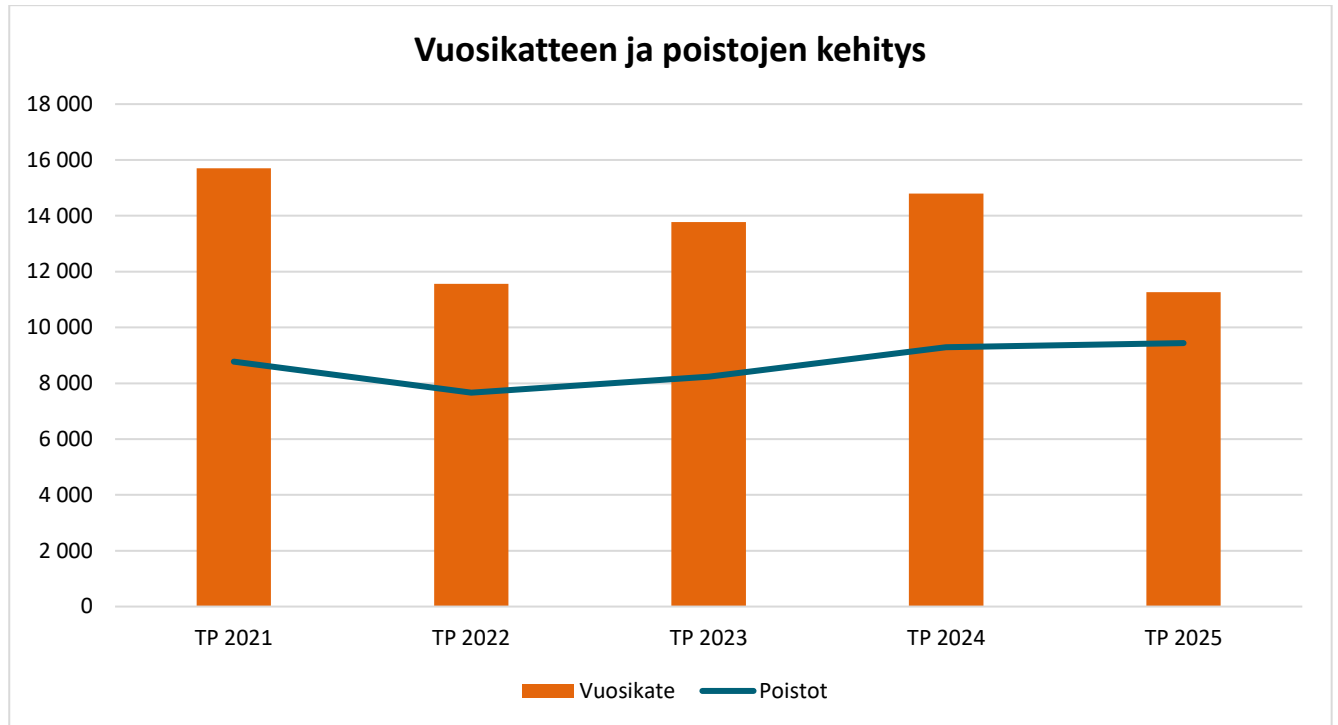
Rahoitustuotot ja kulut toteutuivat 0,3 milj. euroa positiivisena. Nivos Oy:ltä perittiin pääomallainan korko vuodelta 2025 kokonaisuudessaan 1,68 milj. euroa. Tilikaudella korkomenot eivät nousseet alkuperäistä talousarviota suuremmiksi. Kunta sai antamistaan takauksista ja lainoista tytäryhteisöilleen korkotuottoja yht. n. 1,9 milj. euroa.

Kaikki palvelualueet pysyivät talousarvion toimintakatteessa. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakatteen toteuma oli 98 prosenttia. Hallintopalvelualueen toteutuma oli 94 prosenttia, johtuen erityisesti toimintatuottojen eli maa-alueiden myyntivoittojen budjetin ylityksestä. Tekninen ja elinvoimapalvelualueen toimintakate on muihin palvelualueisiin verrattuna positiivinen, palvelualueen toteutuma oli 138 %, joka oli 1,2 milj. euroa talousarviota parempi.

Sivistys ja hyvinvointipalveluissa tehtiin toimintakatetta heikentäviä talousarviomuutoksia tilikaudella yhteensä 0,15 milj. eurolla. Talousarvio toteutui lopulta 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Tulosalueista kaikki pysyivät talousarvion toimintakatteessa.

Tekninen ja elinvoimapalvelualueella ei tehty talousarviomuutoksia käyttötalouteen tilikaudella. Lopulta muutettu talousarvio alitettiin toimintakulujen osalta 1,1 milj. eurolla. Myös toimintatulot ylittyivät 0,65 milj. eurolla. Tulosalueista kaikki pysyivät talousarviossa.

Hallintopalvelualueella tehtiin toimintakatetta parantavia muutoksia tilikaudella yhteensä 0,7 milj. eurolla. Menoja lisättiin ICT-palvelujen ostoon 0,27 milj. eurolla ja avustuksiin (kunnan rahoitusosuus työttömyys-
tuista 0,4 milj. ja muut avustukset 0,04 milj.). Lopullinen toteutuma 0,7 milj. euroa parempi. Tulosaluista Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus ylitti talousarvion toimintakatteen 0,03 milj. eurolla (toteutuma 103 %). Muut tulosalueet alittivat oman budjettinsa.

Kuvio: Vuosikatteen ja poistojen kehitys 2021 – 2025 välillä.

2.1.5 Kunnan henkilöstö

Kokonaishenkilöstömenot vuonna 2025 olivat yhteensä 40,5 milj. euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli 32,8 milj. euroa. Eläkekulut olivat 6,7 milj. euroa ja muut henkilösivukulut 1,0 milj. euroa.

Henkilöstömäärä palvelusuhdetyypeittäin

Palvelualue	Vakituiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Oppisopimussuhteiset		Kaikki yhteensä		Määräaikaisten osuus	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Hallintopalvelut	36	39	10	8	5	19	0	0	51	66	19,61 %	12,12 %
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	464	462	164	161	0	0	0	2	628	625	26,11 %	25,76 %
Tekninen ja elinvoimapalvelut	131	133	6	5	0	0	0	0	137	138	4,38 %	3,62 %
Yhteensä	631	634	180	174	5	19	0	2	816	829	22,06 %	20,99 %

Kuvio: Henkilöstön määrä

Vuoden 2025 aikana kunnan henkilöstömäärä laskee hieman. Kunnan palveluksessa olevan henkilöstön määrän arvioidaan laskevan myös jatkossa laskevan alhaisemman syntyvyyden ja siitä johtuvan palvelutarpeen laskusta. Tämä tulee näkymään erityisesti varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden henkilöstössä. Henkilöstösuunnittelua tehdään suunnitelmallisesti koko strategiakaudelle ja kokonaisvaltaisesti huomioiden tulevat toiminnalliset muutokset.

Täyttölupamenettelyä jatkettiin vakituisten ja yli kuuden kuukauden mittaisten määräaikaisten rekrytointien kohdalla. Täyttöluvan yhteydessä arvioidaan vielä kertaalleen mm. täytettävien tehtävien sisältö, rekrytointitapa, henkilöstön sisäisen liikkuvuuden mahdollisuudet (esimerkiksi työkykyasiat huomioiden) sekä palvelussuhteen ehdot.

Vuoden 2025 aikana jatkettiin kehityskeskustelu- ja työsuorituksen arviointikeskusteluja systemaattisesti henkilöstön kanssa. Kevätkaudella alkoi tasopalkkamallin käyttöönoton valmistelu. Tasopalkkamalliin siirryttiin KVTES ja OVTES, osio G (varhaiskasvatuksen opettajat) henkilöstön osalta 1.10.2025 alkaen. Vuoden 2025 aikana jaossa oli kaikille sopimusaloille paikalliset järjestelyerät valtakunnallisiin työehtosopimukseen pohjautuen.

Työturvallisuusriskien arviointi sekä työturvallisuusilmoitusten käsittely ja raportointi on vuoden 2025 aikana ohjeistettu, aikataulutettu ja sisällytetty systemaattisesti yhteistyörakenteisiin ja vuosikelloihin.

Kunnassa on laadittu erillinen henkilöstökertomus, joka sisältää tarkemmin henkilöstöä koskevaa tietoa koskien mm. henkilöstömäärää, koulutuksia ja työhyvinvointia.

2.1.6 Ympäristö

Mäntsälän kunta liittyi Hinku-verkostoon vuonna 2022 (kh päätös 6.6.2022). Hinku-verkosto on vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, joka kokoaa yhteen kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. Tavoitteena 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Lisäksi valtuustotavoitteissa on tavoite, että Mäntsälän kunta on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kunnan liikenne- ja ilmastosuunnitelma on hyväksytty elokuussa 2025 kunnanvaltuustossa. Uudet ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin voimaantulevaksi 1.1.2026.

Vuoden 2025 aikana on ollut käynnissä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vetämänä vesistökunnostushankkeet Kilpijärven, Isojärven ja Hunttijärven kunnostuksen ja sen suunnittelun osalta. Hankkeet ovat edenneet pääosin suunnitellusti. Hankkeisiin on saatu ELY-keskuksen myöntämä avustuspäätökset.

Mäntsälän kunta on mukana Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa. Uusi sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024 vuosille 2024–2035. Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön yhteensovittamiselle. MAL-sopimuksella edistetään Helsingin seudun kestävää kasvua kehittämällä valtion ja kuntien yhteistyönä vähäpäästöistä ja kestävää yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi, elinkeinoelämän elinvoimaisuutta, liikenneturvallisuutta, liikennejärjestelmän digitalisaatiota sekä tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa. Tavoitteena on myös torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.

2.1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Kunta on omassa toiminnassaan sekä ulkoisissa hankinnoissaan ja sopimuksissaan noudattanut kansallisen lainsäädännön ja EU-säädösten ympäristöasioita, sosiaalisia ja henkilöstöasioita, ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevia määräyksiä. Em. velvoitteet on pyritty huomioimaan myös kriteereinä hankintojen kilpailutusvaiheessa aina, kun hankinnan luonne on sen mahdollistanut.

Hankintaohjeet on päivitetty vuoden 2024 aikana. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet hyväksyttiin kunnanhallituksessa 1.12.2025 ja sisäisen valvonnan perusteet 8.12.2025 valtuustossa. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 22.8.2022.

2.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan viime vuosien väestökehitys edellyttää elinvoiman vahvistamista kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Palvelurakenteen ja palveluverkon läpikäynti tulee olla jatkuvaa ja suunnitelmallista. Kuntatalouden haasteet tulevina vuosina kasvavat, koska nykyinen ja ennustettu talouden kasvu on hidasta. Valtionosuusjärjestelmän uudistus ei toteudu vielä tällä hallituskaudella, mutta valtionosuusjärjestelmää tultaneen kuitenkin uudistamaan lähivuosina. Julkisen talouden tilanne ja sitoutuminen velkakehityksen hillitsemiseen merkitsee kovia paineita valtio-kunta rahoitussuhteelle. Myös kunnan velkamäärä ja sitä kautta korkotaso tulee kasvamaan merkittävästi suunnitelmavuosina ja siten vaikeuttaa kunnan taloudellista liikkumavaraa. Tämä vaatii myös investointien priorisointia ja aikataulutusta.

Omistajaohjaus ja tytäryhtiöiden vakaan talouden varmistaminen vaatii jatkossa vielä suurempaa omistajan huomiota sekä valmiutta tehdä päätöksiä yhtiöiden tulevaisuuden suhteen. Hankintalainsäädännön mahdolliset muutokset voi edellyttää ostopalveluiden uudelleenarviointia.

Kunnan henkilöstössä ja hallintopalveluissa tapahtuu tulevien vuosien kuluessa merkittävä määrä eläköitymisiä. Yhdessä uuden teknologian paremman hyödyntämisen kanssa, hallinnon tuottavuutta ja tehokkuutta on mahdollista parantaa.

Uusien asuinrakennushankkeiden aloituksia vuonna 2026 on tonttivarauksen sekä vireillä olevien lupahakemusten perusteella lukumääräisesti keskimääräistä vähemmän. Uusia asuntoja luvitettiin vuoden 2025 aikana yhteensä 25 kappaletta ja tämä tulee näkymään tulevien vuosien valmistuneiden asuntojen lukumäärässä. Mäntsälän vuosittainen MAL-sopimuksen mukainen asuntotuotantotavoite on 210 valmistuvaa asuntoa vuodessa. Uusia kerrostalohankkeita ei ole tällä hetkellä tiedossa. Yritystoimintaan liittyviä tonttikyselyitä on ollut edelleen aktiivisesti vuoden 2025 aikana ja osa rakennushankkeista käynnistyy vuoden 2026 aikana.

Uusia merkittäviä talonrakennushankkeita ei käynnistetty kunnan toimesta vuoden 2025 aikana. Infrarakentamiskohteita on merkittävä määrä vuonna 2025 ja hankkeita on yhdistelty isommiksi urakoiksi tehokkuuden ja hallinnonin helpottamiseksi.

Maanhankintaan panostetaan valtuuston tavoitteiden mukaisesti. Kaavoitusta viedään eteenpäin kaavoitusohjelman mukaisesti. Kaavoitusohjelmassa merkittävänä kohteina ovat muun muassa Kapuli 5 -alueen kaavan valmistuminen sekä Poikkien alueen kaavoituksen käynnistäminen. Tavoitteena on koko kunnan strategisen yleiskaavan eteenpäin vieminen ja uusien alueiden kaavoitusedellytysten edistäminen.

Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Osa muutoksista astuu siirtymäsäännöksen perusteella voimaan 1.1.2026. Lisäksi lainsäädännössä on vireillä alueidenkäyttölain uudistus, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki. Näillä kaikilla on merkittävää vaikutusta rakennuslupaprosesseihin ja kaavoitukseen. Lakimuutokset edellyttävät henkilöstön jatkuvaa koulutusta. Lisäksi myös kiinteistöverolakia on esitetty muutettavaksi.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toiminnan ja talouden yhteys on vahvistunut, kun toiminnan tavoitteet on sidottu osaksi kuntastrategian toteuttamista. Vuoden 2026 osalta vuoden 2025 tilinpäätös antaa realistisen pohjan sille, että asetetut tavoitteet ja talous toteutunevat odotetusti.

2.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Kunnan johtoryhmä on säännöllisesti arvioinut kunnan toimintaan keskeisesti vaikuttavia riskejä. Riskiarvioinnin perusteella merkittävimpänä riskinä nähtiin pitkittynyt ja haastava työllisyystilanne, joka haastaa sekä kunnan taloutta että toimintaa. Heikko työllisyystilanne on vaikuttanut verorahoituksen pienenemisenä, kunnan rahoitusvastuun kasvamisena työllisyyden hoidossa sekä palvelujen piiriin hakeutuvan asukasmäärän kasvamisena. TE-alueen ja kunnan omien palvelujen välillä on sovittava työnjaosta. Kunnan tulee huolehtia myös rahoituksen jakaantumisesta työllisyysalueella oikeudenmukaisesti niin, että Mäntsälä saa oman osuutensa mm. palkkatuista, starttirahoista ja nuorten työllistymisesteleistä.

Merkittävimpinä riskeinä nähtiin myös kunnan resurssien riittävyys ja resurssien jako. Tämä vaatii jatkuvaa palveluverkon arviointia ja seuranta, väestömäärien ja ikäluokkien ennusteiden seuranta ja varautumista tuleviin muutoksiin. Päätös keskustan alueen kouluverkosta tehty ja toimenpiteet aloitettu. Valtuusto päätti strategian ja talousarvion yhteydessä palvelurakenneselvityksen valmistelun käynnistämisestä. Tulorahoituksen riittävyys ja talouden tasapaino, erityisesti valtionosuuksien tason pysyvä alentuminen vaatii talouden

tasapainottamissuunnitelman laatimista tulevien vuosien tulorahoituksen alenemaan. Tulevien merkittävien investointien osalta tulee saada päätös, mikä on investointien priorisointijärjestys ja mitä investointeja tul- laan toteuttamaan tulevana taloussuunnitelmakautena.

Poliittisen päätöksenteon pitkäjänteisyys ja johdonmukaisuus on riski kunnan strategian toteuttamiselle. Strategisen yleiskaavaehdotuksen edistyminen on hidastunut poliittisen päätöksenteon vuoksi ja edelleen sisältää valitusriskiä, joka viivästyttää kunnan mahdollisuutta tuottaa hyviä yritystontteja ja asuinalueita myyntiin ja saada kasvua. Tämä omalta osaltaan murentaa myös asukasluotavoitteen toteutumista ja lisää myös riskiä kunnan elinvoiman hiipumisen osalta uusien asukkaiden ja yritystoiminnan osalta.

Kunnan alueella toteutuvat ympäristöriskit realisoituivat tilikaudella, kun kunnan alueella toimineen yrityk- sen konkurssin jäljiltä kunta joutuu alueen puhdistusvelvoitteeseen eikä ympäristöluvasta peritty vakuus riitä kattamaan alueen siivoamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kunta edelleen omalla toiminnallaan pyrkii vaikut- tamaan ympäristölupakohteisiin, että ympäristöluvan myöntämisen perusteet ovat kunnossa ja toiminnasta peritään riittävät vakuudet. Uudet ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin joulukuussa 2025 ja pohjave- sien suojelusuunnitelman päivitys on käynnissä ja valmistuu kesällä 2026.

Hankintalaki eteni eduskunnan käsittelyyn ja uudistuksessa esillä ollut inhouse-yhtiöiden omistusoisuuden kasvattamisen vaatimus 10 prosenttiin toteutuessaan tarkoittaisi merkittäviä muutoksia kunnan palveluiden järjestämistavoissa. Lyhyet siirtymäajat pakottavat kunnat ikävään tilanteeseen, jos merkittävät järjestelmä- muutokset tulee toteuttaa lyhyessä ajassa ja järjestelmiä tarjoavat yhtiöt ja konsultit ruuhkautuvat. Kunnan osalta ongelmana on myös käynnissä oleva merkittävä tietohallinnon AD-hanke, jossa tietojärjestelmien pe- rustan luodaan samanaikaisesti. Kunta pyrkii varmistamaan erinäisin ratkaisuin, että järjestelmämuutokset voitaisiin viedä hallitusti läpi organisaatiossa ja näiden toteuttamiseen saadaan riittävä siirtymäaika.

Toiminnallisina riskeinä nähtiin edelleen tiettyjä aloja koskevat rekrytointiongelmat, henkilöstön sairaspoi- saolojen hallinta ja työssä jaksaminen sekä varautuminen häiriötilanteisiin, jatkuvuuden hallinta ja tietoturva- ja tietosuojariskit. Uusien järjestelmien hallitsemattomaan käyttöönottoon liittyen on päätetty perustaa eril- linen muutoshallintaryhmä, jolla saadaan järjestelmämuutoksiin laaja läpikäynti joka omalta osaltaan vähen- tää käyttöönottoon liittyviä riskejä.

Kuntakonserniin liittyen Mäntsälän Jäähalli Oy:n taloudellista tilannetta ei ole saatu vakautettua laajennuk- sen ja koronan tuottaman harrastajamäärien laskun vuoksi. Jäähallin tilanne tulee ratkaistavaksi poliittiseen päätöksentekoon vuoden 2026 aikana.

Keski-Uudenmaan sotekuntayhtymän purkaminen on saatettu loppuun vuoden 2023 aikana. Kuntayhtymän toiminnan aikana avoimeksi jäänyt Itä-Uudenmaan poliisin tutkima petosrikoskokonaisuus, voi aiheuttaa kunnille taloudellisia vaikutuksia. Asian käsittely on edelleen kesken eikä tilinpäätöksessä ole huomioitu mah- dollisia euromääräisiä vaikutuksia, joita kunnalle saattaa asiasta syntyä.

2.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Mäntsälän kunnan johtamisen tukena

Mäntsälän kunnanvaltuusto 8.12.2025 § 118 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kunnanhallitus on 1.12.2025 § 260 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet. Ohjeistuksiin on tehty pieniä päivityksiä vastaamaan kunnan organisaatiota ja toimintatapoja.

Myös kunnanvaltuuston 8.12.2025 päivittämässä hallintosäännössä on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä (luku 10).

Mäntsälän kunnanhallituksen selonteon valmistelu

Palvelualueilta ja konserniyhteisöiltä kerättiin tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon pohjaksi yhteneväisellä arviointilomakkeella. Tämä selonteko perustuu palvelualueiden johtoryhmien sekä kunnan tytäryhteisöjen raportointiin tietoihin.

Valvontaympäristö

Kunnan on noudatettava toiminnassaan useita eri lakeja, asetuksia ja normeja. Keskeisiä, toimintaa ohjaavia normeja ovat mm. kuntalaki ja sivistystoimen eri erityislait ja viranomaisohjeet. Edellisten lisäksi kunnan toimintaa ohjaavat hallintosääntö sekä muut toimintaohjeet. Hallintosääntöä täydentävät palvelualueiden toimintasäännöt. Eri viran- ja toimenhaltijoiden päätösvaltuudet on määritelty hallintosäännössä. Päätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa.

Säännöt ja ohjeet ovat pääosin ajan tasalla. Tilikaudella päivitettiin sisäisen valvonnan ohjeet ja valmisteltiin sopimushallinnan ohjeistusta, joka valmistui helmikuussa 2026. Käynnissä on ollut tiedonhallinnan kehittämisen kokonaisprojekti (2025-2027), joka jatkuu vuonna 2026. Lisäksi valmisteilla on tietosuojaohje.

Riskienarviointi

Riskiarviointia on toteutettu kunnan johtoryhmässä säännönmukaisesti. Lisäksi riskityötä on tehty palvelualueiden johtoryhmissä sekä tytäryhtiöiden hallituksissa/johtoryhmissä.

Kunnan johtoryhmässä on käsitelty koko kuntaa koskevia merkittäviä riskejä. Riskit on luokiteltu, pisteytetty, vastuutettu ja niihin on mietitty hallintakeinoja. Palvelualueet tekevät riskiarviointiaan osittain erilaisilla käsittelyrytmillä. Tavoitteena on tunnistaa ja priorisoida kunkin palvelualueen strategian, toiminnan ja talouden kannalta merkittävimmät riskit. Tavoitteena on vastuuttaa organisaatio systemaattiseen riskienhallintatyöhön ja kehittämistoimenpiteillä pienentää kunnan kokonaisriskitasoa priorisoimalla merkittävimmät riskit. Riskiarviointia on johtoryhmätasolla tehty vuosikellomaisesti. Eri palvelualueet ovat käsitelleet omat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteot ao. toimielimen tai tytäryhteisön hallituksissa tilinpäätöksen yhteydessä.

Valvontatoimenpiteet

Palvelualueilla ei ole tunnistettu merkittäviä puutteita kontrolleissa, suojauksissa tai sopimusten hallinnassa. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen johtoryhmätyöskentelyssä on tunnistettu yksiköiden johtamisen

varajärjestelyjen haavoittuvuus ja siihen on tehty korjaavia toimenpiteitä. Myös sopimusten toteutumisen valvontaan ja niiden noudattamiseen ei ole aina tarpeeksi aikaa.

Hallintopalveluissa tietojärjestelmissä on pääosin työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet. Erillisjärjestelmien osalta tämä ei tällä hetkellä aina toteudu. Tämä on arvioinnin kohteena työtehtävien mukaisten roolien valmistelutyössä. Huomiota tulee kiinnittää mm. henkilöstöraporttien seurantaan (tiedot ajan tasalla), talousarvion seurantaan, tietoturvakoulutusten toteutumiseen (Navisec 1xvuosi), sopimusten ja laskutusten seurantaan. Lisäksi maaseutupalvelut laativat varainhoitovuosittain maksajavirastovakuutuksen ja perustelu-
muiston maksajavirastotehtävissä.

Sopimushallinta keskitetään yhteen järjestelmään, johon viedään myös reklamaatiot ja toimittajahallinta. Tämä tulee jämäköittämään toimittajaseurantaa ja tekee siitä hallitumpaa koko sopimuskauden ajan.

Tieto, tiedonvälitys ja viestintä

Valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimielinten tilivelvollisten viranhaltijoiden vastuulle. Lautakuntia on ohjeistettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa reagoimaan ennakoivasti mahdollisiin poikkeamiin ensisijaisesti palvelualueen sisällä. Kunnanhallitus ja lautakunnat seuraavat talousarvion toteutumista. Valtuusto saa 30.6. ja 30.9 osavuosisat-
sauksissa tiedon talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennusteen. Lisäksi johdon työpöytänä käytetty kuntamaiseman tietopankki on avattu viranhaltijoiden lisäksi myös luottamushenkilöille. Kuntamaisemaan on viety myös kunnan uusi strategia ja strategisia tavoitteita tullaan seuraamaan sen avulla.

Seuranta

Ulkoisen tarkastuksen tuomat havainnot käsitellään johtoryhmässä ja havaintojen perusteella tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin. Tilikaudella ei ole tullut erityisiä havaintoja esille tarkastuksessa.

Teknisellä ja elinvoimapalvelualueella on havaittu kehittämistarpeena kiinnittää huomiota korkean riskin yritystoimintaan kunnan alueella, että toimintaan saatavien lupien edellytyksenä tulee olla riittävät vakuudet.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma

	1–12 / 2025	1–12 / 2024
Toimintatuotot	10 430	12 659
Myyntituotot	2 992	2 405
Maksutuotot	1 626	1 491
Tuet ja avustukset	1 282	1 871
Muut toimintatuotot	4 530	6 892
Valmistus omaan käyttöön	128	83
Toimintakulut	-69 033	-67 997
Henkilöstökulut	-40 489	-39 867
Palkat ja palkkiot	-32 809	-32 471
Henkilösivukulut	-7 681	-7 396
Eläkekulut	-6 724	-6 621
Muut henkilösivukulut	-957	-775
Palvelujen ostot	-16 036	-15 951
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 125	-5 406
Avustukset	-4 579	-3 786
Muut toimintakulut	-2 803	-2 986
Toimintakate	-58 476	-55 255
Verotulot	52 906	53 716
Valtionosuudet	15 441	14 553
Rahoitustuotot ja -kulut	1 388	1 786
Korkotuotot	1 786	1 820
Muut rahoitustuotot	271	273
Korkokulut	-656	-294
Muut rahoituskulut	-14	-13
Vuosikate	11 259	14 800
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 439	-9 289
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	-1 000	0
Tilikauden tulos	820	5 510
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	31	31
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)	0	-4 000
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	851	1 541

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,1	18,6
Vuosikate/Poistot, %	119	159
Vuosikate euroa/asukas	540	707
Asukasmäärä	20 862	20 933

Toimintatuotot/Toimintakulut, % = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/Poistot, % = $100 * \text{Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate, euroa/ asukas = Vuosikate jaettuna asukasmäärällä

Asukasmäärä = Kunnan asukasmäärä per 31.12.

2.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
Toiminnan rahavirta	10 252	11 746
Vuosikate	11 259	14 800
Satunnaiset erät	-1 000	0
Tulorahoituksen korjaukset	-7	-3 053
Investointien rahavirta	-6 220	-5 427
Investointimenot	-7 287	-9 164
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 067	3 637
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 032	6 319
Rahoituksen rahavirta	-4 851	-4 921
Antolainauksen muutokset	79	185
Antolainasaamisten lisäys	-110	0
Antolainasaamisten vähennys	189	185
Lainakannan muutokset	-4 668	-4 668
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-34 668	-4 668
Muut maksuvalmiuden muutokset	-263	-438
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-153	-17
Vaihto-omaisuuden muutos	48	1
Saamisten muutos	-364	615
Korottomien velkojen muutos	207	-1 037
Rahavarojen muutos	-819	1 398
Rahavarat 31.12.	3 564	4 383
Rahavarat 01.01.	4 383	2 985

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	23 280	29 747
Investointien tulorahoitus, %	154,5	163,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,4
Kassan riittävyys, pv	12	19
Asukasmäärä	20 862	20 933

Toiminnan ja investointien rahavirta / 5v. = Tilinpäätösvuoden ja 4 edellisen vuoden toiminnan ja investointien kertymä – Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien hankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

2.4.1 Tase ja sen tunnusluvut

	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	224 096	227 228
Aineettomat hyödykkeet	1 303	1 477
Muut pitkävaikutteiset menot	1 303	1 477
Aineelliset hyödykkeet	135 233	137 270
Maa- ja vesialueet	31 931	31 672
Rakennukset	65 545	69 549
Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 927	34 413
Koneet ja kalusto	1 054	996
Muut aineelliset hyödykkeet	62	62
Ennakkomaks ja keskener hankin	1 713	578
Sijoitukset	87 560	88 480
Osakkeet ja osuudet	38 529	38 529
Muut lainasaamiset	47 608	47 683
Muut saamiset	1 423	2 268
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11	11
Lahjoitusrahastojen varat	11	11
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 923	8 425
Vaihto-omaisuus	34	82
Muu vaihto-omaisuus	34	82
Saamiset	4 325	3 961
Pitkäaikaiset saamiset	377	11
Muut saamiset	131	11
Siirtosaamiset	246	0
Lyhytaikaiset saamiset	3 948	3 950
Myyntisaamiset	2 664	779
Muut saamiset	651	456
Siirtosaamiset	632	2 714
Rahat ja pankkisaamiset	3 564	4 383
VASTAAVAA YHTEENSÄ	232 030	235 665

2025

2024

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	124 583	124 573
Peruspääoma	50 347	50 347
Edell tilikaus yli-/alijäämä	73 385	72 685
Tilikauden yli-/alijäämä	851	1 541
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS	18 542	18 573
Poistoero	542	573
Vapaaehtoiset varaukset	18 000	18 000
PAKOLLISET VARAUKSET	1 000	0
Muut pakolliset varaukset	1 000	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	132	285
Lahjoitusrahastojen pääomat	132	285
VIERAS PÄÄOMA	87 772	92 233
Pitkäaikainen	53 208	48 817
Joukkovelkakirjalainat pa	0	20 000
Lainat rahoitus- ja vakuutusl	52 782	28 388
Muut velat	426	429
Lyhytaikainen	34 564	43 416
Joukkovelkakirjalainat	0	30 000
Lainat rah.-ja vakuut.laitoks.	25 605	4 668
Saadut ennakot	41	14
Lyhytaikaiset ostovelat	3 085	3 117
Muut velat	753	745
Siirtovelat	5 079	4 873
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	232 030	235 665

TASEEN TUNNUSLUVUT

2025

2024

Omavaraisuusaste, %	61,7	60,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	111,4	114,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	74 236	74 226
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 558	3 546
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	78 388	83 056
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	3 757	3 968
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	96 632	103 317
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	4 632	4 936
Lainasaamiset, 1000 euroa	47 608	47 683
Asukasmäärä	20 862	20 933

$\text{Omavaraisuusaste, \%} = 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varuukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus, \%} = 100 * (\text{vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

$\text{Kertynyt yli-/alijäämä 31.12., 1000€} = \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

$\text{Lainakanta 31.12.} = \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

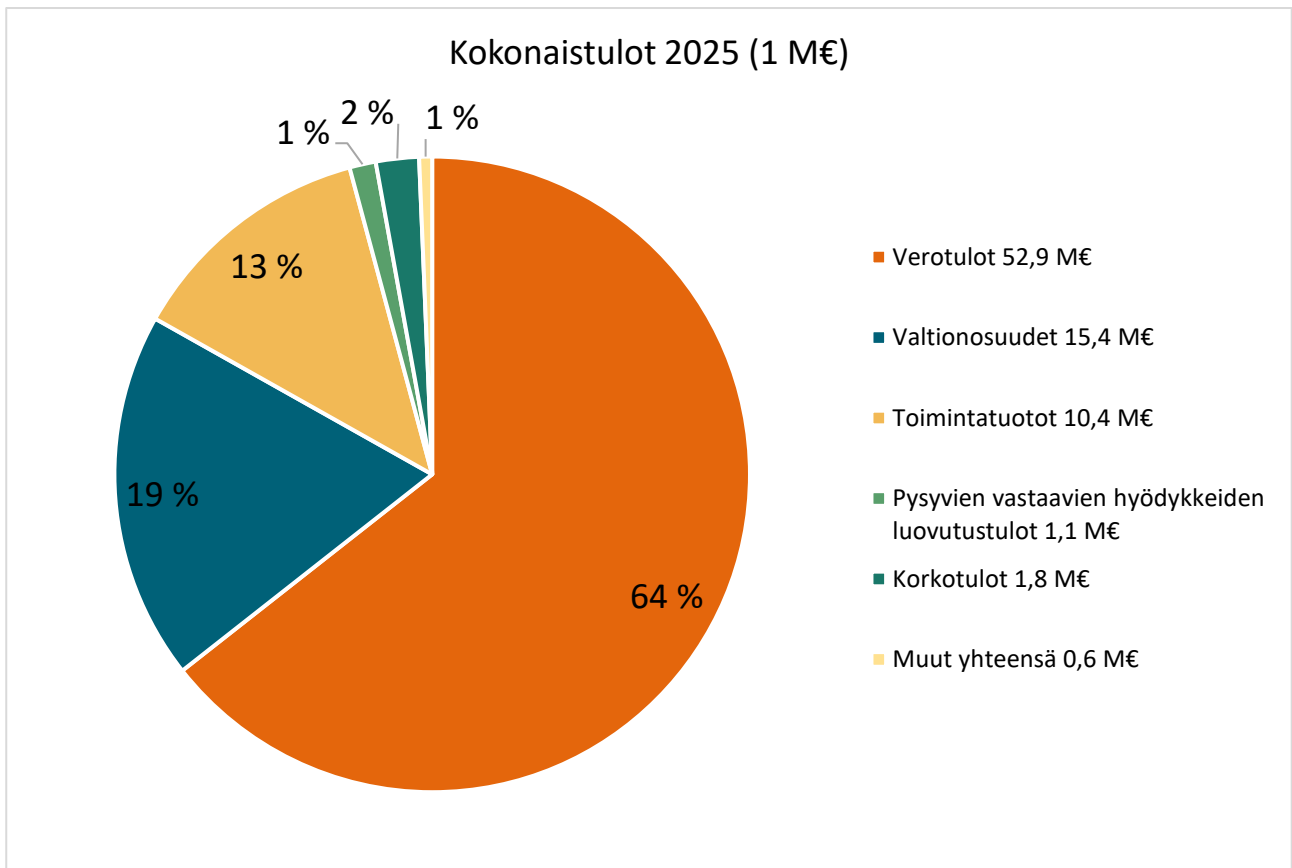
$\text{Lainat ja vastuut 31.12.} = \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

$\text{Lainasaamiset 31.12.} = \text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

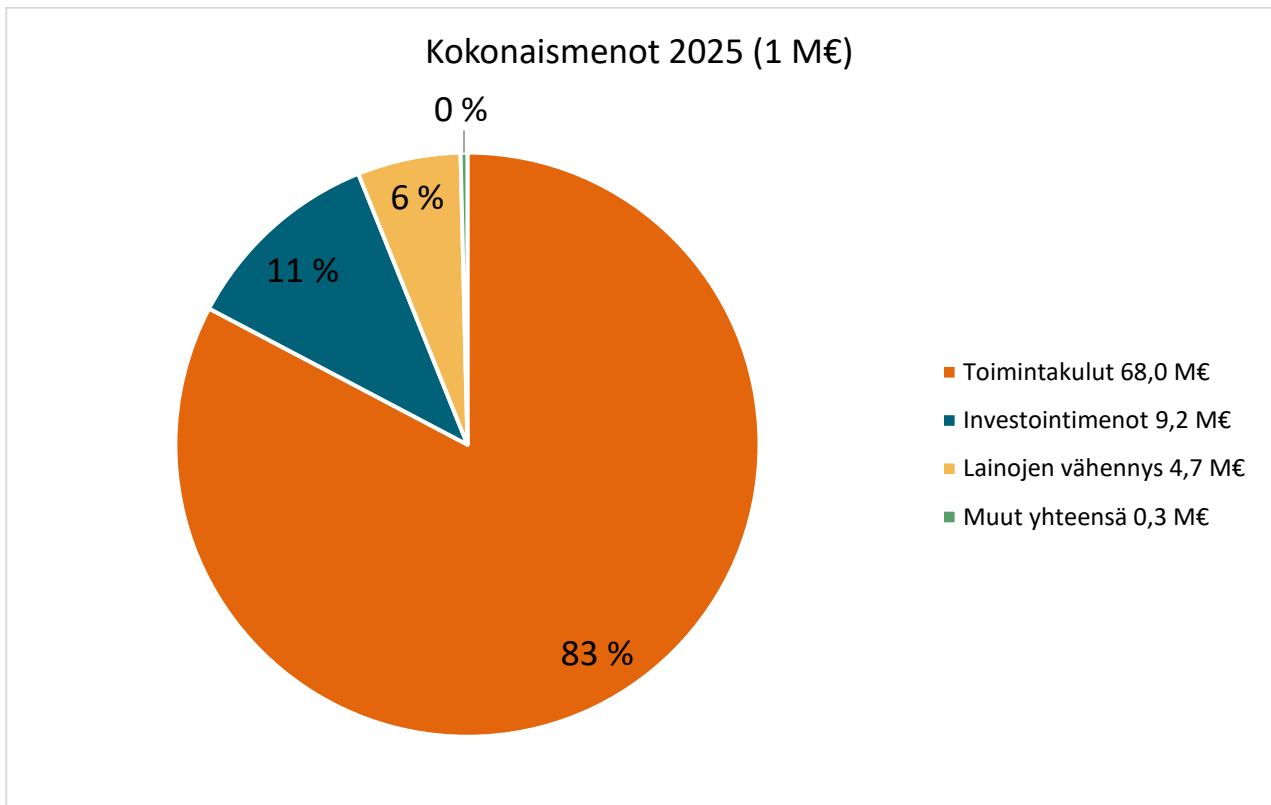
2.5 Kokonaistulot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2024 ja 2025 (1000 euroa)

TULOT	2025	2024
Toiminta		
Toimintatuotot	10 430	12 659
Verotulot	52 906	53 716
Valtionosuudet	15 441	14 553
Korkotuotot	1 786	1 820
Muut rahoitustuotot	271	273
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 007	-3 053
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 067	
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	189	3 637
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	185
Kokonaistulot yhteensä	111 084	83 890
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	69 033	67 997
- Valmistus omaan käyttöön	-128	-83
Korkokulut	656	294
Muut rahoituskulut	14	13
Satunnaiset kulut	1 000	
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos	-1 000	
Investoinnit		
Investointimenot	7 287	9 164
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäys	110	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	34 668	4 668
Kokonaismenot yhteensä	111 641	82 053

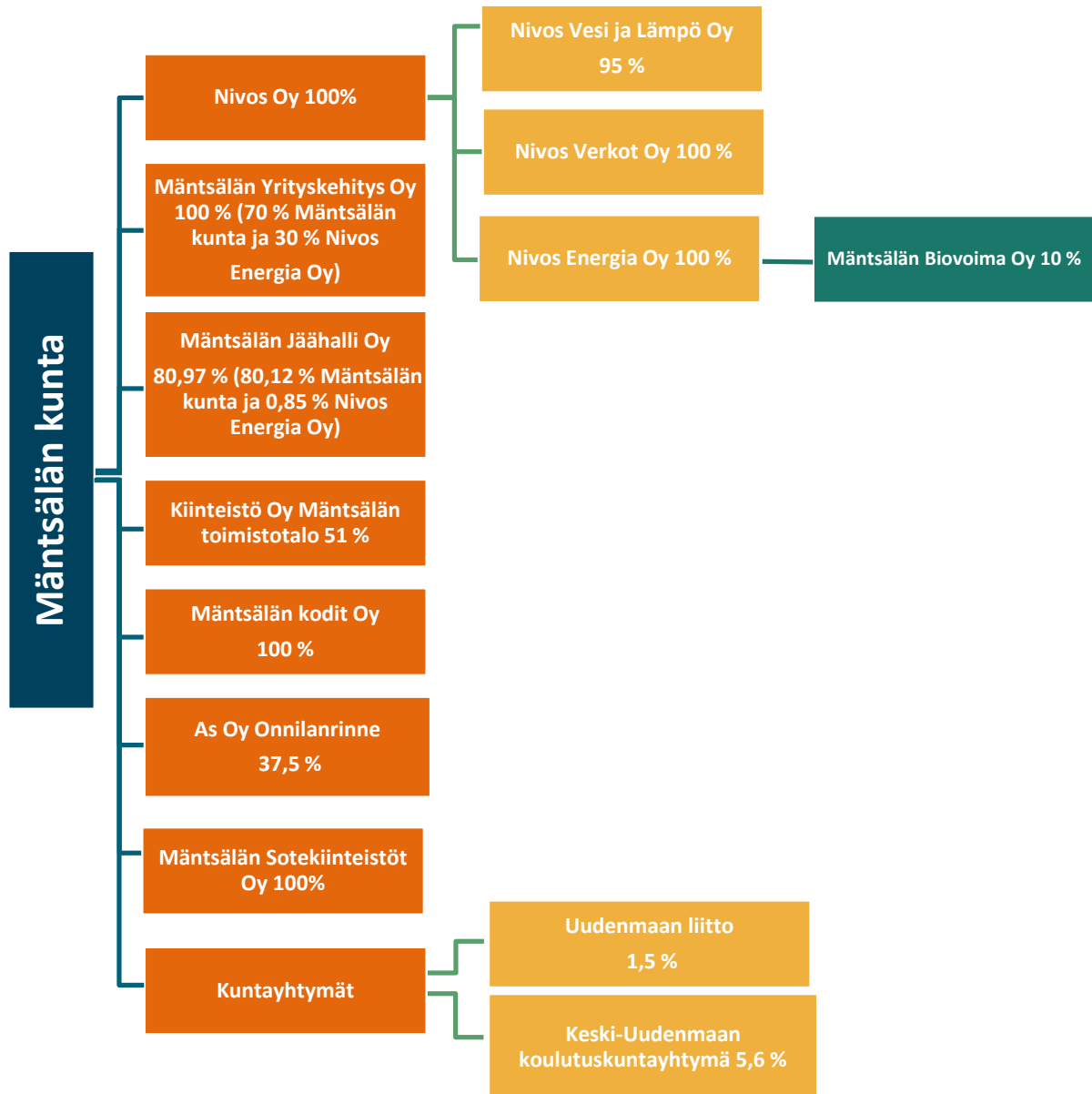
Kuvio: Kokonaistulojen erittely 2025 (1 milj. €)

Kuvio: Kokonaismenojen erittely 2025 (1 milj. €)

2.6 Konsernin toiminta ja talous

2.6.1 Konsernin rakenne ja omistusosuudet sekä konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisöt

Kuvio: Konsernin rakenne ja omistussuhteet 2025

2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Mäntsälän kunnan hallintosäännön mukaisesti kuntakonsernin johdon muodostavat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja talousjohtaja. Kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla on ollut läsnä- ja puheoikeus Nivos Oy:n ja Mäntsälän Yrityskehitys Oy:n hallituksen kokouksissa. Konserniyhteisöt ovat raportoineet toiminnastaan ja taloudestaan osavuosikatsauksien yhteydessä ja tarvittaessa konserniyhteisöjen edustajia on kuultu hallituksen kokouksissa.

Kunnan konserniohje ja hyvä hallinto- ja johtamistapa ohjeistus uusittiin vuonna 2025 noudatettavaksi yhtiöissä 1.6.2025 alkaen kunnanvaltuuston päätöksellä 26.5.2025.

Vuoden 2025 talousarviossa tytäryhtiöille asetettiin tavoitteet. Yhtiöt raportoivat toiminnastaan sekä talouden ja tavoitteiden toteutumisesta osavuosikatsauksissa maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun tilanteiden mukaisesti. Tilinpäätöstä varten on toimitettu tiedot tavoitteiden toteutumisesta.

Nivos-konserni

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Infrastruktuurin kehittäminen tukien Mäntsälän kunnan strategiaa		
Huolehdimme infrastruktuurin, infraverkkojen ja niihin liittyvien asemien sekä laitosten, kehittämisestä. Rakennamme sähkö-, vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkostoa tarpeen mukaisesti, huomioiden myös tulevaisuuden tarpeita. Käytämme ja kunnossapidämme rakennettuja infraverkkoja kustannustehokkaasti. Ylläpidämme hyvää käytettävyyttä ja kehitämme jatkuvuuden hallintaa.		
Elinkeinopolitiikan tukeminen paikallisesti		
Luotettavana ja osaavana kumppanina autamme ihmisiä ja yrityksiä asettumaan ja menestymään Mäntsälässä ja lähiseuduilla. Turvaamme asiakkaan sujuvaa arkea varautumalla ja ennakoimalla.		
Seutu yhteistyön vahvistaminen		
Keskitymme ydinliike-toimintaamme: paikallisiin verkkoihin ja palveluihin. Etsimme aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia energia- ja infrayhtiöiden kanssa.		
Mäntsälän kunnan talouden tukeminen		
Nivos-konsernin omavaraisuuden kohentaminen ja vieraan korollisen pääoman vähentäminen. Vieraan pääoman vähentämisen aikataulussa huomioidaan alueen ja Nivoksen kannattavaa kasvua tukevien investointien vaikutus. Liikevaihdon ja tuloksen pitkäjänteinen kehittäminen tulee tukemaan kunnan taloutta 2020-luvun lopulla ja erityisesti 2030-luvulla.		
Terve talous, vahva tulos	Mittari: Tilikauden voitto. Tavoitetaso: Nivos-konsernin tilikausi on voitollinen	Tilinpäätöksen 2025 tulos on 3,8 milj. eur.
Toiminta asiakkaan parhaaksi	Mittari: Asiakaskokemus. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	Q2/2023, NPS +38, Q1/2024, NPS +38, Q1/2025, NPS +48 Q2/2025, NPS +56
Osaavat, yhteen pelaavat nivoslaiset	Mittari: Henkilöstökysely. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	H1/2023, eNPS +9, H1/2024, eNPS +25, H1/2025, eNPS +24
Vastuullinen kasvu	Mittari: Kaukolämpötuotannon CO ² -päästöjen vähentäminen. Tavoitetaso: Hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.	2021: 5642 t CO ₂ ekv, 2022: 5342 t CO ₂ ekv, 2023: 2797 t CO ₂ ekv, 2024: 2776 t CO ₂ ekv

Nivos-konserni

	Tp 2024	Ta 2025	Tp 2025
Liikevaihto (1000 €)	29 819	29 377	26 768
Tilikauden voitto (tappio) (1000 €)	565	69	3 849
Investoinnit (1000 €)	5 338	9 619	10 264
Lainamäärä (1000 €)	85 537	84 353	83 844
Vastuut (1000 €)*	477	421	338
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	86 014	84 774	84 182
Lainamäärä € / asukas	4 086	4 005	4 019
Asukasmäärä	20 933	21 063	20 862
Omavaraisuus %	29 %	27 %	31 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	406 %		365 %

Mäntsälän Kodit Oy

	TP 2024	TA 2025	Tp 2025
Asukkaat lkm	597	580	568
Kiinteistöt lkm	16	16	15
Asunnot lkm	402	402	389
Asuinneliöt	19905	19905	19155
Kesk. neliövuokra / kk	12,28	12,93	12,2
Asuntojen vuokrausaste	98,5 %	98,00 %	98,58 %
Vaihtuvuus % / vuosi	21,4 %	21,50 %	20,59 %
Vuokrasaatava	46991	47000	51566
Hakemuksia jonossa	101	2	204

	Tp 2024	Ta 2025	Tp 2025
Liikevaihto (1000 €)	3 068	3 242	3 029
Tilikauden voitto (1000 €)	-12	0	0
Investoinnit (1000 €)	2	0	0
Lainamäärä (1000 €)	23 670	23 004	23 002
Vastuut (1000 €)*	15 579	0	0
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	39 249	23 004	23 002
Lainamäärä € / asukas	1 131	1 092	1 103
Asukasmäärä	20 933	21 063	20 862
Omavaraisuus %	1 %	3 %	2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	786 %	726 %	777 %

Kiinteistö Oy Mäntsälän Toimistotalo

	Tp 2024	Ta 2025	Tp 2025
Tuotot / kulut %	119 %	50 %	50 %
Investoinnit (1000 €)	3 559		
Lainamäärä (1000 €)	2 912	2 723	2 806
Vastuut (1000 €)*	-	-	-
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	2 912	2 723	2 806
Lainamäärä € / asukas	139	129	135
Asukasmäärä	20 933	21 063	20 862
Omavaraisuus %	16 %	12 %	14 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	533 %	886 %	857 %

Mäntsälän Jäähalli Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Sitovat tavoitteet:		
Mäntsälän Jäähalli oy:n liikevaihdon kasvattaminen	Tavoite kasvattaa liikevaihtoa vuodessa noin 15%	Ei toteutunut. Liikevaihto laski hieman.
Uusien asiakkaiden määrä	Tavoite ylläpitää nykyiset asiakkaat sekä kasvattaa liikevaihtoa uusien asiakkaiden avulla.	Uusien asiakkaiden määrä edelleen kasvussa.
Keilahallin liikevaihdon kasvattaminen	Tavoitetaso 120 000€/vuosi	Liikevaihto kasvoi noin 7%
Paikallisen seuratoiminnan tukeminen ja harrastajamäärän kasvattaminen	Harrastajamäärät (Jäätaiturit, Jää-Tiikerit), Jäävuorojen myynti	Seuratoiminta vuoden 2024 tasolla.

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikevaihto (1000 €)	687	700	604
Liikevoitto (1000 €)	-302	-150	-140
Investoinnit (1000 €)	4	0	0
Lainamäärä (1000 €)	6 399	5 705	5 446
Vastuut (1000 €)*	137	500	122
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	6 536	6 205	5 568
Lainamäärä € / asukas	306	271	261
Asukasmäärä	20 933	21 063	20 862
Omavaraisuus %	-4 %	5 %	-8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	1115 %	800 %	1011 %

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Sitovat tavoitteet:		
Mäntsälään sijoittuneiden tai toimitiloja rakentaneiden suurten ja keskisuurten yritysten lukumäärä seurantajaksolla 2022-2026 (kpl)	Mäntsälään sijoittuneita tai toimitiloja rakentaneita suuria yrityksiä 2 kpl ja keskisuuria yrityksiä 3 kpl seurantajaksolla 2022-2026	Mäntsälään sijoittuneita tai toimitiloja rakentaneita suuria yrityksiä 2 kpl ja keskisuuria yrityksiä 5 kpl seurantajaksolla 2022-2025
Yrityskonsultointien määrä kpl/vuosi	120 kpl/vuosi	1.1.-31.12.2025: 121 kpl

	Tp 2024	Ta 2025	Tp 2025
Liikevaihto (1000 €)	271	321	321
Tilikauden voitto (1000 €)	-25	-30	-12
Investoinnit (1000 €)	4	10	0
Lainamäärä (1000 €)	0	0	0
Vastuut (1000 €)*	0	0	0
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	0	0	0
Lainamäärä € / asukas	0	0	0
Asukasmäärä	20 933	21 063	20 862
Omavaraisuus %	79 %	70 %	75 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	17 %	20 %	17 %

2.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Konsernirakenne muuttui tilikaudella 2025 siten, että konserniin perustettiin uusi osakeyhtiö, Mäntsälän Sotekiinteistöt Oy. Yhtiön varsinainen toiminta on käynnistynyt vuoden 2026 alussa.

Nivos-konsernin rakenne muuttui 1.1.2025 tytäryhtiö Nivos Palvelut Oy:n sulautuessa Nivos Oy:n. Nivos-konsernin toimittamien palveluiden suurimpana muutoksena oli kesäkuussa 2025 tehty valokuituliiketoiminnan myynti Valoo Oy:lle. Myyntiä ohjasi Nivos 100-menestysuunnitelman tavoitteet keskittyä erityisesti sähkönsiirto-, kaukolämpö- ja vesiliiketoiminnan kehittämiseen ilman lisävelkaantumista. Nivos-konsernin asiakkaiden merkittäviä tuotantohankkeita valmistui vuoden aikana, mikä näkyi positiivisesti tuotettavien palveluiden kysynnässä. Erityisesti yritysasiakkaiden toiminnan kasvu lisäsi sähkönsiirron tarvetta. Tulevaisuuden kasvuun varautuen Nivos Oy osti kaksi energiantuotantoon tai muuhun energiaintensiiviseen liiketoimintaan soveltuvaa kiinteistöä Mäntsälän kunnan alueelta. Ensimmäiset teollisen kokoluokan sähkövarastot tulivat käyttöön Nivos Verkot Oy:n jakelualueella. Kyselyitä sähkövarastojen sopivista sijoituspaikoista tuli vuoden aikana useita. Sähkömarkkinalain 1.1.2026 voimaan tulleet muutokset tähtäävät sähköjärjestelmän kokonaisvaltaiseen vahvistamiseen, energiamurroksen edistämiseen ja verkkoon liittämisen sujuvoittamiseen. Vesihuoltolain muutokset tulivat voimaan 1.1.2026. Eduskunta hyväksyi aiemmin yksimielisesti hallituksen esityksen lakiehdotuksesta muutamien täsmennyksin. Lakimuutoksilla estetään vesihuollon yksityistäminen ja turvataan vesihuollon tehokas toiminta ja huoltovarmuus investointitarpeiden kasvaessa.

Mäntsälän Yrityskehitys Oy markkinoi vuoden 2025 aikana Mäntsälää yrityksille sijoittautumiskohteena sekä auttoi Mäntsälään sijoittuvia ja uusia toimitiloja rakentavia yrityksiä sopivan tontin tai toimitilan löytämisessä. Yrityksiä palveltiin myös muissa sijoittumiseen liittyvissä kysymyksissä. Vuoden 2025 aikana Mäntsälässä toteutui ja valmistui useita merkittäviä yritysten investointeja, kuten datakeskuksen merkittävä

laajennushanke, biokaasuvoimalan laajennus sekä useita muita yritysten investointihankkeita. Yhtiö tarjosi aktiivisesti yritysneuvontaa sekä liiketoiminnan kehittämispalveluita mäntsäläläisille yrityksille ja alkaville yrittäjille. Vuoden aikana myös järjestettiin yrityksille ja sidosryhmille koulutus- ja verkostoitumistilaisuuksia aktiivisesti eri aihepiireistä.

Kiinteistö Oy Mäntsälän Toimistotalo joutui hakemaan Kuntarahoitus Oyj:ltä lainaohjelman muutosta vuodelle 2026. Lainoja ei lyhennetä täysimääräisesti, vaan osa lyhennyksistä siirretään lainan viimeiseen lyhennyserään siten, että lainaa 15656/12 lyhennetään 61 250 euroa vuonna 2026 ja väliin jätetty lyhennys siirretään lainan viimeiseen lyhennyserään, sekä lainaa 15346/11 lyhennetään 45 250 euroa vuonna 2026 ja väliin jätetty lyhennys siirretään lainan viimeiseen lyhennyserään. Toimistotalossa sähkösuunnittelu ja sähkön kulutuksen mittaaminen 1. ja 2. kerroksen osalta muutettiin siten, että sähkön mittaaminen on mahdollista joka siivestä erikseen. 1. kerroksen tiloihin asennettiin vesipisteet.

Mäntsälän Kodit Oy:n asuntojen käyttöaste on pysytellyt hyvänä ja näkymä vuokramarkkinoilla on hyvä. Vanha Porvoontie 13 A-B talo sai purkuluvan 22.8.2024 ja talo purettiin 30.6.2025 jälkeen, kun asukkaat muuttivat pois talosta. Vanha Porvoontie 13 A-B talon kautta tuli lämmitys Vanha Porvoontie 13 C-D ja 15 taloihin. Lämmitystapamuutostyöt Vanha Porvoontie 13 C-D ja 15 taloihin suoritettiin keväällä 2025. Lämmitysmuotona jatkui edelleen kaukolämpö. Huoneistokorjauspalvelut kilpailutettiin ja valittiin kolme toimijaa huoneistokorjauksiin.

Mäntsälän Jäähalli Oy:ssä vuosi on sisältänyt runsaasti jäähallikiinteistöön ja kalustoon koostuvia korjauksia sekä vanhojen laajennusaikaisten töiden loppuun saattamista. Energian hinta sekä sähkön siirtomaksut kasvoivat. Kentänhoitaja vaihtui kahdesti vuoden 2025 aikana. Jää-Tiikereiden vähäinen joukkue/pelaajamäärä rajoittaa edelleen myynnin kasvua. Happy Days -harrasteautotapahtuma toi jäähallille runsaasti näkyvyyttä sekä uutta osaamista tapahtumajärjestämiseen. Koululais-/päiväkotivuorojen käyttö on ollut kasvussa. Jäähalliyhtiössä on otettu kiinteistöhuolto-yhtiö hoitamaan jäähallin sisätilojen palohälytyslaitteiden ja ilmastointikoneiden ylläpito. Kokous- ja neuvottelutilojen viihtyvyyteen ja tekniikkaan on tehty parannuksia.

Konsernin tuloslaskelma oli 7,1 milj. euroa ylijäämäinen. Konsernin vuosikate kasvoi 1,5 % edellisestä vuodesta ja oli 25,9 milj. euroa. Investointien tulorahoitus oli hyvällä tasolla ollen 187,3 % (ed. vuonna 174,5 %). Konsernin investoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella ilman lisävelanottoa. Tilikauden päättyessä konsernivelkaa oli 146 milj. euroa eli 7 022 euroa/asukas (vuonna 2024:154 milj euroa ja 7338 euroa/asukas) Konsernilainat ja vuokravastuut olivat 147 milj. euroa, 7039 euroa/asukas. Konsernin omavaraisuusaste hie-man parani ollen edelleen heikko 35,3 % (ed. vuonna 32,9 %).

2.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Nivos -konsernin tulevaisuuden näkymä on hyvä toimintaympäristön tarjoamien liiketoimintamahdollisuuksien lisääntyessä. Erityisesti olemassa olevien yritysten laajentumishankkeet sekä uusien yritysten sijoittuminen toiminta-alueelle, Mäntsälään ja lähikuntiin mahdollistavat liiketoimintojen orgaanisen kasvun.

Investointisuunnitelmat sähköverkko- ja kaukolämpöliiketoimintojen kapasiteetin lisäämiseksi ovat merkittävät ja se hidastaa konsernin vieraan pääoman vähentämistä. Pidemmän ajan tavoitteena on edelleen vieraan pääoman vähentäminen huomattavasti vuoteen 2035 mennessä.

Mäntsälän Yrityskehitys Oy jatkaa yritysten sijoittautumis-, neuvonta- ja kehittämispalveluiden tarjoamista. Mäntsälään sijoittumista suunnittelevien yritysten investointipäätösten myötä kunnan suurten, vapaiden yritystonttien tarjonta on tilapäisesti vähentynyt. Yhtiö pyrkii omalta osaltaan kehittämään yritysten

toimintaympäristöä sekä edistämään uusia yritysalueita, että ne palvelevat hyvin nykyisten ja Mäntsälään tulevaisuudessa sijoittuvien yritysten tarpeita. Matala taloussuhdanne ja tulevan talouskehityksen yleinen epävarmuus näkyvät edelleen varovaisuutena erityisesti pienempien yritysten investoinneissa ja toimitilarakennusprojektien käynnistymisessä.

Kiinteistö Oy Mäntsälän Toimistotalon 1. kerrokseen tulee vuokralainen 1.3.2026 alkaen ja 2. kerroksen siiven vuokraamisesta 1.8.2026 alkaen on neuvottelut käynnissä. Tämän jälkeen talosta olisi ainoastaan 2. kerroksen toinen siipi vuokraamatta, joka tulee helpottamaan yhtiön kykyä hoitaa lainanlyhennysveloitteensa.

Mäntsälän Kodit Oy on nostanut Mäntsälän kunnalta v. 2021 joukkovelkakirjalainan 19 700 000 € Kuntarahoitusta Oyj:n lainojen maksuun. Joukkovelkakirjalaina erääntyi maksettavaksi 2/2026. Laina on kilpailutettu uudelleen siten, että yhtiö on kilpailuttanut 13 milj. itsenäisesti ja kunta on edelleen lainannut yhtiölle 5 milj. lainan.

Mäntsälän Jäähalli Oy:n taloudellinen tilanne on edelleen heikko, koska paikallinen seuratoiminta ei tule kasvattamaan jäämyyntiä. Uudenmaan alueen muiden hallien remonttitarpeet voivat tuoda uusia käyttäjiä. Myöskään yritysmyynti ei ole vielä toivotulla tasolla. Tyky-päiviin ja kokoustilojen vuokraamiseen panostetaan edelleen 2026 aikana. Keilahallin osalta tavoitellaan noin 10-15% liikevaihdon kasvua. Jäähalli yhtiö tavoittelee keilaseuran saamista paikkakunnalle. Säästöjä vuodelle 2026 haetaan energian käytöstä, vesimaksusta sekä palkkakuluista.

2.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernin tytäryhtiöt raportoivat konserniohjeen mukaisesti toiminnastaan ja taloudestaan kunnan osavuosikatsausten yhteydessä sekä erillistapaamisin. Kunnanjohtaja on osallistunut säännöllisesti Nivos Oy:n ja Mäntsälän Yrityskehitys Oy:n hallituksen kokouksiin. Yhtiöiden ja konsernijohtajan välistä vuoropuhelua on toteutettu säännönmukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon laatimiseksi kunta on pyytänyt konserniyhtiöitä antamaan selvitystä sen toteutumisesta yhtenäisellä pohjalla. Konserniyhtiöt eivät ole raportoineet eikä konsernivalvonnassa ole tullut esiin merkittäviä puutteita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta. Konsernin tytäryhtiöissä on tehty omaa riskiarviointia ja riskien arvioinnin osalta on pyydetty konserniyhtiöitä esittämään toimintaan kohdistuvat merkittävät riskit ja niiden hallintatoimenpiteet. Riskiarviointien ja riskienhallintatoimenpiteiden merkitys kasvaa edelleen koko konsernin osalta, kun arvioidaan tulevien vuosien taloutta ja konsernirakennetta.

2.6.6 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut

Mäntsälän kuntakonsernin tuloslaskelma

1000 euroa	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
TULOSLASKELMA	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	51 826	44 041
Toimintakulut	-91 351	-89 629
Toimintakate	-39 525	-45 588
Verotulot	52 882	53 508
Valtionosuudet	15 441	18 594
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	341	409
Muut rahoitustuotot	225	603
Korkokulut	-2 720	-2 069
Muut rahoituskulut	-699	92
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 854	-965
Vuosikate	25 945	25 549
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 621	-16 371
Arvonalentumiset	-390	-38
Satunnaiset erät	-1 000	0
Tilikauden tulos	7 934	9 140
Tilinpäätössiirrot	0	2
Tilikauden verot	-61	-441
Laskennalliset verot	-896	14
Vähemmistöosuudet	78	-21
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 054	8 694
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot / Toimintakulut %	56,7 %	49,1 %
Vuosikate / Poistot %	152,5 %	155,7 %
Vuosikate, euroa / Asukas	1 244	1 221
Asukasmäärä	20 862	20 933

Toimintatuotot/Toimintakulut,%= 100* Toimintatuotot/toimintakulut

Vuosikate/Poistot, % = 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate, euroa/ asukas = Vuosikate jaettuna asukasmäärällä

Asukasmäärä = Kunnan asukasmäärä per 31.12.

Mäntsälän kuntakonsernin rahoituslaskelma

	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	17 244	22 249
VUOSIKATE	25 945	25 549
Satunnaiset erät	-1 000	0
Tilikauden verot	-61	-441
Tulorahoituksen korjauserät	-7 639	-2 859
-		
Investointien rahavirta	-948	-10 571
Investointimenot	-13 854	-14 740
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 906	4 069
Toiminnan ja investointien rahavirta	16 297	11 677
Rahoituksen rahavirta		-
Antolainauksen muutokset	429	-132
Antolainasaamisten lisäykset	827	-133
Antolainasaamisten vähennykset	-398	1
lainakannan muutokset	-7 105	-12 429
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	51 094	26 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31 364	-6 527
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26 835	-31 902
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 589	5 844
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-153	-15
Vaihto-omaisuuden muutos	155	-147
Saamisten muutos	17	4 057
Korottomien velkojen muutos	-2 608	1 949
Rahoituksen rahavirta	-9 265	-6 717
Rahavarojen muutos	7 032	4 961
Rahavarat 31.12.	27 311	20 280
Rahavarat 1.1.	20 280	15 319
Rahavarojen muutos	7 032	4 961
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuo- delta, 1000 €	38 512	22 199
Investointien tulorahoitus, %	187,3 %	174,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	1,3
Kassa riittävyys, pv	71,6	65,2
Asukasmäärä	20 862	20 933

Toiminnan ja investointien rahavirta / 5v. = Tilinpäätösvuoden ja 4 edellisen vuoden toiminnan ja investointien kertymä – Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus = 100 x Vuosikate / Investointien hankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Mäntsälän kuntakonserni tase

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	269 392	277 312
Aineettomat hyödykkeet	5 764	7 104
Aineettomat oikeudet	370	376
Konserniliikearvo	2 443	3 054
Muut pitkävaikutteiset menot	2 952	3 674
Aineelliset hyödykkeet	257 985	263 013
Maa- ja vesialueet	34 209	33 098
Rakennukset	101 752	107 716
Kiinteät rakenteet ja laitteet	115 064	117 279
Koneet ja kalusto	4 200	4 276
Muut aineelliset hyödykkeet	65	65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 694	578
Sijoitukset	5 642	7 195
Osakkeet ja osuudet	4 439	4 722
Muut saamiset	1 203	2 473
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	231	249
Valtion toimeksiannot	0	54
Lahjoitusrahastojen varat	231	12
Muut toimeksiantojen varat	0	182
VAIHTUVAT VASTAAVAT	34 839	27 957
Vaihto-omaisuus	193	348
Saamiset	7 335	7 330
Pitkäaikaiset saamiset	399	246
Lyhytaikaiset saamiset	6 936	7 084
Rahoitusarvopaperit	3 162	2 010
Rahat ja pankkisaamiset	24 150	18 269
VASTAAVAA YHTEENSÄ	304 462	305 518

	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	106 627	99 679
Peruspääoma	50 347	50 347
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	17	17
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	49 208	40 621
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 054	8 694
VÄHEMMISTÖOSUUDET	804	842
PAKOLLISET VARAUKSET	1 000	0
Muut pakolliset varaukset	1 000	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	353	524
Valtion toimeksiannot	0	54
Lahjoitusrahastojen pääomat	353	285
Muut toimeksiantojen pääomat	0	185
VIERAS PÄÄOMA	195 677	204 472
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	110 349	100 200
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	32 901	31 872
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	36 150	53 405
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	16 277	18 996
VASTATTAVAA	304 462	305 518

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	35,3 %	32,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	162,7 %	176,0 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	56 263	49 315
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 697	2 356
Konsernin lainakanta €/asukas	7022	7338
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	146 499	153 605
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	146 846	174 109
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	7 039	8 317
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	0	0
Kunnan asukasmäärä	20 862	20 933

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuudet} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}^*$

Kertynyt yli-/alijäämä 31.12., 1000€ = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

2.7 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Mäntsälän kunnan vuoden 2025 tilinpäätöksen tulos on 820 233,20 euroa ylijäämäinen.

Kunnanhallitus ehdottaa tilikauden 2025 tuloksen käsittelystä, että kunnanvaltuustolle esitetään tilikauden 820 233,20 euron ylijäämäväiseen tulokseen kirjattavaksi poistoeron vähennyksenä 30 684,12 euroa sekä tilikauden ylijäämän 850 917,32 euroa kirjaamista taseeseen tilikauden ylijäämäksi.

2.8 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2021 talousarviolaadinnan yhteydessä hyväksyttiin kunnan talouden tasapainottamiseen tähtäävä Mäntsälä 2026 -ohjelma, jolla pyrittiin pysäyttämään kunnan talouden heikentyminen, kääntämään kunta-konsernin velkaantuminen laskevalle uralle ja turvaamaan kuntastrategian mukainen toiminta. Kunnan ja sen palvelualueiden tuli sopeuttaa toimintaansa ja talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettiin sopeuttamistoimenpiteistä, joiden toteutumista on seurattu tilikausilla 2021-2022 osavuositarkastuksien ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä todettiin, että ohjelman toimenpiteet eivät enää vastaa nykyistä toimintaympäristöä ja toimenpiteitä ei enää sellaisenaan ole seurattu myöhemmillä tilikausilla. Toimenpideohjelman mukaisten tunnuslukujen seuranta on kuitenkin toteutettu myös myöhemmissä tilinpäätöksissä.

Tilinpäätösvuonna kunnan taseessa ei ollut kattamatonta alijäämää. Talousohjelman mukaisista tunnusluvuista on saavutettu etuajassa jo useamman tunnusluvun tavoitetaso.

Kunnan lainakanta on tavoitetasoa suurempi, johtuen konsernin sisäisestä lainanannosta. Konsernin lainakanta on taas suhteellisesti paljon tavoitetasoa pienempi johtuen osittain siitä, että sotekuntayhtymien lainat siirtyivät pois kunnan konsernista mutta myös koko konsernin lainakannan pienentymisestä ohjelman mukaisesti.

Useammasta hyvästä tilikaudesta johtuen, kunnan investoinnit on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella, kunnan velkamäärää on saatu lyhennettyä ja toiminnan ja investointien rahavirran kertymä pitkällä aikavälillä on saatu käännettyä positiiviseksi. Hyvinvointiuudistuksesta johtuen suhteellinen velkaantuneisuus eli se osuus konsernin käyttötuloista, joka tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun, on kasvanut merkittävästi heikompaan suuntaan. Nykyisellä tulorahoituksella ei pystyttäisi maksamaan edes koko velkaa. Hyvinvointialueille siirtyi merkittävä osa kunnan tulorahoituksesta, joka kasvattaa myös velkaantuneisuuden taakkaa. Tunnusluvuista suhteellinen velkaantuneisuus onkin ainoa, joka jäi toteutumatta.

Alla olevissa taulukoissa on määritelty talousarviossa 2025 olleet ohjelmakohtat ja niiden toteutuminen tilinpäätöshetken 31.12.2025 mukaisena.

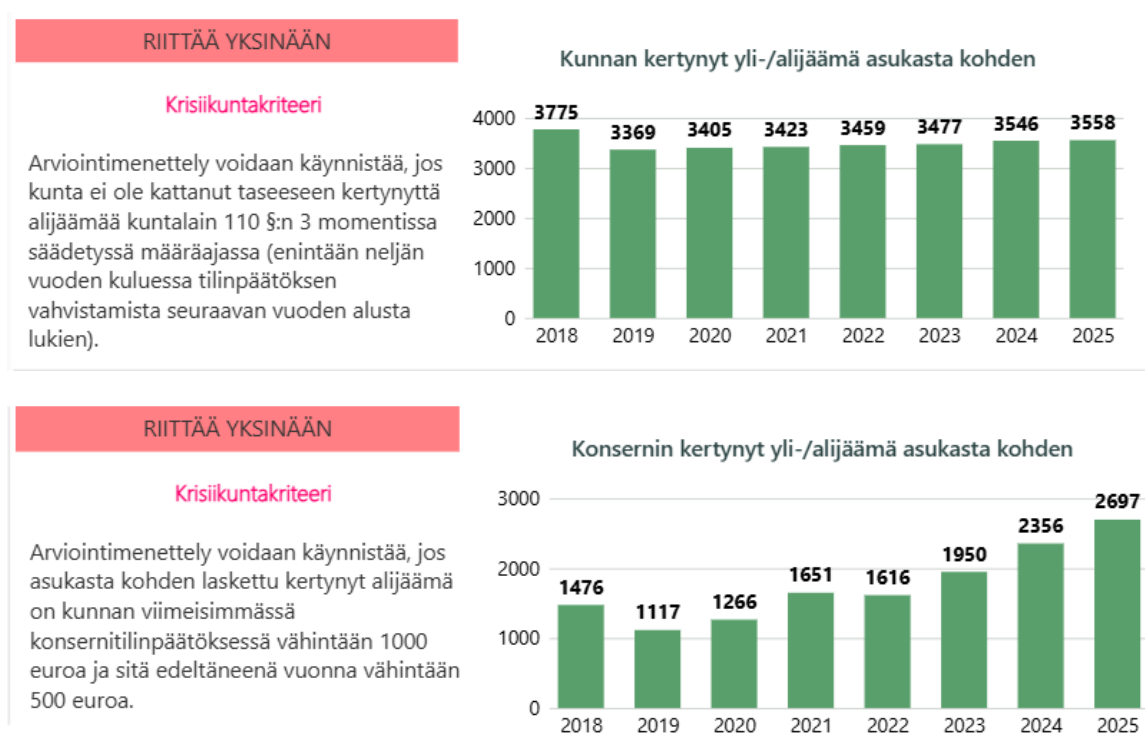
Tunnusluvut	Lähtötaso, TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Tavoitetaso 2026	Ajoitus
Lainakanta, kunta, 1000 €	81 844	89 116	98 821	96 391	87 723	83 056	78 388	61 500	v. 2026
Lainakanta, konserni, 1000 €	193 527	198 454	193 125	189 586	166 034	153 605	146 500	181 500	v. 2026
Konserninlainat, euroa/asukas	9 339	9 549	9 267	9 073	7 925	7 338	7 022	8 500	v. 2026
Investointien tulorahoitusprosentti	-12,5 %	406,4 %	233,8 %	95,7 %	135,6 %	163,3 %	154,5 %	>125 %	v.2026
Toiminnan ja investointien rahavirta, 5v	-38,4 milj. €	-21,4 milj. €	-11,7 milj. €	-5,6milj. €	13,2 milj. €	29,7 milj. €	23,3 milj. €	>0	v. 2024
Omaparaisuusaste	55,3 %	55,4 %	54,6 %	55,9 %	58,7%	60,8 %	61,7 %	>60 %	v. 2024
Suhteellinen velkaantuneisuus	79,4 %	73,0 %	77,9 %	71,8 %	121,0 %	114,0 %	111,4 %	<66 %	v. 2025

Mäntsälä 2026 -ohjelmassa asetettiin investointikatto vuosien 2020–2026 investoinneille (54,2 miljoonaa euroa). Toteutuneet investointimenot ja vuoden 2026 talousarvion mukaiset investointimenot ylittävät hieman Mäntsälä 2026 mukaisen investointitason ilman maanhankintaa. Tämänhetkinen arvio 2020–2026 välille on 55,4 miljoonaa euroa. Investointimenoja tulee jatkossakin tarkastella kriittisesti tulevien vuosien osalta velkaantumisen vähentämiseksi.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus on 162,7 %, joka tarkoittaa sitä, että lähes kaikki konsernin käyttötulot n. 1,5 vuoden ajalta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Konsernin velat ja vastuut asukasta kohden on hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna ja velkamäärä on saatu käännettyä laskevaan suuntaan koko konsernin osalta tavoitellusti. Konsernin omavaraisuusaste on kuitenkin edelleen heikko 35,3 %.

2.9 Kriisikuntakriteerien toteutuminen Mäntsälän kunnassa

Kuntatalouden tasapainottamisesta säännellään Kuntalain 110 ja 118 §:ssä. Kuntalain mukaan kunnan ja valtion on yhdessä selvitettävä kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut ja ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos kunta ajautuu erityisen vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. Seuraavissa kuvissa on esitetty Mäntsälän kunnan kriisikuntakriteerien toteutuminen. Vuonna 2025 mikään kriteeri ei ylittynyt.

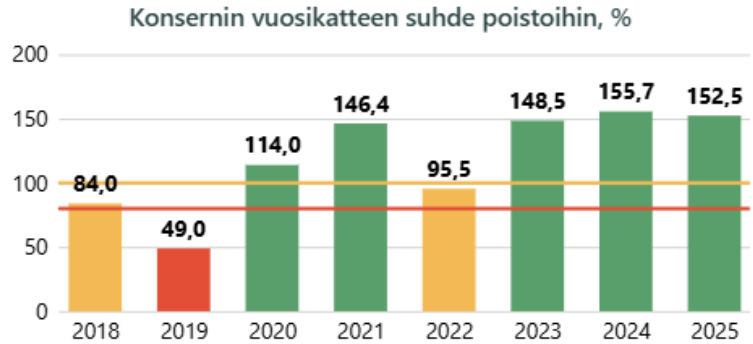

Mäntsälän kunnalla ei ole kertynyttä alijäämää taseessa. Seuraavissa kuvioissa on tuotu esiin ne kriisikuntamittarit, joiden kaikkien yhtäaikainen toteutuminen nostaa kunnan ns. kriisikunnaksi. Jos palkki on vihreä, kriisikuntatunnusluku ei ylitä. Punaisella viivalla on merkitty kriisikunnan raja-arvo.

1/4, KAIKKIEN NELJÄN TULEE TÄYTTÄÄ

Kriisikuntakriteeri

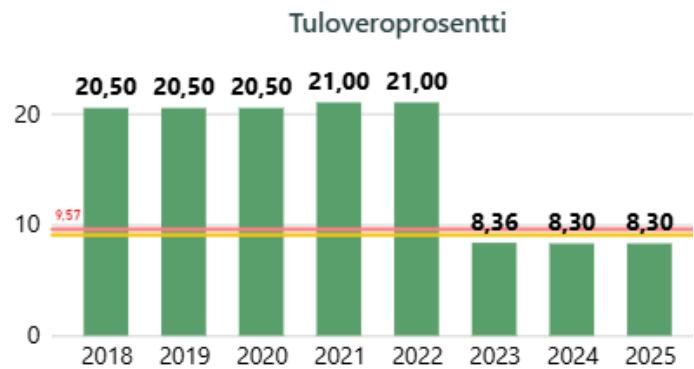
Konsernin vuosikate on alle 80% poistoista.

2/4, KAIKKIEN NELJÄN TULEE TÄYTTÄÄ

Kriisikuntakriteeri

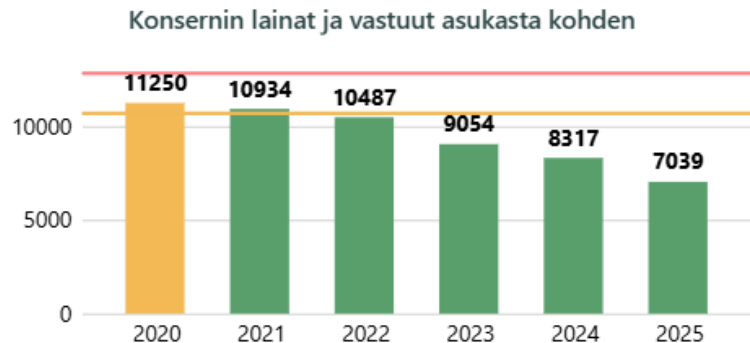
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0% prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. (Keltainen valo 1,5% korkeampi)

3/4, KAIKKIEN NELJÄN TULEE TÄYTTÄÄ

Kriisikuntakriteeri

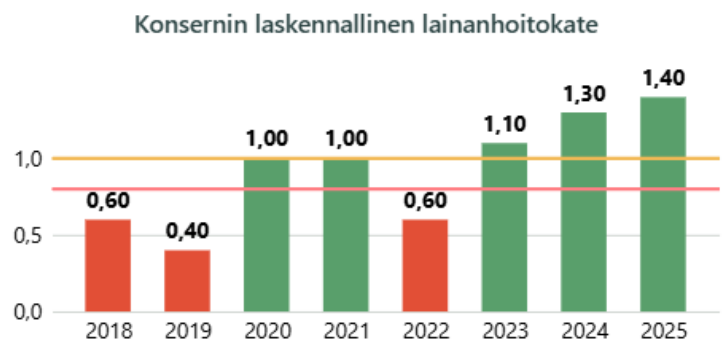
Konsernin lainat ja vastuut, euroa / asukas: Kahtena vuonna vähintään 50 % yli keskimääräisen.

4/4, KAIKKIEN NELJÄN TULEE TÄYTTÄÄ

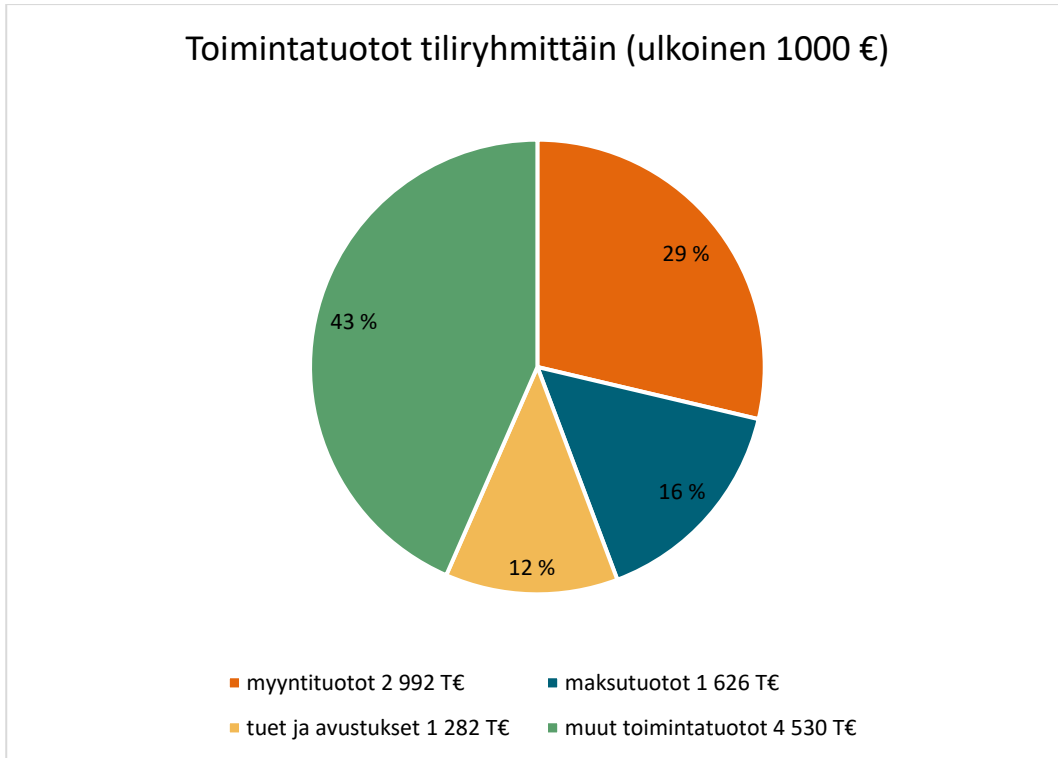
Kriisikuntakriteeri

Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate kahtena vuonna <0,8.

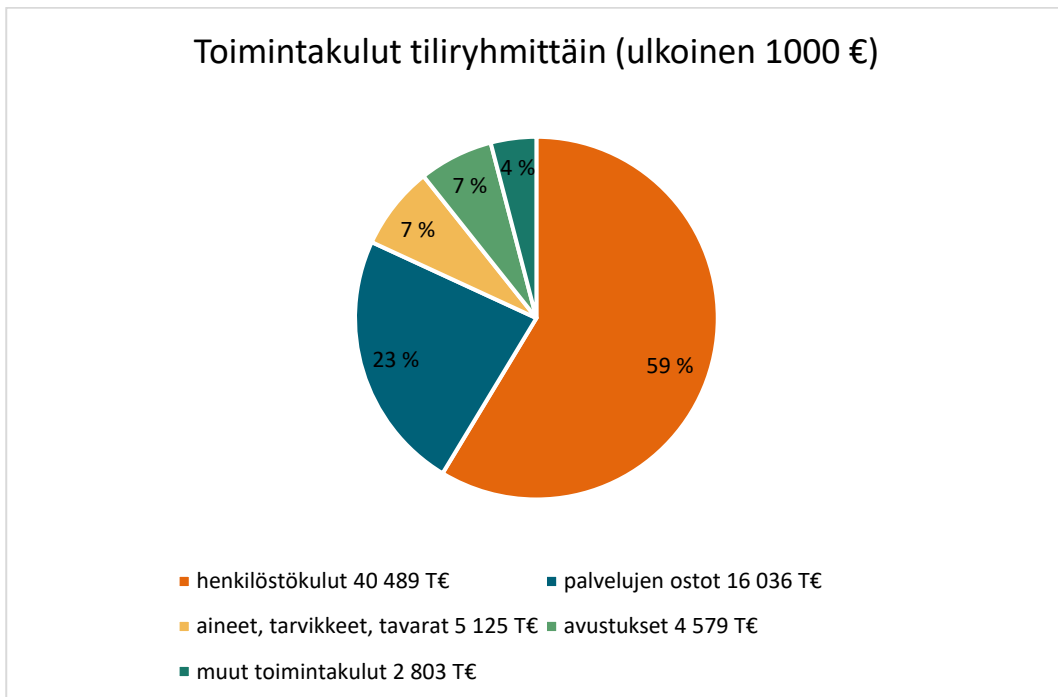

3 Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen

3.1 Käyttötalouden toteutuminen

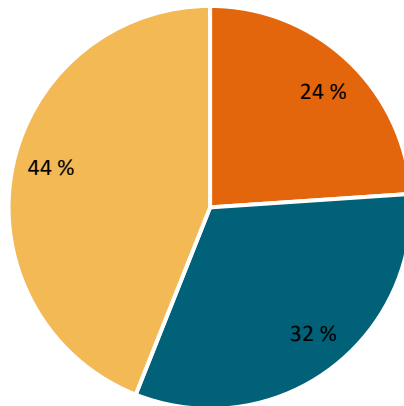

Kuvio: Käyttötalouden toimintatulo tiliryhmittäin (ulkoiset) 2025 (1000 €)

Kuvio: Käyttötalouden toimintakulut tiliryhmittäin (ulkoiset) 2025 (1000 €)

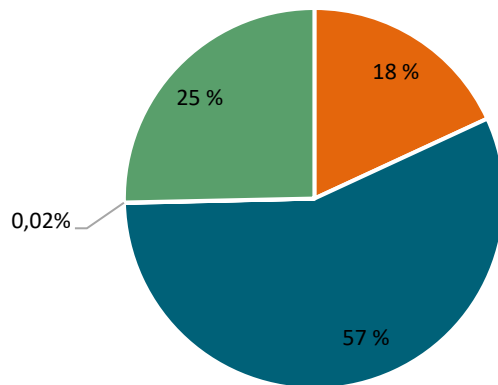
Toimintatulot (ulkoiset) palvelualueittain 1000 €

■ Hallintopalvelut 2 496 T€ ■ Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 3 346 T€
■ Tekninen ja elinvoimapalvelut 4 587 T€

Kuvio: Käyttötalouden toimintatulot palvelualueittain (ulkoiset) 2025 (1000 €)

Toimintamenot (ulkoiset) palvelualueittain 1000€

■ Hallintopalvelut 12 500 T€ ■ Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 39 020 T€
■ Tarkastustoimi 24 T€ ■ Tekninen ja elinvoimapalvelut 17 488 T€

Kuvio: Käyttötalouden toimintamenot palvelualueittain (ulkoiset) 2025 (1000 €)

3.2 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan strategia ja kärkitavoitteet

Mäntsälän strategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 13. joulukuuta pidetyssä 2021 kokouksessa.

Kuntastrategiassa määriteltiin tavoitetila, sekä päämäärät, joihin pyritään tämän valtuustokauden aikana (2021–2025). Lähtökohtana oli kuntalaisten, kunnan työntekijöiden, alueen yrittäjien ja päätöksentekijöiden kanssa yhteistyössä määritelty kunnan arvopohja, sekä visio tavoitetilasta. Visiona on kasvava ja kehittyvä Mäntsälä, jossa arki on sujuvaa ja turvallista.

Vision lähtökohtana on toiminta-ajatus, jonka mukaan kuntalaisen hyvinvointia ja yhteisön elinvoimaisuutta pyritään edistämään.

Tästä näkökulmasta määriteltiin kolme tärkeintä painopistealuetta:

1. Turvallinen, sujuva arki
2. Osallistava yhteisöllisyys
3. Vastuullinen, kehittävä vire

Palvelualueet ovat määritelleet strategian mukaisia omia talousarviotavoitteita ja ne on hyväksytty lautakunnissa.

Koko kuntaa koskevat strategiset mittarit on myös laadittu valtuustokaudelle, joita tullaan seuraamaan koko valtuustokauden ajan. Vuodelle 2023 ja tuleville vuosille 2024–2025 on määritelty vuosikohtaiset tavoitearvot, joita verrataan lähtötasoon v. 2021. Vuoden 2023 talousarviossa kärkitavoitteita seuraavia mittareita on muutettu joiltain osin. Tämän johdosta kaikkien mittareiden osalta ei ole seurantatietoa raportoitu. Mittareilla seurataan, kuinka valtuustokauden tavoitteiden saavuttamisessa edetään ja onko tekemisen suunta oikea.

Valtuustokauden strategiset tavoitteet ja mittarit

= tavoite ei tule toteutumaan

= epävarma toteutuminen, "ehkä"/kesken/toteutuu osittain

= tulee toteutumaan tai on jo toteutunut

(kuva. Mäntsälän kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 159 hyväksytyt toiminta-ajatus, arvot ja visio.)

Turvallinen ja sujuva arki

Kärkitavoite	Mittari	Tilinpäätös 2024	Tavoite 2025	Tot. 31.12.2025	Arvio
Lähipalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannus- tehokkaasti, asukaslähtöisinä.	Asukasluku, kasvu väh. 0,3-1,0 %/vuosi	20 934 (-0,1 %)	21 063	20 862 (-0,3)	
	Vapaa kunnan omakotitonttivaranto 31.12. vähintään (kpl)	37	30	45	
	Rakentamislupien käsittelyaika siitä, kun lupahakemus on riittävä päätöksentekoon enintään (vk)	34 vrk (lupapäätöksen käsittelyajan mediaani viimeisen 12kk aikana)	5 viikkoa	40 vrk (lupapäätöksen käsittelyajan mediaani viimeisen 12kk aikana)	
	Palvelujen kustannukset suhteessa muihin Kuuma-kuntiin, ulkoiset toimintakulut €/as	Mäntsälän toimintakulut 3248 €/asukas, Kuumakunnat keskimäärin 3311 €/asukas (tilinpäätösarvot)	Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin	Mäntsälän toimintakulut 3309 €/asukas, Kuuma-kunnat keskimäärin 3465 €/asukas	
	Kuntalaiskysely ja kyselyn muutokset vuosittain. Toimenpiteet kyselyn perusteella toteutettu. Kyselyssä 2024 tyytyväisyysindeksi.	Kysely loppunut 1.8. Keskeiset tulokset esitelty. Erillinen raportti laadittu mavikatsukseen. Indeksiä ei ole otettu käyttöön.	Kuntalaiskyselyssä kokonaistyytyväisyys kunnan palveluihin kasvanut.	Kuntalaiskyselyä ei toteutettu 2024 vaan valtuustokauden loppuessa kuntastrategian päivitys oli kyselyn kohteena. Kuntalais- ja sidosryhmäkyselyt antoivat pohjan valtuuston strategiapäätökselle.	
Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisella tekemisellä.	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Nuorisotyöttömät %:ia 18–24-vuotiaasta työvoimasta, enintään	10,7% (2024)	8 %	ei päivittyntä vielä vuoden 2025 osalta	
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Syrjäytymisriskissä (ei työssä, opiskele, ei varusmiespalveluksessa) olevat 18–24-vuotiaat %:ia vastaavan ikäisistä, enintään	17,5% (2024)	17 %	ei päivittyntä vielä vuoden 2025 osalta	
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi %:ia 8. ja 9. luokan oppilaista, enintään	37,7% (2023)	26,7 %	30% (2025)	
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Tuntee itsensä usein yksinäiseksi %:ia 4. ja 5. luokan oppilaista, enintään	5,7% (2023)	4 %	3% (2025)	
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Ylipaino (ml. lihavuus) yleisyys %:ia 2–6-vuotiailla, enintään	20,3% (2023)	21 %	ei päivittyntä vielä vuoden 2025 osalta	
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa, %:ia 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,7% (2023) Uusi tulos 2025	5 %	7% (2025)	
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa %:ia 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,9% (2023)	7 %	6% (2025)	
	Hyte-kerroin, vähintään	18,6 €/as	19,2 €/as	18,8€/asukas	
Parannetaan arjen turvallisuutta.	Huumausainerikosten määrä, enintään kpl	37	40	47	
	Omaisuusrikosten määrä, enintään kpl	583	500	538	
	Kevyen liikenteen uusia väyliä väh. €/vuosi	2 100 000 €	400 000 €	1 740 000 €	

Osallistava yhteisöllisyys

Kärkitavoite	Mittari	Tilinpäätös 2024	Tavoite 2025	Toteutuma 31.12.2025	Arvio
Päätöksenteko on avointa ja osallistavaa.	Avointen kuntalaistilaisuuksien määrä (kpl) / osallistujamäärä (myös verkko-osallistuminen)	9 kpl/360 osall. (sis.Finngriid tilaisuus 100 osall.)	12 kpl/ 400 osall.	10	
	Äänestysaktiivisuus kunta- ja eduskuntavaaleissa	Presidentinvaalit 75,2% Eu-vaalit 37,3	Kuntavaalit 55 %	49 %	
Rakennetaan yhteisöllisyyttä tukemalla yhteistä tekemistä.	Kunnan myöntämä tuki järjestöille eur/v (avustukset ja laskennallisesti ilmaiset tilat), vähintään	400 220	380 000	356 824	
	Aloitteiden (kv ja kuntalais) keskimääräinen käsittelyaika (kk)	3kk	2 kk	3 kk	
	Vaikutustimoimielinten lausuntojen ja kannanottojen määrä, kpl	14	16	20	
Vahvistetaan luottamusta osallistavalla johtamisella	Säännöllinen työtyytyväisyyskysely, asteikko 1-5	Tehdään v.2025	3,75	Henkilöstöpulssi-kyselyt aloitettiin pilotilla loppuvuodesta 2025 ja vuoden alusta 2026 koko organisaation kyselyllä	
	Sairauspoissaolot, pv/hlö	14,2	alle 13,5 kp/hlö	14,2	

Vastuullinen, kehittävä vire

Kärkitavoite	Mittari	Tilinpäätös 2024	Tavoite 2025	Toteutuma 31.12.2025	Arvio
Kuntakonserni toimii vahvistaen työllisyyttä sekä yrittäjyyttä.	Työttömyysaste, alle Uudenmaan keskiarvon	8,7 % (7. paras Uudellamaalla ka 11,7 %)	Alle Uudenmaan keskiarvon	9,7 % (7. paras, Uudenmaan ka 12,8 %)	
	Aloittavien yritysten nettolisäys, kpl, vähintään	27	70	66	
	Raakamaanhankinta, ha, vähintään	25,9	30	5	
	Myyntissä olevat vapaat yritystontit, kpl	Pieniä (alle 1 ha): 12 kpl, suuria (yli 1 ha): 1 kpl. Eriyisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): vähintään 5 kpl, suuria (yli 1 ha): vähintään 5 kpl. Eriyisen suuria (10-20 ha) tontteja vähintään 1 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): 9 kpl, suuria (yli 1 ha): 0 kpl. Eriyisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	
Toimitapoja kehitetään ketterästi ja tuloksellisesti tietoon pohjaten	Vuosikate/poistot %	1,59	>100 %	119 %	
	Konsernin lainat ja vastuut €/asukas	8317 €/asukas	ei ylitetä kriisikuntakriteerejä	7039 €/asukas	
	Asiakaslähtöinen prosessien kehittäminen/tuottavuuden parantaminen, kpl	Toteutuu	3	3	
Kunnan hankinnoissa, investoinneissa ja palvelukehityksessä noudatetaan vastuullisuutta.	Merkittävimmissä investointihankkeissa järjestetään markkinavuoropuhelut mahdollisten toimittajien kanssa	Toteutunut	vähintään 10 kpl	13	
	Investoinnit uusiutuvaan energiaan ja energiansäästötoimenpiteet	Aurinkopaneelien tuotto 239 MWh/v ja purettuja öljylämmityskohteita 165 MWh	Energiansäästötoimenpiteet >200 MWh/v	Energiansäästötoimenpiteiden säästö 208 MWh/2025	
	Kuntakonserni on hiilineutraali v 2035 mennessä, vuosittaiset Co2 päästöt/asukas, enintään	vuoden 2023 luku uusien: 5.0 tCO2e/asukas	4,5	vuoden 2024 ennakkoluku uusien: 4.8 tCO2e/asukas	

3.3 Talousarvion toteutuminen

3.3.1 Hallintopalvelut

Tilivelvollinen	Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, kuntakehitysjohtaja, tietohallintopäällikkö, maaseutupäällikkö, työllisyys- ja maahanmuuttoasiainpäällikkö
Palvelualueen toimielin	Kunnanhallitus
Palvelualueen tulosalueet	Yleishallinto, Tukipalvelut, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, TE- ja maahanmuuttopalvelut ja Maaseutuhallintopalvelut.

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Palvelualue tuottaa kunnan yhteiset hallinto-, hankinta-, talous-, Hr -, viestintä- ja tietohallinnon palvelut. Hallintopalvelut tukee muiden palvelualueiden palvelutuotantotehtävää. Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät on palvelualueen vastuulla. Kunnan asiakaspalvelu-, asianhallinta- ja arkistopalvelut sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalvelut ovat myös osa palvelukokonaisuutta. Kunnan yhteiset valmius- ja turvallisuustehtävät ovat yleishallinnon tulosalueen alaisuudessa.

Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelujen tulosalue vastaa maaseutupalveluiden järjestämisestä kahdeksan kunnan yhteistoiminta-alueella. Keskeisiä tehtäviä ovat EU- ja kansallisiin maataloustukiin liittyvät maksajavirastotehtävät sekä muun lainsäädännön perusteella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvat tehtävät. Palvelualueen talousarvioon sisältyy Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kuntaosuus.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden tulosalue vastaa Järvenpään työllisyysalueyhteistyöstä sekä palveluohjauksesta ja paikallisista harkinnanvaraisista työllisyyspalveluista sekä kunnan tarjoamista kotouttamis- ja maahanmuuttopalveluista.

Palvelusuunnitelma toteuttaa kunnan voimassa olevaa strategiaa, hallintosäntöä sekä palvelualueen tavoitteita.

Hallintopalvelut/ kunnanhall. 1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	4 831 679	1 796 130		1 796 130	2 530 999	140,9 %	734 869
Myyntituotot	853 322	892 160		892 160	1 121 494	125,7 %	229 334
Maksutuotot	1 748	4 700		4 700	0	0,0 %	-4 700
Tuet ja avustukset	809 495	387 400		387 400	371 419	95,9 %	-15 981
Muut toimintatuotot	3 167 114	511 870		511 870	1 038 086	202,8 %	526 216
Toimintakulut	-12 122 322	-12 693 262	-704 000	-13 397 262	-13 405 442	100,1 %	-8 180
Henkilöstökulut	-5 057 526	-4 704 894		-4 704 894	-4 617 775	98,1 %	87 119
Palvelujen ostot	-4 560 498	-5 325 835	-265 000	-5 590 835	-5 471 968	97,9 %	118 867
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-122 338	-120 530		-120 530	-110 908	92,0 %	9 622
Avustukset	-1 317 175	-1 489 000	-439 000	-1 928 000	-2 156 110	111,8 %	-228 110
Muut toimintakulut	-1 064 785	-1 053 003		-1 053 003	-1 048 681	99,6 %	4 322
Toimintakate	-7 290 643	-10 897 132	-704 000	-11 601 132	-10 874 443	93,7 %	726 689
Vuosikate	-7 290 643	-10 897 132		-11 601 132	-10 874 443	93,7 %	726 689
Poistot ja arvonalentumiset	-4 949	0		0	-23 500		-23 500
Poistot ja arvonal.	-4 949			0	-23 500		-23 500
Satunnaiset Erät	0	0		0	-1 000 000		-1 000 000
Satunnaiset kulut	0			0	-1 000 000		-1 000 000
Tilikauden tulos	-7 295 592	-10 897 132	-704 000	-11 601 132	-11 897 943	102,6 %	703 189
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-7 295 592	-10 897 132	-704 000	-11 601 132	-11 897 943	102,6 %	703 189

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Merkittävimmät muutokset talousarvioon nähden

Hallintopalveluiden toimintakate oli -10,8 milj. euroa (MTA 11,6 milj. euroa). Toteumaprosentti oli 93,7 %. Toimintatuotot olivat vuonna 2,5 milj. euroa (MTA 1,8 milj. euroa). Toteuma prosentti oli 141 %.

Toimintatulot ylittyivät maa-alueiden ja rakennusten myyntivoittojen ja pakolaisista saatujen korvausten vuoksi. Molempia tuli talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintakulut olivat 13,4 milj. euroa eli muutetun talousarvion mukainen. Kuluissa säästöä tuli eläkkeiden tasausmaksun jäädessä alle arvioidun. ICT-palveluiden ostoihin tehtiin talousarviomuutos tilikaudella + 0,265 milj. euroa. Kunnan rahoitusosuudet työttömyysetuuksista kasvoivat yli 1,8 milj. euroon (Muutettu talousarvio 1,6 milj. euroa). Alun perin rahoitusta oli varattu 1,2 milj. euroa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Palvelualueen tehtäviin ei ole tullut muutoksia 2025 alusta toteutuneeseen työllisyys- ja elinkeinopalvelujen siirron jälkeen.

Kunnan viime vuosien väestökehitys edellyttää elinvoiman vahvistamista kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Myös työnantajakuvan ja työkykytoiminnan kehittäminen on edelleen keskeinen tavoite Kuntatalouden haasteet tulevina vuosina kasvavat, koska nykyinen ja ennustettu talouden kasvu on hidasta. Valtion- osuusjärjestelmää tullaan uudistamaan lähivuosina. Julkisen talouden tilanne ja sitoutuminen velkakehityksen hillitsemiseen merkitsee kovia paineita valtio-kunta rahoitussuhteelle.

Omistajaohjaus ja tytäryhtiöiden vakaan talouden varmistaminen vaatii jatkossa vielä suurempaa omistajan huomiota sekä valmiutta tehdä päätöksiä yhtiöiden tulevaisuuden suhteen. Hankintalainsäädännön mahdolliset muutokset voi edellyttää ostopalveluiden uudelleenarviointia.

Kunnan henkilöstössä ja hallintopalveluissa tapahtuu tulevien vuosien kuluessa merkittävä määrä eläköitymisiä. Yhdessä uuden teknologian paremman hyödyntämisen kanssa, hallinnon tuottavuutta ja tehokkuutta on mahdollista parantaa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Palvelualueella on tunnistettu riskejä hankintalain muutosten toteutuessa; erityisesti inhouse-yhtiöiden omistusvaateen vuoksi. Muutosten seurauksena työterveyshuollon järjestäminen sekä kunnan talous- ja hr-palveluiden tuottamisrakenne voi muuttua ja riski kustannusten kasvamiseen on todellinen. Myös tietojärjestelmäkilpailutuksia tulee arvioida, millä tavalla myös hankintalain uusiin vaatimuksiin vastataan. Muutokset pakottavat arvioimaan hankintojen toteuttamisen ja seurannan resursseja.

Kunta tulee velkaantumaan tulevalla taloussuunnittelukaudella merkittävästi, jos investointisuunnitelma toteutuu. Rahoitusriskit, korkotason nousu ja velan hallinta pakottavat taloutta ennakoiviin sekä tasapainottaviin toimenpiteisiin.

Mikäli väestön ja ikärakenteen kehitys toimintaympäristön muutoksena ei näy kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa riittävällä tavalla, se muodostaa riskin.

Henkilöstön työkyky ja osaamispuutteet voivat muodostaa toiminnallisia riskejä. Hallintopalvelut on keskeinen henkilöstön tiedontuottaja, osaamisen sekä rekrytoinnin asiantuntija ja työkykytoiminnan suunnannäyttäjä. Riskien hallitsemisen kannalta olennainen toimija.

Hallintopalveluissa on tunnistettu myös tietosuoja- ja tietoturvariskejä. Tietojärjestelmien toimimattomuus, tietomurrot ja palvelunestohyökkäykset ovat lisääntyneet ja riskien toteutuminen ulkoisen palvelutuottajan palveluissa sekä kunnan toiminnassa voi aiheuttaa merkittävää haittaa toiminnalle.

Hallitsemattomasti käyttöönotetut ohjelmat sekä tekniikka voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä organisaatiolle. Tilannekuvan puutteellinen muodostaminen It-ympäristöstä voi synnyttää riskejä, koska kaikkia puutteita tai häiriötilanteita ei voida havainnoida reaaliaikaisesti. Tietoturvaa edistäviä ja kohottavia ratkaisujen hakemista on edelleen jatkettava. Kunnan työntekijöiden pakolliset tietoturvakoulutukset vuosittain toteutetaan jatkossakin ja tietohallinto omalta osaltaan valvoo niiden tekemistä.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä palvelualueella

Palvelualueen sisäisen valvonnan selonteko ja riskiarviointi on tehty palvelualueen johtoryhmässä. Riskiarviointia tehdään säännönmukaisesti päätöksenteon ja projektien yhteydessä. Työturvallisuuteen liittyvät riskit arvioidaan Wpro-järjestelmässä vuosittain. Myös työhyvinvointisuunnitelma on tehty tilikaudella ja sen toteutumista seurataan vuosittain.

Palvelualueetta koskevat säännöt ja ohjeet ovat pääsääntöisesti ajan tasalla. Tilikaudella päivitettiin sisäisen valvonnan ohjeet ja valmisteltiin sopimushallinnan ohjeistusta, joka valmistui helmikuussa 2026. Käynnissä on ollut tiedonhallinnan kehittämisen kokonaisprojekti (2025-2027), joka jatkuu vuonna 2026. Lisäksi valmis- teilla on tietosuojaohjeen päivittäminen.

Hallintopalveluissa tietojärjestelmissä on pääosin työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet. Erillisjärjestelmien osalta tämä ei tällä hetkellä aina toteudu. Tämä on arvioinnin kohteena työtehtävien mukaisten roolien valmistelutyössä. Huomiota tulee kiinnittää mm. henkilöstöraporttien seurantaan (tiedot ajan tasalla), talousarvion seurantaan, tietoturvakoulutusten toteutumiseen (Navisec 1xvuosi), sopimusten ja laskutusten seurantaan. Lisäksi maaseutupalvelut laativat varainhoitovuosittain maksajavirastovakuutuksen ja perustelu- muistion maksajavirastotehtävissä.

Sopimushallinta keskitetään yhteen järjestelmään, johon viedään myös reklamaatiot ja toimittajahallinta. Tämä tulee jämäköittämään toimittajaseuranta ja tekee siitä hallitumpaa koko sopimuskauden ajan. Talous- ja hankintapalvelut, henkilöstöpalvelut sekä tietohallinto omalta osaltaan tiedottaa ja valvoo koko kunnan tasolla ohjeistusten noudattamista.

Kunnanhallitus

Yleishallinto

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalue koostuu keskusvaalilautakunnan, luottamushenkilöhallinnon, kunnanjohtajan, yleishallinnon ja keskitetyn asianhallinnan toiminnoista. Lisäksi tulosalueelle kirjautuu turvallisuus- ja valmiussuunnittelumotot sekä omaisuuden myyntivoitot.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Yleishallinnon toimintakate oli -0,6 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 55,7 % (MTA – 1,0 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksessä toimintakate oli 1,7 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 1,1 milj. euroa (MTA 0,5 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 201,7 % muutettuun talousarvioon nähden, johon maan- ja kiinteistömyynnistä. Toimintakulut olivat 1,6 milj. euroa (MTA 1,5 milj. euroa). Toimintakulujen toteuma oli 105,3 % muutettuun talousarvioon nähden.

Vuoden aikana haettiin ja myönnettiin talousarvioon yksi muutos, toimintakuluihin muihin avustuksiin 0,04 milj. euroa Mäntsälän jäähallin tukemiseen.

Huhtikuussa 2025 toteutettiin Suomessa alue- ja kuntavaalit. Äänestysaktiivisuus oli Mäntsälässä aluevaalien osalta 48 % (koko maa 51,7 %) ja kuntavaalien 49,0 % (koko maa 54,3 %). Kunnalliset vaalit kunta kustantaa itse, mutta aluevaalien osalta hyvinvointialue maksoi äänioikeutettujen määrään perustuvan laskennallisen osuuden.

Yleishallinnon tavoitteisiin on päästy turvallisuuden osalta. Kuntalaistilaisuuksia on toteutettu tavoitteiden mukaisesti ja toimielin hallinto sekä vaalit toteutuneet suunnitellusti. Vaaliaktiivisuuden osalta valtuustotavoite ei täytynyt ja yhteistä panostusta vaaditaan hyvissä ajoin ennen seuraavia vaaleja.

Kunnan valmiussuunnittelu ja jatkuvuudenhallinta

Yleinen turvallisuustilanne maailmalla ja siitä johtuva epävarmuus näkyy monella tavalla. Kansallinen ja paikallinen turvallisuustilanne on kuitenkin pysynyt vakaana. Maailmantilanne näkyy kuntalaisten turvallisuuden tunteen heilahteluina. Kunta on pyrkinyt vastaamaan tähän lisäämällä positiivista viestintää. Kunnan edustajat ovat toimineet aktiivisesti sekä hyvinvointialueen että laajemmin Uudenmaan varautumis- ja evakuintityöryhmissä.

Eryteisesti hyvinvointialueen kanssa tiivistettiin yhteistyötä myös valmius- ja jatkuvuudenhallinnan näkökulmasta. Suunnittelu ja yhteistoiminta kuitenkin edistyi ja myös uuden rakenteen mukaisia yhteistoimintamuotoja tunnistettiin ja saatiin käynnistettyä (mm. Turvallisuus ja hyvinvointifoorumi).

Vuoden keskeisin yhteinen tapahtuma kuntakonsernille oli yhteisen harjoituksen pitäminen. Harjoituksessa testattiin myös evakuoinnin järjestämistä. Harjoituksesta saatiin merkittävää oppia ja erityisesti esiin nousi hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö ja viestintä vakavissa häiriötilanteissa. Kunta voi vain rajallisesti vaikuttaa alueella tapahtuviin rikoksiin; valtuuston tavoitteissa omaisuus- ja huumoririkokset olivat edellisten vuosien tasolla.

Kunta osallistui myös TAISTO kyberturvallisuusharjoitukseen, joka on valtakunnallinen vuosittain toistuva harjoitus. Kunnanvaltuusto hyväksyi valtuustokauden strategiassaan turvallisuuden tavoitteiksi

kuntalaisten turvallisuustunteen vahvistamisen sekä kunnan kriisivalmiuksien vahvistamisen. Näiden osalta aloitettiin kuntalaisten yhteisellä turvallisuustilaisuudella sekä valmiusjohtoryhmän Kuja (kuntien jatkuvuudenhallinta) itsearviointilla.

Yleishallinto 1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	poikkeama	TOT %
Toimintatuotot	3 250 633	522 000		522 000	1 052 773	530 773	201,7 %
Toimintakulut	-1 588 382	-1 494 690	-40 000	-1 534 690	-1 616 605	-81 915	105,3 %
Toimintakate	1 662 251	-972 690	-40 000	-1 012 690	-563 832	448 858	55,7 %

Tukipalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalueelle kuuluvat yhteiset hallinto-, hr-, talous- ja hankinta-, IT-, viestintä – ja markkinointi- sekä kulttuuri- ja tapahtumapalvelut. Tulosalueen tuottamat palvelut tukevat kunnan ydin palvelutuotantoa tarjoamalla asiantuntijapalveluita koko organisaatiolle.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Tukipalvelut tulosalueen toimintakate oli -5,7 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 99,3 % (MTA -5,7 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli -6,0 milj. euroa.

Toimintatuotot olivat 0,3 milj. euroa (MTA 0,2 milj. euroa). Toimintatulojen toteuma oli 126,8 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 6,0 milj. euroa (MTA 5,9 milj. euroa). Toimintakulujen toteuma oli 100,3 % muutettuun talousarvioon nähden.

Hallintopalvelut ei toteuttanut yleistä kuntalaiskyselyä vaan kunnan strategiapäivityksessä tehtiin laaja sisäinen sekä sidostyhmäkuuleminen ja luonnosvaihe oli myös avoin kuntalaisille. Näiden pohjalta valtuusto päätti uudesta strategiasta loppusyksyllä 2025. Kunnalla ei ole käytössä standardoitua (esim. NPS) mittaria jolla palvelukykyä yms. Mitataan. Kuntamaisemaraportissa jatkossa saadaan monipuolisempi mittaristo myös strategian toteutumisen osalta. Valtuuston asettamat tavoitteet ja niitä seuraavat suoritteet ovat muutoin toteutuneet. Markkinointi- ja viestintäpalveluista on tehty erillinen koontiraportti.

Kunnan sähköiseen arkistoon tehtiin vuonna 2025 seuraavat integraatiot: varhaiskasvatuksen Daisy-Vesseli järjestelmä (varhaiskasvatussuunnitelmat) ja opetuspalveluiden Primus Wilma järjestelmä (päätötodistukset).

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluissa merkittävin keskeinen vuoden 2025 työssä oli palkkausjärjestelmien kehittäminen. KVTES ja OVTES, osio G:n (varhaiskasvatuksen opettajat) sopimusalojen henkilöstö siirtyi valtakunnalliseen tasopalkkamalliin 1.10.2025 alkaen. Kevätkaudella alkanut valmistelutyö tasopalkkaukseen siirtymisessä oli niin sisällöllisen määrittelyn, paikallisten järjestelyerien jakamisen sekä Provincia-yhteistyön osalta suuritöinen ja pitkäkestoinen. Lisäksi kevätkaudella 2025 osana henkilöstön työsuorituksen arviointia maksettiin henkilökohtaisia palkanlisä.

Palkkausjärjestelmän yleisenä tavoitteena on edistää kunnan toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa palkkojen kilpailukyky. Palkkausjärjestelmä tukee toimintastrategiaa,

vaikuttaa myönteisesti organisaation tavoitteisiin ja on kiinteä osa johtamista. Tasopalkkamallia jatkokehitetään lähivuosien aikana paikallisia järjestelyeriä hyödyntäen. Järjestelyerien avulla yhteensovitetaan samalla tasolla olevien tehtävien palkat. Lisäksi kehitetään paikallista osaamisen ja vaativuuden kriteeristöä sekä tarpeen mukaan määritellään paikallisia tasolisiä.

Vuoden 2025 aikana työturvallisuusriskien arviointi sekä työturvallisuusilmoitusten käsittely ja raportointi on ohjeistettu, aikataulutettu ja sisällytetty systemaattisesti yhteistyörakenteisiin ja vuosikelloihin.

Talouspalvelut

Talous- ja hankintapalveluissa valmisteltiin tilikaudella kilpailutukseen useita hankintoja, kuten kaksi pitkäaikaista lainaa, tiedolla johtamisen työkalu ja tilintarkastuspalvelut. Tilikaudella myös määrätietoisesti lähdettiin kartoittamaan ja kontaktoimaan toimittajia ostolaskujen kappalemäärän vähentämiseksi.

Työn tulokset näkyvät jo vuoden 2025 suoritteissa: ostolaskujen määrä väheni 6 % (-885 kappaletta) edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2026 osalta kehityksen odotetaan jatkuvan vastaavanlaisena. Ostolaskujen kierron nopeuttamiseksi myös on pyritty lisäämään sopimuslaskutusta, jolla saataisiin sopimukseen perustuvat laskut automatisoitua hyväksyntään. Järjestelmäongelmien vuoksi tämän edistäminen on ollut hidasta. Myyntilaskujen kappalemäärää ja sähköisyysastetta ei ole pystytty vähentämään. Tämän edistämiseksi jatketaan asiakkaiden informoimista sähköisen laskun ottamisella käyttöön ja koetetaan lisätä myös muita vaihtoehtoja maksamiselle, kuten verkkokauppa.

Kunnan ja kirjanpidon, osto- ja myyntireskontran sekä maksuliikenteen palveluntuottajan välinen työnjako on selkeytynyt ja laskutus edelliseen vuoteen verrattuna on vähentynyt talouspalveluiden osalta. Tämä johtuu mm. käyttöön otetusta työmäärään perustuvasta veloituksesta ja kunnan suoritteiden määrän väheneemisestä.

Sopimushallinnan osalta edistettiin prosessikuvauksen ja ohjeen valmistamista tilikaudella. Ohje on valmistunut käyttöön helmikuussa 2026. Sopimushallintajärjestelmä Cloudian ja asianhallintajärjestelmä Dynastyn välinen integraatio (automaattinen asiakirjojen siirto) otettiin tuotantokäyttöön maaliskuussa 2025 osana hankinta- ja sopimusasiakirjakäsittelyn automatisointia. Hankinta- ja sopimushallintajärjestelmän perehdytystä on järjestetty järjestelmäosaamisen edistämiseksi eri palvelualueilla.

Tietohallinto

Mäntsälän kunta otti tekoälyavustaja Copilotin käyttöön valtakunnallisesti ensimmäisten joukossa. Panostimme alusta asti siihen, että henkilöstö saa kunnollisen tuen ja koulutuksen, jotta uudet työkalut eivät jää irrallisiksi kokeiluiksi. Jalkauttamista vauhdittivat omat tekoälysanjarimme, jotka sparrasivat ja auttoivat muita arjen tilanteissa. Työ ei kuitenkaan ole valmis – teknologia ja toimintaympäristö muuttuvat niin nopeasti, että oppiminen jatkuu koko ajan.

Tietoturvan osalta vuosi oli erittäin aktiivinen. Kasuvat vaatimukset näkyvät suoraan arjessa; on vahvistettu kyberriskienhallintaa sekä otettu käyttöön ratkaisuja, joiden avulla pystytään palautumaan vakavistakin häiriöistä aiempaa varmemmin. Henkilöstön osaamista on parannettu mm. säännöllisillä tietojenkalastelukampanjoilla, ja niiden myötä kalasteluyritykset tunnistetaan selvästi paremmin. Digiturvamallin käyttöönotto toi kaivattua selkeyttä sisäisiin prosesseihin ja helpotti pääkäyttäjien työtä. Samalla on tiukennettu

toimittajanhallintaa ja varmistettu, että palveluntuottajat noudattavat heille asetettuja tietoturva-vaatimuksia. Tässä riittää kuitenkin työtä myös tuleville vuosille.

Vuoden aikana valmistauduttiin myös laajaan AD-uudistusprojektiin, joka on yksi kunnan kriittisimmistä teknisistä hankkeista. Active Directory on koko käyttövaltuushallinnan selkäranka – se määrittää, miten käyttäjät, laitteet ja käyttöoikeudet toimivat ja miten häiriöttömästi arki pyörii. AD:n toimintavarmuus vaikuttaa suoraan kunnan palveluihin, ja siksi uudistus on paljon enemmän kuin tekninen päivitys. Se on investointi tulevaisuuden tietotekniseen kehitykseen ja varmistaa, että kunnalla on moderni, turvallinen ja skaalautuva perusta, jonka päälle voidaan rakentaa uusia ratkaisuja vuosiksi eteenpäin. Kyseessä on vaativa ja resurssija sitova projekti, joka edellyttää huolellista suunnittelua, riittävää osaamista ja selkeää vaiheistusta.

Asetetun tavoitteen mukaisesti tietoturvasoaa on parannettu ottamalla koko organisaatiotasolla kaksivaiheinen tunnistautuminen (MFA) käyttöön ja näiden lisäksi henkilöstöä on tiedotettu säännöllisesti tietoturvaan liittyvistä asioista.

Tietosuojakatsaus

Vuosi	Tietopyynnöt	WPro-ilmoitukset	Tietosuojasivulla vierailut
2024	81	3	238
2025	104	5	114
2026			

Tilastotiedon kerääminen aloitettiin tietosuojaryhmän toimesta vuodesta 2024 alkaen. Tietosuojaryhmä päätyi keräämään tietoa kuntaan tulevista tietopyynnöistä, henkilöstön tekemistä tietosuojaan liittyvistä WPro-ilmoituksista sekä vierailusta kunnan verkkosivuilla tietosuoja- ja käsittelevällä sivulla (<https://www.mantsala.fi/asiointi-ja-paatoksenteke/hallinto-ja-talous/henkilotietojen-kasittely/>).

WPro-ilmoitukset johtuivat pääsääntöisesti loppukäyttäjien huolimattomuudesta. Henkilötietojen käsittelyä koskevalla sivustolla oli vuoden 2025 aikana x vierailua, josta x oli uniikkeja käyttäjiä.

Kunnan edustajat osallistuivat vuoden 2025 aikana aktiivisesti muiden organisaatioiden kanssa työpajoihin, joissa edistettiin tietosuojavaikutusten arviointien (DPIA) työstämistä. Osallistuttiin myös Kuntaliiton järjestämiin työpajoihin, joiden lopputuloksena Kuntaliitto julkaisee tietosuojaan liittyviä ohjeita kunnille.

Hallintopalvelut aloitti vuoden 2025 loppupuolella prosessin tietosuojan HealthCheckin/auditoinnin käynnistämiseksi. Tämä on tarkoitus toteuttaa vuoden 2026 ensimmäisen puoliskon aikana.

Työnantajana kunta edellyttää työntekijöiltään tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen suorittamisen vuosittain. Suorituksia seurataan säännöllisesti esihenkilöiden toimesta. Strategiatavoitteena on 90%:n suoritusaste.

Viestintä- ja markkinointi

Kunnan viestintäpalvelut suunnittelee ja toteuttaa erilaisia palveluihin sekä kunnan maineeseen sekä veto- ja pitovoimaisuuteen liittyviä kampanjoita, materiaaleja ja muita sisältöjä. Lisäksi viestintäpalvelut seuraa alan kehitystä, soveltaa sitä ja viestintäkanavien sekä -kulutustottumusten muutosta kunnan palveluihin sekä perehdyttää ja kouluttaa kunnan työntekijöitä viestinnässä.

Lisänäkyvyyttä ovat on saavutettu maksullisten eri teemoihin keskittyvien markkinointikampanjoiden kautta. Panos-tuotos suhteella tarkastellen hyvin kohtuullisella markkinointisummalla on saavutettu hyvin näkyvyyttä ja vuorovaikutusta keskeisissä kohderyhmissä. Vuonna 2025 erityisiä markkinointiviestinnän kampanjoita oli mm. Kunnan lippulaivatapahtumaan Mitä ihmettä -liittyen, kunnan 440-juhlavuoteen liittyen sekä kunnan yleisen tunnettuuden lisäämiseen, asumisen- ja tonttimarkkinointiin sekä yritysmielikuvan vahvistamiseen liittyen teemalla Yritysten Mäntsälä.

Kunnan viestintäpalvelut toteuttaa myös Mäntsälän yrityskehityksen viestintää ja markkinointia. Lisäksi toimme kuntaa esiin myös matkailu- ja vapaa-aikaan sekä rekrytointeihin liittyvin kampanjoin. Teemallisina nostoina läpi vuoden tuotiin esiin kunnan hyviä ja toimivia palveluita, ja eri palvelualueiden omaa some-aktiivisuutta tuettiin suunnitelmallisesti. Koko kunnan uutena palveluna vuodenvaihteessa 2025/2026 lanseerattiin uusi palautepalvelu, jonka kautta kunnan toiminnasta voi antaa suoraa palautetta verkossa. Lisäksi palautetta tulee mm. somekanavien kautta.

Tapahtumatuotannossa onnistuttiin tavoitteiden mukaisesti ja Mitä ihmettä 2025-tapahtumassa oli yhden iltapäivän ja illan aikana noin 5 000 kävijää. Mäntsälän 440-juhlavuoden päätapahtuma oli marraskuussa; kunnantalolla oli avoimet ovet ja kunnan palveluiden esittelyjä sekä kulttuuripitoista ohjelmaa ja vieraita kävi lähes 700 henkilöä. Mäntsälän 440-merkkivuotta juhlistivat myös eri alojen toimijat järjestäen teemaan liittyen liki 40 erilaista tapahtumaa tai näyttelyä. Viestintätiimi teemoitteli ja markkinoi myös näitä tapahtumia.

Kunnan omat viestintäkanavat, kotisivut, tapahtumat-verkkokalenteri, somekanavat, uutishuone medioille sekä videokanava ovat vuodenkierrossa jatkuvassa käytössä ja ne osaltaan tukevat vuorovaikutusta eri kohderyhmien kanssa. Tavoitteissa onnistuttiin kanavien kävijämäärien jatkaessa tasaista kasvua.

Keskeisimpiä viestinnän yhteistyötä vaatineista alueellisia tai valtakunnallisia asioita olivat mm. Alueelliset te-palvelut, erilaiset kunnan yhteistyöhankkeet mm. Teknisellä toimialalla, matkailun alan verkostoyhteistyö sekä yhteistyö hyvinvointialue Keusoten ja kuntakonsernin viestinnän kanssa. Lisäksi seuraamme ja teemme yhteistyötä mm. Kuntaliiton viestinnän ja KUUMA-kuntien viestijöiden kanssa.

Kunnan kotisivuilla vierailut 2025

Käyttäjiä 90 300

Katseluja 442 600 katselua

TOP 5 sivut:

Etusivu

Ateriapalvelut, ruokalistas

Mitä ihmettä 2025 –tapahtuma

Kunnan avoimet työpaikat

Päätöksenteko ja kuulutukset -kokoomasivu

Palautteita some-kanavista noin 15-30/kk.

Tukipalvelut

<u>1000 €</u>	<u>TP 2024</u>	<u>TA 2025</u>	<u>MUUTOS</u>	<u>MTA 2025</u>	<u>TP 2025</u>	<u>poikkeama</u>	<u>TOT %</u>
Toimintatuotot	222 213	220 600		220 600	279 698	59 098	126,8 %
Toimintakulut	-6 192 549	-5 673 569	-265 000	-5 938 569	-5 955 033	-16 464	100,3 %
Toimintakate	-5 970 336	-5 452 969	-265 000	-5 717 969	-5 675 335	42 634	99,3 %

Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus

Tulosalueelle kirjataan ympäristötoimen määräraha Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle sekä Mäntsälän järvikunnostushankkeiden määrärahat.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate oli -0,64 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 103,3 % (MTA -0,62 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli -0,56 milj. euroa.

Toimintatuotot olivat 0,02 milj. euroa (MTA 0,08 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 28,8 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 0,66 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 95,0 % (MTA 0,69 milj. euroa).

Kokonaisuudessaan tulisyksikkö alitti toimintakulunsa. Tuusulan kunta laskuttaa yhteisen eläinsuojelun, terveysvalvonnan, ympäristönsuojelun ja –valvonnan kustannuksista.

Kilpijärven, Isojärven sekä Hunttijärven kunnostushankkeet ovat jatkuneet Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimesta. Kullekin kunnostushankkeelle on saatu myönteinen avustuspäätös. Kokonaisuudessa kustannukset alittuivat järvikunnostushankkeiden osalta, joka vaikutti myös saatavan avustuksen tilityksiin.

Marjalan alueella toimineen kattohuopajätteen käsittelyyn ja varastointiin erikoistuneen yrityksen konkurssin myötä yrityksen toiminnolle asetettu 100 000 euron jätevuoksu on haettu ympäristökeskukselle ja kirjattu ympäristökeskuksen tasetilille odottamaan käyttöä. Se ei siten vaikuta ympäristökeskuksen vuoden 2025 tulokseen. Kattohuopajätettä määrän alueella arvioidaan olevan 8000 – 12000 tonnia. Toiminta on tapahtunut kunnan omistamalla ja vuokraamalla maa-alueella. Kunnan tilinpäätökseen tehdään varaus 1 milj. euroa alueen siivoamisen varauksena siltä osin mitä em. vakuuden arvo ei kata. Jatkotoimenpiteitä alueen siivouksen osalta selvitetään yhdessä ympäristökeskuksen kanssa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	poikkeama	TOT %
Toimintatuotot	56 378	76 400		76 400	22 028	-54 372	28,8 %
Toimintakulut	-616 625	-691 879		-691 879	-657 588	34 291	95,0 %
Toimintakate	-560 247	-615 479		-615 479	-635 560	-20 081	103,3 %

Maaseutupalvelut**Tulosalueen toiminta-ajatus**

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän kunta järjestää lakisääteiset kunnan maaseutuhallinnon maksajavirastotehtävät Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien/kaupunkien alueella. Yhteistoiminta-alueen nimi on Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Kunnalla on maksajavirastosopimus Ruokaviraston kanssa ja sopimus määrittää yhteistoiminta-alueen tehtävät ja tavoitteet maksajavirastotehtävissä. Vuosittain yhteistoiminta-alueella myönnetään noin 30 milj. € maataloustukia.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate oli -0,08 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 74,0 % (MTA -0,1 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli 0,08 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 0,26 milj. euroa (MTA 0,3 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 86,4 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 0,34 milj. euroa (MTA 0,41 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 83,3 % muutettuun talousarvioon nähden. Talouden osalta talousarvio alittui. Alitus on pääosin aiheutunut tulosalueen henkilöstömenojen muutoksista ja tulosalueella tehdyistä tilapäisistä tehtävien uudelleenjärjestelyistä tehtävien eriyttämisen vaatimukset huomioiden. Toimintamenojen toteuma vaikuttaa myös toimintatuottoihin.

Maaseutuhallintopalveluiden tavoitteet toteutuivat ja maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteet varainhoitovuodelle täyttyivät. Seuranta on jatkuvaa ja varainhoitovuosittain on laadittu maksajavirastovakuutus, jossa arvioidaan omaa toimintaa ja mm. petosriskien tunnistamista, dokumentaatiota ja myöntämismenettelyä. Toimintaa tarkastellaan myös todentamisviranomaisen laadunarvioinnilla jatkuvasti ja mahdollisia poikkeamia havaittaessa korjaaviin menettelyihin ryhdytään välittömästi. Laadunarvioinnilla varmistutaan toiminnan olevan komission delegoidun asetuksen hyväksymisperusteiden mukainen sekä yksittäiset tuki- ja maksuhakemukset on käsitelty vaatimustenmukaisesti. Asiakaspalautteiden pohjalta on kehitetty mm. tuki- infoja vastaamaan paremmin tuenhakijoiden tarpeita.

Tilikaudelle 2026 ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia toiminnassa. Henkilöstömitoitus on kriittinen suhteessa toiminnan häiriöttömään jatkumiseen kaikissa tilanteissa ja eriyttämisen vaatimuksiin.

Maaseutupalvelut

1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	poikkeama	TOT %
Toimintatuotot	254 850	306 130		306 130	264 549	-41 581	86,4 %
Toimintakulut	-334 794	-410 356		-410 356	-341 712	68 644	83,3 %
Toimintakate	-79 944	-104 226		-104 226	-77 163	27 063	74,0 %

TE- ja maahanmuuttopalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalue vastaa kunnan yhteisistä työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluista.

Mäntsälän kunnan täydentävissä työllisyyspalveluissa autetaan sekä työnhakijoita että työnantajia työllisyyteen liittyvissä kysymyksissä. Toiminnan keskeisimpiä tavoitteita on vahvistaa työnhakijoiden työllistymis- ja/tai kouluttautumisvalmiuksia, edistää työnhakijoiden ja työnantajien oikea-aikaista kohtaamista sekä tukea paikallisten yritysten kasvutavoitteita.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate oli -3,9 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 94,6 % (MTA - 4,4 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli -2,3 milj. euroa.

Toimintatuotot olivat 0,9 milj. euroa (MTA 0,67 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 135,9 % muutettuun talousarvioon nähden. Tulojen ylittyminen talousarvioon nähden johtui pääasiassa arvioitua suuremmista ELY-keskuksen pakolaisista saatavista laskennallisista korvauksista. Toimintakulujen toteuma oli 4,8 milj. euroa (MTA 4,8 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 100,4 %. Säästöä syntyi, kun työllisyysalueen kulut jäivät ennakoitua pienemmiksi. Tulosalueelle tehtiin vuoden aikana yksi talousarviomuutos johtuen ennakoitua suuremmasta kunnan rahoitusosuudesta työttömyysuista. Talousarviomuutoksesta huolimatta kunnan rahoitusosuus ylitti muutetun talousarvion noin 0,2 milj. euroa.

Tavoitteena on ollut kehittää koko palvelualueen yhteisiä prosesseja sekä tiedolla johtamista. Kehittämistyötä ovat ohjanneet uudistuneet lait ja asetukset sekä työllisyysalueuudistus. Käytössä on ollut mm. Yhteinen asiakastietojärjestelmä, sekä käytännön asiakasohjauksen tiivistäminen mm. Maahanmuuttaja-asiakkaiden ohjautuminen työllisyyspalveluihin jo kotoutumisaikana, sekä palveluohjauksen tarjoaminen myös työ- ja koulutushakuihin, yhteistyö info- ja työnhakutapahtumien järjestämisessä, sekä lakisääteisiä työllisyyspalveluita täydentävien työnhakija- ja työnantajapalveluiden kehittäminen yhteistyössä työllisyysalueen, kuntien ja Mäntsälän Yrityskehitys Oy:n kanssa.

Kunnan tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet. Työllisyysalueen talous- ja toimintatieto on ollut hyvin puutteellista, joten kokonaiskuvan muodostaminen on ollut hankalaa.

Asiakkaiden työllistymistä avoimille työmarkkinoille ja kouluttautumista on tuettu työhönvalmennuksen keinoin. Kunnan vastuu sosiaalisin kriteerein työllistämistä on ollut takavuosina merkittävä, mutta vuoden 2025 aikana palkkatukilainsäädännön muuttumisen myötä ei kunta itse ole enää pystynyt työllistämään.

Työllisyyspalvelut

Työmarkkinatukikustannukset ovat säilyneet suhteellisen samanlaisina kuukausittain, mutta pitkäaikais-työttömyyden määrät ovat kasvaneet. Koko Uudenmaan työttömyysaste oli joulukuun 2025 lopussa 12,8 % ja työttömiä työnhakijoita oli 117 975. Vuoden takaiseen verrattuna työttömyysaste nousi 1,1% prosenttiyksikköä. Työttömyysaste Mäntsälässä joulukuun lopussa oli 9,7 %. Vuotta aiemmin Mäntsälän joulukuun

lopun työttömyysaste oli 8,7 %. Mäntsälässä työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2025 lopussa 1017 ja ja sitä edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana heitä oli 908 kpl.

Joulukuun lopussa nuorten työttömien alle 25-vuotiaiden määrä oli 124, mutta kun otetaan huomioon uudistusta aiempi ja uudistuksen aikana vuonna 2025 syntynyt palveluvelka, on nuoria aikuisia alle 35-vuotiaita yli 200 työtöntä työnhakijaa. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä oli 412 ja pitkäaikaistyöttömien määrä oli 441. Ulkomaalaisten työttömien määrä oli 122, kun se vuotta aiemmin oli 110. Avoimien työpaikkojen määrä oli joulukuun 2025 lopussa 25 kpl, mikä on 10 kpl vähemmän kuin vuosi aiemmin.

Vuoden 2025 aikana tehtiin laaja arviointi Lounaskahvila Tarinan vaikuttavuudesta työllisyyttä tukevana työssäoppimisympäristönä, jonka mukaisesti siirrettiin oppijoiden kohderyhmän painopistettä oppilaitoksista työttömiin työnhakijoihin ja päädyttiin vakinaistamaan toiminta vuoden 2026 alusta. Kuntastrategiassa hyväksyttiin elinvoimaa ja osallisuutta vahvistavat tavoitteet ja erityisesti painopisteenä nuorten merkittävät määrät asiakohtaamissa sekä palveluohjausten onnistuminen yhdessä muiden toimijoiden kautta.

Maahanmuuttopalvelut

Ukrainan sodan myötä kunta on vastaanottanut tilapäistä suojelua hakeneita turvapaikanhakijoita ja järjestänyt tarvittavat palvelut ja asunnot kuntapaikoille saapuneille, sekä tukenut työllistymistä. Laskennalliset korvaukset pakolaistaustaisten henkilöiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämiseksi ovat kattaneet palveluiden järjestämisestä aiheutuneet menot ja kunta on pystynyt omana tuotantonaan järjestämään Mäntsälän kansalaisopiston tuottamana suomen kielen omaehtoista koulutusta pakolaisille, sekä Hyrian tuottamana yhteensä 14 pakolaiselle, jossa tavoitteena on ollut työllistyminen tai jatkopolut koulutuksessa. Koulutustarjonnan ja palveluiden vetovoimasta johtuen Mäntsälään muutti edelleen vuonna 2025 yli 100 ukrainalaista, joten kuntapaikoilla olevien pakolaisten kokonaismäärä on vakiintunut n. 200 hlöön.

Seuraava kiintiöpakolaisten vastaanottovuosi on 2026.

TE- ja maahanmuuttopalvelut

1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	poikkeama	TOT %
Toimintatuotot	1 047 604	671 000		671 000	911 951	240 951	135,9 %
Toimintakulut	-3 369 070	-4 391 768	-399 000	-4 790 768	-4 809 834	-19 066	100,4 %
Toimintakate	-2 321 466	-3 720 768	-399 000	-4 119 768	-3 897 883	221 885	94,6 %

Tarkastuslautakunta/Tarkastustoimi

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta vastaa lakisääteisenä toimielimenä kunnan talouden ja toiminnan arvioinnista. Tulosalue sisältää määrärahan tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan toimintakuluihin. Tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin tilikaudella 2025. Kunnan tilintarkastuspalvelujen tuottajana jatkaa BDO Oy.

Tarkastuslautakunta

1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	poikkeama	TOT %
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-20 902	-31 000		-31 000	-24 670	6 330	79,6 %
Toimintakate	-20 902	-31 000		-31 000	-24 670	6 330	79,6 %

3.3.2 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Tilivelvollinen

Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta, sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö ja hyvinvointipäällikkö.

Palvelualueen toimielimet

Sivistyslautakunta ja Hyvinvointilautakunta

Palvelualueen tulosalueet

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset, Opetuspalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut, Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut.

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa elinikäisen oppimisen palveluita sekä nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Palvelut on tuotettu asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Palvelualueen kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet on johdettu kunnan hyvinvointisuunnitelmasta. Keskeisimmät tavoitteet ja niihin liittyvät palvelualueen toimenpiteet ovat esitetty erillisessä liitteessä sekä tulosalueiden palvelusuunnitelmissa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	3 349 827	3 665 024	-252 400	3 412 624	3 348 477	98,1 %	-64 147
Myyntituotot	1 339 823	1 833 600	-252 400	1 581 200	1 486 108	94,0 %	-95 092
Maksutuotot	941 119	900 060		900 060	974 955	108,3 %	74 895
Tuet ja avustukset	994 816	872 414		872 414	824 535	94,5 %	-47 879
Muut toimintatuotot	74 069	58 950		58 950	62 879	106,7 %	3 929
Toimintakulut	-55 536 416	-58 571 877	100 000	-58 471 877	-57 409 777	98,2 %	1 062 100
Henkilöstökulut	-28 689 995	-30 222 775		-30 222 775	-29 570 222	97,8 %	652 553
Palvelujen ostot	-10 340 673	-10 134 597	-100 000	-10 234 597	-10 219 607	99,9 %	14 990
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-966 455	-1 070 857		-1 070 857	-959 930	89,6 %	110 927
Avustukset	-2 305 310	-2 652 950	200 000	-2 452 950	-2 252 247	91,8 %	200 703
Muut toimintakulut	-13 233 983	-14 490 698		-14 490 698	-14 407 771	99,4 %	82 927
Toimintakate	-52 186 589	-54 906 853	-152 400	-55 059 253	-54 061 300	98,2 %	997 953
Vuosikate	-52 186 589	-54 906 853	-152 400	-55 059 253	-54 061 300	98,2 %	997 953
Poistot ja arvonalentumiset	-328 646	-338 823		-338 823	-335 251	98,9 %	3 572
Suunnitelman mukaiset poistot	-328 646	-338 823		-338 823	-335 251	98,9 %	3 572
Tilikauden tulos	-52 515 235	-55 245 676	-152 400	-55 398 076	-54 396 551	98,2 %	1 001 525
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-52 515 235	-55 245 676	-152 400	-55 398 076	-54 396 551	98,2 %	1 001 525

Organisaatiomuutoksien vaikutukset

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella vuoden 2025 aikana ei ollut organisaatiossa toiminnallisia muutoksia.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Arvio tulevasta kehityksestä

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toiminnan ja talouden yhteys on vahvistunut, kun toiminnan tavoitteet on sidottu osaksi kuntastrategian toteuttamista. Vuoden 2026 osalta vuoden 2025 tilinpäätös antaa realistisen pohjan sille, että asetetut tavoitteet ja talous toteutunevat odotetusti.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden merkittävimmät riskit kohdistuvat edelleen henkilöstöön. Varhaiskasvatuksessa opettajien ja sosionomien saatavuudessa on ollut haasteita. Peruopetuksessa on edelleen vakuita erityisopettajan paikkoja täyttämättä. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon järjestämisessä on havaittu vakavia riskejä ja loppuvuodesta 2025 Pilke Oy ilmoitti lopettavansa yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämisen Mäntsälässä. Yksityisen varhaiskasvatuksen kannattavuus on ollut viime vuosina heikkoa Mäntsälässä. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen tiloissa on myös riskejä. Kirkonkylän koulun viipaleosan käytöstä luovuttiin syksyllä 2025, koska väliaikaiseen rakennukseen olisi jouduttu tekemään laajamittaisia sisäilmakorjauksia. Anttilan päiväkodin Ratamo rakennuksessa todettiin laajamittaiset sisäilmaan vaikuttavat mikrobilöydökset ja rakennusta ei kannata lähteä korjaamaan. Anttilan päiväkodin Vanamo rakennuksessa on myös sisäilmaoireilua, jota on ryhdytty selvittämään. Opetuspalveluissa viipalekoulurakennukset ja vanhat väistötilat ovat Mäntsälän keskustassa tilariskejä.

Kirjaston ja nuorisopalveluiden tilatarpeiden ratkaisemattomuus ja niiden edistämisen hitaus vaikuttavat toiminnan laatuun ja kehittymismahdollisuuksiin sekä henkilöstön työskentelyolosuhteisiin. Kirjastossa Kirkes-yhteistyön, KOHA-järjestelmän ja laajojen työnkuvien edellyttämää osaamista omaavan henkilöstön saatavuudessa on kuntakohtaista ja alueellista haastetta. Kansalaisopiston toiminnan osalta riskejä liittyy toiminnan laajuuteen ja opiston tulojen kertymään.

Pienten lasten määrän väheneminen muodostaa palvelutuotantoon merkittävän epävarmuustekijän. Mäntsälän syntyvyys on ollut viime vuosina merkittävästi pienempää kuin aiemmin ja tämä heijastuu 2020-luvun lopulla palvelutarpeen kysyntää. Vaikutukset tulevat näkymään henkilöstötarpeessa ja tilojen käytössä. Lapsi- ja oppilasmäärän lasku ja siitä aiheutuva tulojen ja menojen vääristymä aiheuttavat taloudellista riskiä.

Palvelualueen käyttämä kiinteistöt ovat pääsääntöisesti hyvässä kunnossa. Kiinteistöt muodostavat kuitenkin riskin toiminnalle sitä kautta, että 2020-luvun lopulla lasten ja nuorten määrän vähentyessä kiinteistöjen käyttöasteet uhkaavat pudota, jolloin niihin jää käyttämätöntä tilaa. Osassa kiinteistöjä on odotettavissa peruskorjauksia, jolloin on tärkeää pystyä kohdentamaan tulevat investoinnit oikeisiin kohteisiin ja suuntaamaan ne niin, että tilat ovat mitoitettu toiminnan tarpeiden mukaisesti.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toimialalla

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella sisäistä valvontaa ja riskien seurantaan tehdään osavuosisikatsauksien rytmisessä ja osana toimintaa jatkuvasti.

Osana varhaiskasvatuksen riskien hallintaa sivistysjohtaja tilasi Vertikal Oy:ltä selvityksen yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä Mäntsälässä. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon järjestämisessä riskejä on pyritty ehkäisemään esittämällä palvelusetelin käyttöönottoa ja nostamalla yksityisille päiväkodeille maksettavaa yksityisen hoidon tuen kuntalisää elokuussa 2025. Sivistyslautakunta päätti loppuvuodesta 2025, että osa Anttilan päiväkodin toiminnasta siirretään Pilke Oy:n käytöstä poistuviin Hoivatilat Oy:n tiloihin Heikkilän alueen päiväkotirakennukseen. Mäntsälän toimitilapalveluille siirtyi tilojen vuokrasopimus. Kirjaston KOHA-järjestelmän osalta tavoitteena saada Kirkes-yhteistyöalueelle yhteinen pääkäyttäjä kiertävän pääkäyttäjäjyyden sijasta vuoden 2027 alusta alkaen. Kansalaisopistossa työnkuvia on tarkasteltu ja sisäisiä ohjeita on työstetty mm. prosessikaavioiksi. Kehittämissuunnitelman 2026–2029 kautta pyritään uudistamaan kansalaisopiston kurssitarjontaa, jotta houkuttellaan kursseille uusia opiskelijoita. Opetuspalveluissa keskustan alueen tilariskiä hallitaan osittain välittömillä väistötiloihin kohdistuvilla toimilla ja viemällä eteenpäin kunnanvaltuuston hyväksymän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen toimenpiteitä.

Opetuspalveluiden taloudellista ja toiminnalta riskiä voidaan vähentää hallitulla toiminnan sopeuttamisella sekä pitkän tähtäimen henkilöstösuunnittelulla.

Sivistyksen yhteiset

Tulosalueen toiminta-ajatus

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteisten palveluiden keskeinen tehtävä on tuottaa koko palvelualueen yhteisiä hallintopalveluja ja toimia sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan tukena heidän työskentelyssään. Lisäksi tulosalueelle kuuluu lasten ja nuorten taiteen perusopetuksessa musiikkiopistopalveluiden osto ja ohjaus.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Sivistyksen yhteiset tulosalueen strateginen tavoite vuodelle oli toteuttaa tilaselvityksen toimenpideohjelmaa ja tehdä investointien tärkeysjärjestys osana kunnan investointisuunnitelmaa. Tavoite toteutui osittain, koska kunnanhallitus rajasi tarkastelun koskemaan Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoratkaisua. Sivistysjohtaja nimitti Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitystä valmistelevaan projektiryhmän alkuvuodesta 2025. Projektiryhmä sai kouluverkkoselvityksen taustatyön valmiiksi toukokuussa 2025. Sivistyslautakunta päätti kouluverkkoselvityksen lapsivaikutusten arviointien teosta kesäkuussa 2025. Kouluverkkoselvityksen luonnosversio valmistui sivistyslautakunnan kokoukseen 23.9.2025 ja siitä pyydettiin lausunnot. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä sivistyslautakunta teki päätöksen ja esityksen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle 28.10.2025. Kunnanvaltuusto hyväksyi Mäntsälän Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen 8.12.2025.

Sivistyksen yhteisten tulosalue hoiti hyvinvointipäällikön rekrytoinnin alkuvuodesta. Tulosalue valmisteli yhdessä varhaiskasvatustalouden kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstötilanteen tukemiseksi tutkintoon tähtäävän koulutustuen mallin, jolla edistetään varhaiskasvatuksen sosionomin tai varhaiskasvatuksen opettajan koulutukseen hakeutuvien mahdollisuutta opiskella paremmin oman työn ohella.

Keväällä 2025 sivistys- ja hyvinvointialueella arviointiin 2021–2025 valtuustokauden strategiatyöskentelyä, joka oli samalla valmistautumista uuden valtuustokauden strategiatyöskentelyyn. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen johtoryhmä teki kunnan johtoryhmän taustamateriaaliin pohjautuvaa palvelualueen alustavaa strategiatyöskentelyä ja valmistautumista kunnanvaltuuston strategiatyön tukemiseen. Kunnanvaltuuston kuntastrategian painopisteiden ja kärkitavoitteiden mukaisesti tehtiin lautakuntien viimeisissä kokouksissa tarkennukset lautakuntiin nähden sitoviin tavoitteisiin vuoden 2026 palvelualueen talouden käyttösuunnitelmaan niin, että tavoitteet toteuttavat hyväksyttyä kuntastrategiaa.

Sivistyksen yhteiset -tulosalueen talousarvio toteutui ennakoidusti ja se antaa realistisen pohjan tulosalueen vuoden 2026 talousarviolle.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	Poikkeama
Toimintakulut	-486 268	-524 374		-524 374	-518 248	98,8 %	6 126
Toimintakate	-486 268	-524 374		-524 374	-518 248	98,8 %	6 126

Opetuspalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Opetuspalvelut toteuttavat laadukasta perus- ja lukio-opetusta kasvun, hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen kyvyn edistämiseksi. Oppimisen, opetuksen ja oppilaitosten toimintaa ohjaa jatkuvan kehittymisen tavoite.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Mäntsälässä koulupolun aloitti 221 ensimmäisen vuosiluokan oppilasta (2024: 234. Yhteensä perusopetuksessa on oppilaita 2366 (2024: 2461)). Lukion aloitti 97 opiskelijaa (2024: 120). Yhteensä lukiossa on opiskelijoita 305 (2024: 300). Lukiossa alkoi elokuussa lautakunnassa 10.6.2025 hyväksytty suuntautumisvaihtoehto Talous ja sijoittaminen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 8.12.2025 sivistyslautakunnan ja kunnanhallituksen hyväksymän keskusta-alueen kouluverkon uudistamisen kouluverkkoselvityksen vaihtoehdon 1 mukaisesti.

Vaihtoehdossa 1 Myllymäki-Ehnroosille (1.1.2026 alkaen Ehnroosin koulu) rakennetaan uutta koulutilaa ja myös vuosiluokkien 1–6 oppilaat saavat rakentamisen myötä tarkoituksen mukaiset tilat. Hepolan koulurakennuksen käytöstä luovutaan vaiheittain. Hepolan yleisopetuksen oppilaat siirtyvät Riihenmäen kouluun, vaativalle erityisopetukselle ja vammaisopetukselle rakennetaan tilat Ehnroosin uuden rakennuksen yhteyteen. Kirkonkylän koulusta oppilaat siirtyvät Ehnroosin kouluun viidennelle luokalle, kun uusi rakennus on valmis. Kirkonkylästä tulee vuosiluokkien 1–4 koulu.

Lisäksi valtuusto hyväksyi yksimielisesti ponsiesityksen, jossa valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten Myllymäen koululla tällä hetkellä parakeissa opiskelevien oppilaiden olosuhteita parannetaan siihen asti, kunnes Myllymäen uusi koulu saadaan käyttöön.

Suunnittelu käynnistyy Ehnroosin uudisrakentamisen tarveselvityksellä tammikuussa 2026. Tarveselvityksessä ja hankesuunnittelussa huomioidaan myös lausunnoissa ja lapsivaikutusten arvioinnissa esille tulleet näkökulmat.

Oppilasmäärän väheneminen kohdistaa painetta lähivuosina henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyyn ja henkilöstömäärän optimoimiseen. Lukuvuoden 2025–2026 osalta vuosiluokkien 1–6 ryhmien määrää on vähennetty 5 ryhmällä. Luokkakoot pysyvät kohtuullisina. Oppimisen tuen puolelle on kohdennettu lisäresursseja. Lukuvuoden 2026–2027 henkilöstösuunnittelu käynnistyi lokakuussa 2025. Kahden opettajan viran-toimituspaikkaa tai virkatehtäviä muutettiin kuulemisten jälkeen.

Oppimisen tuen lakiuudistuksen osalta valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet on hyväksytty ja paikallinen opetussuunnitelma hyväksyttiin lautakunnassa 10.6.2025. Lakiuudistuksen myötä kunnilla on varattu lisärahoitusta valtionosuuksien kautta lakiuudistuksen toteutukseen. Opetuspalveluiden esityksestä sivistyslautakunta hyväksyi kuuden lisäopettajavakanssin perustamisen oppimisen tuen toteuttamiseen. Tämä tarkoitti 130 650 euron lisäkuluja vuodelle 2025. Uuden lainsäädännön jalkauttamistyötä kouluissa on tehty opetuksen hallinnon, rehtoreiden ja erityisopettajien yhteistyönä. Yhtenäisiä toimintatapoja on kehitetty verkostoyhteistyössä Kuuma-kuntien kesken. Opetushenkilöstöä on koulutettu uuden lain osalta. Tukeen liittyviä ohjeita ja prosesseja on laadittu, päivitetty ja koottu Tuen oppaaseen. Kunnan ohjaavia asiakirjoja, kuten toimintasääntöä, oppilaaksiottokriteereitä ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa on päivitetty vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Oppilaiden tuen päätösten päivittäminen uuden lainsäädännön mukaisiksi on alkanut.

Opetussuunnitelman osalta sivistyslautakunta hyväksyi tuntijaon muutoksen 1.8.2025 alkaen suomen kielen ja matematiikan tuntien osalta. Vuosiluokalla 1 lisätään yksi vuosiviikkotunti äidinkielen ja kirjallisuuden opiskeluun. Vuosiluokalla 2 lisätään yksi vuosiviikkotunti matematiikan opiskeluun. Vuosiluokalle 3 ei tule vuosi-viikkotuntilisäyksiä, koska Mäntsälän paikallisessa opetussuunnitelmassa on valtakunnalliseen minimituntimäärään lisätty 3. luokalle 1 vuosiviikkotunti äidinkielen ja kirjallisuuden opiskeluun. Kokonaisuus aiheuttaa pysyvän kulun 24 viikkotunnista kuntatasoisesti eli noin yhden luokanopettajan henkilötyövuoden verran. B1-kielen vuosiviikkotuntimäärää lisättiin valtakunnallisesti ja pysyvästi vuonna 2024.

Teemme kiusaamisen väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi sekä siihen puuttumiseksi systemaattista työtä. Kevään 2025 alusta toukokuun loppuun mennessä hyvinvointi- ja osallisuuspedagogi tavoitti 698 oppilasta, 119 opettajaa ja 34 eri ryhmää tunnetaitotyöpajan merkeissä. Aiheina olivat ”Miten toimin tunnekuohussa?” ja ”Myötätunnon mestari”. Yhdessä opettajien kanssa suunniteltiin ko. aiheiden pohjalta heidän ryhmilleen sopiva oppitunti. KO-toiminta käynnistyi viikolla 11. KO-toiminta on opetuspalveluiden ja nuorisotyön yhteinen ja Aseman lapset ry:n luotsaama pitkittyneisiin ja monisyisiin kiusaamistilanteisiin kohdennettu monialainen tuki. Poliisi on ollut 3.4.2025 rehtorikokouksessa esittelemässä poliisin ja koulun yhteistyömallia. Rehtorit kävivät materiaalit läpi omalla koulullaan (lainvastaisiin tekoihin puuttumisen ohjeistus). Mäntsälän koulujen 4–9-luokkalaisten vierailut nuorisotiloissa ja tutustuminen nuorisotyöntekijöihin jatkui kevään aikana. Lukuvuoden 2025–2026 vuoroja on pystynyt varamaan elokuussa. Someturvan käyttö opetuspalveluissa jatkuu. Kouluja on muistutettu 10.10.2025 oppituntimateriaalien hyödyntämisestä ja soveluksen käytön ohjeistamisesta oppilaille ja huoltajille. KiVa-koulukyselyt toteutettiin kouluilla kevään loppuun mennessä. Koulukohtainen yhteenveto esiteltiin syyskuun lautakunnassa ja kouluilla on suunniteltu tulosten pohjalta toimenpiteet tälle lukuvuodelle. Kiusaamiskokemusten määrä kouluittain vaihtelee. Osassa kouluja kokemusten määrä oli vähentynyt, osassa hieman kasvanut. Aseman lapset ry toteutti opetushenkilöstölle Nuorten konfliktit, kiusaaminen ja kouluväkivalta: puuttuminen ja selvittäminen -koulutuksen 6.8.2025.

Opetuspalvelut panostavat lukutaitotyöhön ja kielitietoiseen opetukseen. Kukin koulu on määritellyt lukuvuosisuunnitelmassa lukutaitotyön tavoitteet. Lukutaitohanke jatkuu kesään 2026 asti. Kielitietoinen

opetus hyödyttää kaikkia oppilaita esimerkiksi käsitteiden hahmottamisessa ja ajattelun kehittymisessä. Opetushenkilöstölle järjestettiin kielitietoisuusaiheesta yhteinen veso-koulutus 10.9.2025.

Lukutaitohankkeen puitteissa on rakennettu lukutaitoon ja kielitietoisuuteen liittyvä sivusto Mäntsälän kunnan kotisivuille. Sivusto palvelee sekä henkilöstöä että myös vanhempia. Lukutaitohankkeella työskenteli määräaikainen projektityöntekijä lokakuusta joulukuuhun.

Opetuspalvelut ja hyvinvointipalvelut alkoivat koordinoita Harrastamisen Mäntsälän mallia ja koulujen kerhotoimintaa yhtenäisenä kokonaisuutena. Tavoitteena saada kouluille oppilaiden näkökulmasta monipuolista kerho- ja harrastetoimintaa. Näkyvämpiä vaikutuksia lasten arkeen tavoitellaan lukuvuodelle 2026–2027.

Opetuspalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut ovat aloittaneet esiopetuksesta perusopetukseen -nivelpäivätyöskentelyn kehittämisen. Esiopetuksen ja perusopetuksen välillä on jo hyvää yhteistyötä, jonka pohjalta yhteisiä Mäntsälän toimintamalleja on helppo kehittää eteenpäin. Tavoitteena on rakentaa lapselle eheä, johdonmukainen ja yksilöllinen oppimisen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Toimintamalli sisältää yhteistyöparien sopimisen, yhteistyöparien suunnittelutapaamisen, yhteistyöparien opetushenkilöstön tiedonvaihtotapaamisen, lapsiryhmien tapaamisia ja kouluun tutustumistapaamisen. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuosittain lukuvuosisuunnitelman toteutumisen arvioinnin yhteydessä.

Lakimuutos järjestyssääntöjen päivittämisestä mobiililaitteiden käytön osalta vietiin koulujen järjestyssääntöihin. Järjestyssääntömuutoksia esiteltiin ja ne hyväksyttiin lautakunnan kokouksessa 23.9.2025. Koulukäytössä päivitettiin sivistyslautakunnassa 10.6.2025. Päivityksessä huomioidaan petoeläinten aiheuttama mahdollinen vaara lasten ja nuorten itsenäiselle liikkumiselle koulumatkoilla.

Iltapäivätoiminnan toimintatuottojen laskivat loppuvuoden 2025 aikana. Tulot olivat elokuussa ja syyskuussa noin 5000 euroa vähemmän kuin edellisen lukuvuoden aikana. Alkaneelle toimintakaudelle iltapäivätoimintaan on hakeuduttu aiempaa vähemmän. Sivistyslautakunta päätti syksyllä, että maksuvapautusta tai -huojennusta iltapäivätoiminnan kuukausimaksuista haetaan voimassa olevan toimeentulotukipäätöksen tai hyvinvointialueen perhesosiaalityön/sosiaalitoimen lausunnon perusteella. Lausuntokierrokselle oleva valmistavan opetuksen lisäopetuksen lakimuutos aiheuttaa painetta iltapäivätoiminnan maksujen korottamiselle. Lisäopetuksen rahoitus on tarkoitus toteuttaa niin, että kuntien iltapäivätoimintaan saamaan rahoituksen osuutta leikataan ja tällä katetaan valmistavan opetuksen lisäopetuksen kulut. Valmistavan opetuksen lisäopetus on erinomainen ja tärkeä asia, mutta rahoitusmallin muutos aiheuttaa painetta korottaa iltapäivätoiminnan maksuja tai kuntien omarahoitusvastuu iltapäivätoiminnan toteuttamisesta kasvaa.

Opetuspalveluiden toimintakate vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli 34,0 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 99,8 % (MTA 34,0 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli 32,8 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 2,0 milj. euroa (MTA 2,1 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 95,8 % muutettuun talousarvioon nähden. Tämä erotus selittyy arviota pienemmistä kotikuntakorvaustuloista. On oletettavaa, että vuonna 2026 kotikuntakorvaustulot tulevat pysymään samalla tasolla, mikä on huomioitava myös vuoden 2026 talousarviossa.

Toimintakulut olivat -36,0 milj. euroa (MTA -36,1 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 99,6 % muutettuun talousarvioon nähden. Vuoden aikana tehtiin talousarvioon muutoksia toimintatuottoihin (yht. -0,25 milj. euroa) sekä -kuluihin (yht. -0,1 milj. euroa.). Talousarviomuutokset johtuivat valtionosuusleikkauksista sekä tuloarviokorjauksesta Hepolan aamu- ja iltapäivähoidon osalta. Valtionosuusleikkaukset pohjaavat valtiovarainministeriön päätökseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksesta vuodelle

2025. Yhteensä valtionosuusleikkausten vaikutus opetuspalveluiden talouteen arvioitiin olevan vuonna 2025 noin 0,2 milj. euroa negatiivinen.

Opetuspalvelut	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	2 118 722	2 351 814	-252 400	2 099 414	2 011 993	95,8 %	-87 421
Toimintakulut	-34 886 872	-36 014 165	-100 000	-36 114 165	-35 971 229	99,6 %	142 936
Toimintakate	-32 768 150	-33 662 351	-352 400	-34 014 751	-33 959 236	99,8 %	55 515

Varhaiskasvatuspalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut ja esiopetus toteuttavat lapsen hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuutta kokopäiväpedagogiikan muodossa. Lapsen kasvua ja kehitystä edistetään yhdessä lapsen huoltajien ja kasvuympäristön muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Varhaiskasvatuspalveluissa otettiin vuoden alussa Kansallisen arviointikeskuksen (Karvi) Valssi laadunarviointi menetelmä henkilöstön ja lasten vuorovaikutuksen arviointiin ja kehittämiseen. Päiväkotien luomien kehittämistoimien avulla on edistetty vuorovaikutusta päiväkodeissa. Varhaiskasvuspäällikön, asiantuntijan ja hyvinvoinnin ja tuen asiantuntijan tekemällä päiväkotien auditointikierroksella toimia arvioitiin havainnoimalla ja yhteisellä keskustelulla henkilöstön kanssa. Vuorovaikutuksen kehittäminen näkyi sensitiivisenä vuorovaikutuksen lasten ja henkilöstön välillä sekä lisääntyneenä kuvakommunikaatiovälineiden käytönä.

Neljä vuotinen leikin kehittämisprojekti käynnistyi henkilöstön kyselyllä. Kyselyn tulosten ja päiväkodin johtajien ja konsultoivien varhaiskasvatuksen erityisopettajien kehittämispäivän tulosten mukaan on suunniteltu leikin kehittämiskohteet ja koulutukset vuosille 2025–2028. Projekti alkoi leikin teorioiden ja leikin vaiheiden kertauskoulutuksella.

Haastavat tilanteet lisääntyivät hieman varhaiskasvatuksessa vuoden 2025 aikana, joten koulutuksissa huomioitiin tarve kehittää henkilöstön osaamista lapsen fyysisestä rajaamisesta ja haastavien tilanteiden kohtaamisesta. Konsultoivat varhaiskasvatuksen erityisopettajat kävivät Eduhousen järjestämän puhejudo koulutuksen ja päiväkodin johtajille järjestettiin tunnejohtamisen koulutus. Tekoälyn mahdollisuuksia ja haittoja varhaiskasvatuksessa pohdittiin varhaiskasvatuksen johtoryhmän voimin ja tekoälypohjainen suunnittelusovellus oli kokeilussa kevään ajan. Muuten koulutukset noudattivat strategisia tavoitteita.

Mäntsälän kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma hyväksyttiin lautakunnassa ja sen jalkauttaminen henkilöstölle on jatkunut syksyllä. Tuesta tehtävät hallinnolliset päätökset keskitettiin varhaiskasvatuksen asiantuntijajärjestelmään. Tuen muutoksen myötä tarve erityisopetukselle lisääntyi ja varhaiskasvatukseen palkattiin yksi konsultoiva varhaiskasvatuksen opettaja ja kieli- ja kulttuuriopettaja.

Sairauspoissaolojen vähentämisprojektin osalta kehitettiin päivittäisiä toimia ja huoltajille jaettiin materiaali lasten tartuntatauteihin ehkäisemisestä sekä vastustuskyvyn lisäämiseen liittyen. Syksyn osalta lyhyitä sairauslomapäiviä oli 73 vähemmän vuoteen 2024 verrattuna.

Varhaiskasvatuksen suurimmat riskit ovat henkilöstön huono saatavuus, henkilöstön sairastumiset sekä yksityisten päiväkotien toimintaedellytysten heikkeneminen. Yhden yksikön sisäilmahaasteet ovat

vaikkeuttaneet kelpoisen henkilöstön pysymistä yksikössä, ja ongelmaa on yritetty hoitaa sisäisin järjestelyin. Vuoden lopussa tehtiin päätös kolmen ryhmän siirtämisestä toisiin tiloihin elokuussa 2026. Opettaja rekrytoinnissa saimme vain muutaman uuden opettajan ja varhaiskasvatuksen sosionomin.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajia osallistuu JOTPA rahoitteisella monimuotokoulutuksella varhaiskasvatuksen sosionomin opintoihin, jolla muunto koulutetaan henkilöstöä uuden lain kelpoisuuksien mukaiseksi. Elokuussa aloitti työnsä kolme uutta apulaisjohtajaa ja apulaisjohtaja rakenne on tältä osaa valmis. Apulaisjohtajia koulutettiin kunnan päätöksentekoon ja taloushallintoon liittyen.

Yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiin ovat vaikuttaneet henkilöstön heikko saatavuus, lasten väheneminen sekä yleiset hintojen ja palkkojen nousut. Riskin toteutuessa asiakaspaine suuntautuu kunnalliseen varhaiskasvatukseen nopealla aikataululla. Osana riskienhallintaa nostettiin yksityisen hoidon tuen kuntalisää 6 prosentilla 1.8.2025 alkaen.

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä tasa-arvohanke, jolla on palkattu kaksi avustajaa päiväkotiryhmiin. Muut avustajat, noin 14, on palkattu henkilöstöbudjetista. Digitaalisten taitojen tukemisen hanke edistyi suunnitelmallisesti digitsempparin avulla, joka kiersi kouluttamassa henkilöstöä mm. Digimessujen avulla. Varhaiskasvatuksen digisuunnitelman päivitystyö valmistui joulukuussa.

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintakate vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli -16,2 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 95,1 % (MTA -17,1 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli -15,8 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 0,8 milj. euroa (MTA 0,7 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 113,5 % muutettuun talousarvioon nähden. Suurimpana selittäväenä tekijänä tälle erotukselle on arvioitua parempi asiakasmaksujen kertymä (ero noin +0,1 milj. euroa).

Toimintakulut olivat -17,0 milj. euroa (MTA -17,7 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 95,8 % muutettuun talousarvioon nähden. Suurimpana selittäväenä tekijänä erolle olivat henkilöstökulut (0,49 milj. euroa) sekä lasten kotihoidon tukien menoerät (yht. 0,20 milj. euroa). Vuoden aikana tehtiin talousarvioon muutoksia toimintakuluihin +0,2 milj. euroa lasten kotihoidon tukien menoeristä kattamaan opetuspalveluiden talousarviomuutoksia.

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	706 322	666 110		666 110	756 143	113,5 %	90 033
Toimintakulut	-16 526 996	-17 943 766	200 000	-17 743 766	-16 999 302	95,8 %	744 464
Toimintakate	-15 820 674	-17 277 656	200 000	-17 077 656	-16 243 159	95,1 %	834 497

Elinikäinen oppimisen ja hyvinvointipalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelualue edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä matalankynnyksen opisto-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluita sekä ennaltaehkäiseviä senioripalveluja. Monipuoliset hyvinvointia edistävät palvelut toteutetaan asiakaslähtöisesti vastaamaan kuntalaisten parhaan arjen tarpeita. Laadukkaat hyvinvointia edistävät palvelut ovat kunnan vetovoimatekijä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Vapaa-aikapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta on toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Liikuntapalveluiden käyttöaste on kasvanut vuoden aikana merkittävästi. HUR-paineilmalaitteiden käyttöönotto on lisännyt heikkokuntoisten liikunnallisuutta. Kuntosalien yleinen käyttöaste on noussut omatoimikäyttäjillä ja ohjatussa käytössä n. 300 % edellisvuodesta. Tiedottaminen ja monipuolinen toiminta vaikuttivat palveluiden vilkastumiseen. Liikuntapalveluiden organisoimat koulujen yleisurheilukilpailut, jalkapalloturnaus, hiihtokilpailut, maastojuoksukilpailut ja suunnistuskilpailut toteutuivat suunnitellusti.

Nuorisotyön kehittäminen onnistui syyskaudella. Keväällä kokeiltu pop up -nuorisotila Hyökännummella ei saavuttanut riittävästi kävijöitä. Resursseja suunnattiin Etelä-Mäntsälään yhteistyössä Tuusulan nuorisopalveluiden kanssa. Koulu yhteistyö Ohkolassa, Hyökännummella ja Kellokoskella osoittautui toimivaksi. Koulujen arjessa näkyvä nuorisotyö vahvistui viikoittaisilla koulukahveilla, teematunneilla, päihdekuplatoinnalla, nuorisotilavierailuilla sekä yhteistyössä kouluvalmentajien ja -mentoreiden kanssa. Kulttuuripalveluiden kanssa järjestetyt live-tapahtumat saivat nuorilta positiivista palautetta.

Erityisnuorisotyössä Ankkuritoiminta on aktiivisesti toiminnassa. K-0-toiminnan määräaikainen yhteistointasopimus 31.12.2025 asti Aseman Lapset Ry:n kanssa uusitaan ja laaditaan toistaiseksi voimassa olevaksi. K0-toiminnassa keskitytään pitkittyneisiin ja haastaviin kiusaamis- ja kouluväkivaltatapauksiin, ja toimintaa tehdään yhteistyössä koulujen kiusaamisen vastaisten toimintamallien rinnalla.

Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä lisääntyivät edellisvuoteen nähden. Asiakkaiden haastavat elämäntilanteet ovat vaatineet panostusta työn laatuun. Oppilaitosten ilmoitusvelvollisuutta 2. asteen keskeyttäjäistä ja yhteisistä toimintamalleista kehitetään yhteistyössä Keudan ja KeuSoten kanssa.

Starttivalmennuksen asiakasmäärä on edellisvuosien kaltainen. Nuorten haastavat elämäntilanteet, huono työllisyystilanne ja jatko-ohjautuvuus palveluihin haastaa myös tulevaisuudessa. Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja muiden verkostojen kanssa on reagoitu nopeasti ja joustavasti asiakkaiden tarpeisiin.

Liikuttavan hyvä arki Mäntsälässä -hanke eteni suunnitellusti. Syrjäytymistä ehkäisevä liikunnallinen Kaveri-Kunto-ryhmä +65-vuotiaille miehille toimi aktiivisesti ja sai osallistujilta erittäin hyvää palautetta. Lapsiperheille suunnatut liikunnalliset toiminnot ja tapahtumat tavoittivat kohderyhmän hyvin.

Harrastamisen Mäntsälän malli -hankkeen harrasteryhmät aloittivat toiminnan syyskuussa. Uusia toimintoja, kokeiluja ja pysyviä ryhmiä saatiin järjestymään syksyn aikana lisää. Toimintaa toteutettiin yhdeksällä kouluilla. Palvelutuottajien haku on jatkuvaa, ja mukana on yhdeksän toimijaa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston vuotta 2025 koskeva riski liittyi opiskelijamäärien putoamiseen ja kurssien alkamiseen. Kansalaisopistossa oli 15.12.2025 tilaston mukaan 2309 netto-opiskelijaa, mikä oli 127 vähemmän kuin vuonna 2024. Toteutuneita kursseja oli yhteensä 321. Brutto-opiskelijoiden määrä kasvoi hivenen 4291 opiskelijasta 4423 opiskelijaan.

Lukuvuodelle 2025–2026 kurssimaksuja tarkasteltiin, jolloin kurssien hintoja korotettiin. Kurssimaksutuotot 2025 olivat talousarvioon nähden 82 %. Kurssimaksutuottoja oli yhteensä 147 607 €.

Kansalaisopisto teetti asiakaskyselyn toimiston aukioloajoista. Vastausten perusteella toimiston uudet aukioloajat astuivat voimaan 4.8.2025. Lukuvuodesta 2025–2026 alkaen kansalaisopistossa on vain yksi palautekysely kaikille kursseille. Suurin osa opiskelijoista olivat tyytyväisiä kurssitoimintaan.

Kansalaisopisto osallistui valtakunnalliseen Onni oppia! -kampanjaan. Vuoden loppuun mennessä valmistuivat Opistotalon ja Lepolan pelastussuunnitelmat sekä kehittämissuunnitelma 2026–2029. Kansalaisopisto on mukana kahdessa yhteishankkeessa: Esteet nurin! ja eArt. Hankkeissa toteutettiin maksuttomia luentoja ja Opistotalon joulutapahtuma. Edistimme saavutettavuutta ja käännetimme järjestyssäännöt ja opiskelijan ohjeen opintopistekursseista englanniksi, ukrainaksi ja venäjäksi.

Suomea Mäntsälän maahanmuuttajanaيسille 2025–2026-hankkeessa 23 maahanmuuttajanaista opiskelee lukuvuoden aikaan suomen kieltä viidesti viikossa. OPH:n hankeavustus on 65 000 €. OPH myönsi kansalaisopistolle opintoseteliavustusta 2700 €.

Laki taiteen perusopetuksesta astuu voimaan 1.1.2027. Hyvinvointilautakunta hyväksyi kunnan lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksesta taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi.

Kirjasto

Kirjaston vuosi sisälsi kolme kirjastonhoitajan rekrytointia ja siten paljon muutoksia, uusia ideoita ja perehtymistä. Monitoimitalon asunnossa sijaitsevan varaston tyhjentäminen, varaston uudelleen organisointi, aineistojen poistot ja siirrot mm. varastotilan korvaavaan konttiin lisäsivät aineistovastaavien työmäärää merkittävästi. Järjestettyjen kirjailijavierailujen määrä lisääntyi paljon verrattuna tavalliseen toimintavuoteen, koska vieraina oli mäntsäläläisiä kirjailijoita osana Mäntsälä 440 v. -juhlintaa. Aloitimme loppuvuonna myös tapahtumien striimaamisen ja tallentamisen YouTube-kanavalle.

Kulttuurikasvatussuunnitelmiin ja muuhun yhteistyöhön liittyvät ryhmäkäynnit, opastukset, toistuvat tapahtumat ja muiden järjestämiin tapahtumiin osallistuminen toteutuivat suunnitellusti. Neuvolayhteistyö käynnistyi ja lukutaitohankkeen myötä aloitettiin mm. eteiskirjastotoiminta Kirkonkylän koululla. Aktiivinen yhteistyö senioriohjaajan ja liikuntapalvelujen kanssa jatkui mm. senioriluentoja ja valotapahtuman ohjelmaan osallistumisen myötä. Myös yhteistyö Monitoimitalon vahtimestareiden kanssa vakiintui toimivaksi ja aktiiviseksi.

Käyntien, lainauksen ja toiminnan suhteen vuosi 2025 oli edellistä vilkkaampi. Pääkirjastossa asioitiin 7 500 kertaa useammin kuin edellisenä vuonna. Luku vastaa yhden vilkkaan kuukauden kävijämäärää. Lainausten määrä kasvoi lähes 30 000 lainalla. Aukiolotunteja kertyi yhteensä 4819. Kirkes-yhteistyöhön osallistuimme yhdeksässä eri yhteistyöryhmässä sekä KOHA-kirjastojärjestelmään liittyvään yhteistyöhön mm. Suomi.fi -

viestien käyttöönnoton, aineiston kuvailukäytäntöjen, tietokannan hallinnoinnin ja Koha Suomi –yhteisön yhteistyöryhmiin osallistumisen muodossa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Mäntsälän kunnan laaja hyvinvointikertomus 2021–2024 hyväksyttiin. Uuden hyvinvointi- ja turvallisuus-suunnitelman valmistelu eteni laajalla osallistamisella: asukaskysely, lasten ja nuorten sekä aikuisväestön työpaja ja vaikuttamistoimielinten työpajat. Laadinnan tueksi koottiin kattavasti tutkimustietoa, tilastoja ja valtakunnallisia suosituksia. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin loppuvuodesta, ja kunnan oman suunnitelman viimeistely ajoittuu keväälle 2026.

Kouluterveyskyselyn 2025 tulokset julkaistiin syyskuussa, ja hyvinvointi- ja opetuspalvelut analysoivat tulokset. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnille tulokset esiteltiin marraskuussa.

Tiedolla johtamista kehitettiin laatimalla selvitys HYTE-kertoimen muodostumisesta. Hyte-kerroin nousi vuoden 2024 18,6 E/asukas 18,8 E/asukas. TEAvisarin tiedonkeruuprosessiin tehtiin prosessikuvaus.

Vuoden 2025 TEAvisarin tuloksista nousi esiin tarve vahvistaa asukasosallisuutta ja kulttuurista vertaistointia.

Senioriohjauksessa etsivän vanhustyön mallilla tavoitettiin senioreita eri kylissä. Kohtaamispaikat, kotikäynnit ja matalan kynnyksen liikunta tarjosivat tukea arjen hyvinvointiin. Yhteistyö järjestöjen kanssa vahvistui. Senioriohjaaja vakinaistettiin talousarvion 2026 yhteydessä.

Maksutonta puistoruokailua järjestettiin keskustassa, jossa osallistujia oli keskimäärin 93 päivässä sekä Hyökännummella, jossa kävijämäärä vaihteli 33–105 lapsen välillä.

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi, talouden toteuma

Toimintakate alittui 0,10 miljoonalla eurolla. Toimintatuottojen toteuma oli 0,58 miljoonaa euroa, mikä jäi talousarviosta 0,07 miljoonaa euroa. Kansalaisopiston osalta talousarviossa oli virheellisesti liikaa tuloja, koska talousarvion siirtovaiheessa (vuoden 2024 budjetin siirryttyä vuoden 2025 pohjaksi) tapahtui virhe. Virheen seurauksena yhteistyösopimuskuntien kansalaisopiston tuotot ovat jääneet vanhalle yhteistoimintakorvauksen tilille, ja ne on lisäksi kirjattu uusiin sopimuksiin perustuvan kirjaustunnisteen mukaisesti. Virheen suuruus on 61 000 euroa, ja sama virhe on toistunut myös vuoden 2026 budjetoinnissa. Korjaus tehdään vuoden 2026 ennusteeseen 1. osavuositarkastuksessa sekä varmistetaan vuoden 2027 talousarviossa.

Toimintakulujen toteuma oli -3,92 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 0,17 milj. euroa. Suurin selittävä tekijä alitukselle oli henkilöstökulujen 0,12 milj. euroa pienempi toteuma.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	524 784	647 100		647 100	580 342	89,7 %	-66 758
Toimintakulut	-3 636 280	-4 089 572		-4 089 572	-3 920 997	95,9 %	168 575
Toimintakate	-3 111 496	-3 442 472		-3 442 472	-3 340 655	97,0 %	101 817

Neuvostot

Vaikuttamistoimielinten toiminta käynnistyi syksyllä uudella kokoonpanolla ja puheenjohtajalla. Vuoden aikana valittiin edustajat useisiin lautakuntiin ja työryhmiin sekä laadittiin toimintasuunnitelmat ja -kertomukset. Vaikuttamistoimielimet antoivat mielipiteen tai lausunnon seuraavissa asioissa:

- mielipide hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadintaan
- lausunto sivistyslautakunnalle keskustan alueen kouluverkkoselvitykseen
- lausunto kunnanhallitukselle kunnan strategialuonnoksesta
- lausunto Unicefin Lapsiystävällinen kunta- malli hakemiseen

Lapsi- ja perheasiainneuvosto kokoontui vuonna 2025 viisi kertaa. Lape-neuvosto antoi lausunnon Mäntsälän yleiskaavaan ja seurasi opetuksen, harrastustoiminnan ja Liikuttavan hyvä arki -hankkeen kehittämistä.

Vammaisneuvosto kokoontui vuonna 2025 viisi kertaa. Neuvosto teki kannanoton yhdessä ikäihmisten neuvoston kanssa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen apuvälinelainaamon siirtämisestä pois Mäntsälästä.

Neuvosto seurasi liikenneturvallisuuden, vammaisopetuksen kansalaisopiston vammaisille henkilöille suunnattujen kurssien asioita. Neuvosto osallistui harrastusmessuille.

Ikäihmisten neuvosto kokoontui vuonna 2025 viisi kertaa. Vuoden aikana tehtiin aloitteet defibrillaattorin hankkiminen Seurojentalolle ja liikuntaluentojen järjestämisestä kohtaamispaikkatoimintaan. Neuvosto suunnitteli ja toteutti Vanhustenviikon pääjuhlan Pornaisissa yhteistyössä seniorikoordinaattorin kanssa.

Nuorisovaltuusto kokoontui vuonna 2025 yhdeksän kertaa. Nuorisovaltuusto otti kantaa liikenneturvallisuuteen ja vesiliikuntakeskuksen rakentamisen edistymiseen. Nuorisovaltuusto järjesti tai osallistui vaalipaaneeliin, sivistysjohdon tapaamiseen, Valotapahtumaan, skeittipuiston infotilaisuuteen ja Kuuma-alueen nuorisovaltuustojen tapaamiseen.

3.3.3 Tekninen ja elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen	Tekninen ja elinvoimalautakunta, tekninen johtaja, kuntakehitysjohtaja, toimitilapäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, palvelupäällikkö
Palvelualueen toimielin	Tekninen ja elinvoimalautakunta
Palvelualueen tulosalueet	Tekninen ja elinvoimapalvelut yhteiset, Toimitilapalvelut, Ateria- ja puhtauspalvelut, Kuntatekniikka, Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Tekninen ja Elinvoimapalvelut palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa toimivat ja tarkoituksenmukaiset yhdyskunta-, tekniset- ja kuntakehityspalvelut kuntalaisille huomioiden talous, turvallisuus ja ympäristö. Vahvistamme asiakaslähtöisyyttä ja kuntalaisten hyvinvointia edistämällä ja tukemalla asukkaiden osallistumista. Palvelualueen tavoitteet on luotu koko kunnan strategiaan pohjautuen.

Tekninen ja elinvoimapalvelut 1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	23 781 999	24 330 632		24 330 632	24 975 934	102,7 %	645 302
Myyntituotot	3 595 367	3 489 037		3 489 037	3 775 425	108,2 %	286 388
Maksutuotot	547 992	403 500		403 500	650 985	161,3 %	247 485
Tuet ja avustukset	67 011	59 000		59 000	85 611	145,1 %	26 611
Muut toimintatuotot	19 571 629	20 379 095		20 379 095	20 463 913	100,4 %	84 818
Valmistus omaan käyttöön	82 985	64 000		64 000	127 683	199,5 %	63 683
Toimintakulut	-19 643 092	-19 715 251		-19 715 251	-18 643 408	94,6 %	1 071 843
Henkilöstökulut	-6 119 664	-6 559 759		-6 559 759	-6 301 049	96,1 %	258 710
Palvelujen ostot	-5 909 986	-5 549 562		-5 549 562	-5 189 595	93,5 %	359 967
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 317 528	-4 413 520		-4 413 520	-4 054 534	91,9 %	358 986
Avustukset	-163 977	-163 000		-163 000	-170 789	104,8 %	-7 789
Muut toimintakulut	-3 131 937	-3 029 410		-3 029 410	-2 927 441	96,6 %	101 969
Toimintakate	4 221 892	4 679 381		4 679 381	6 460 209	138,1 %	1 780 828
Vuosikate	4 221 892	4 679 381		4 679 381	6 460 209	138,1 %	1 780 828
Poistot ja arvonalentumiset	-8 955 637	-9 113 021		-9 113 021	-9 080 166	99,6 %	32 855
Poistot ja arvonal.	-8 955 637	-9 113 021		-9 113 021	-9 080 166	99,6 %	32 855
Tilikauden tulos	-4 733 745	-4 433 640		-4 433 640	-2 619 957	59,1 %	1 813 683
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 733 745	-4 433 640		-4 433 640	-2 619 957	59,1 %	1 813 683

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2025 Suomen heikko taloudellinen tilanne näkyi edelleen tonttikysynnässä sekä uusien rakentamislupien määrän vähäisyytenä. Kapulin yritysalueelle luvitettiin kaksi datakeskuksen rakennushanketta sekä myytiin tontti Nivokselle näihin liittyviä toimintoja varten. Näillä on vaikutusta myös vireillä olevaan Kapuli 5 asemakaavaan.

Kunnan asuinalueista tontteja on luovutettu eniten Hyökännummelta Roinilantien asemakaava-alueelta ja muutoin yksittäisesti muilta alueilta. Uutena alueena tuli myyntiin Hyökännummelta Pyydyskorven alueen 19 tonttia, näistä varattiin vuoden lopussa 6 tonttia. Asuintontteja koko kunnan osalta myytiin 5 kpl ja vuokrattiin 7 kpl, joista 11 kpl olivat omakotirakentamiseen ja yksi rivitalorakentamiseen. Uusia yritystoimintaan tontteja/alueita myytiin 3 kpl ja vuokrattiin 4 kpl. Lisäksi myytiin aiemmin tehtyjä vuokrasopimuksen mukaisia tontteja.

Maanostoa tehtiin noin 6 ha, josta raakamaata noin 5 ha. Yhteensä maanhankintaan käytettiin rahaa 0,32 milj. euroa. Maanmyyntitulot kokonaisuudessaan olivat yhteensä 0,84 milj. euroa. Maanvuokratuloa vuonna 2024 kunta sai yhteensä 0,81 milj. euroa.

Kunta-asunnot alkoi rakentamaan Keskuskatu 17 -osoitteeseen vuokrakerrostaloa (50 asuntoa), jotka valmistuvat arviolta kesällä 2026.

Kunnan kuljetuspalveluiden kilpailutus tehtiin 2024 ja uudet sopimukset astuivat voimaan 1.8.2025. Sopimuskausi on 4 vuotta ja sen jälkeen on mahdollisuus 2+2 vuoden optiokausiin. Kustannustaso on noussut merkittävästi aiempiin vuosiin nähden.

Henkilöstön osalta on vaihtuvuutta saatu vähennettyä ja olemme pääosin onnistuneet rekrytoinneissa. Osaan tehtävissä on kuitenkin edelleen haastavaa löytää henkilöstöä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Palvelualueella on päivitetty valmiussuunnitelma ja sen mukaisesti on varauduttu erilaisiin häiriötilanteisiin sekä kohdistettu investointeja tarvittaviin kohteisiin.

Suomen talouskehityksen ennustetaan parantuvan vuonna 2026, kehityksen pysyessä kuitenkin maltillisena. Uusien asuinrakennushankkeiden aloituksia vuonna 2026 on, tonttivarauksen sekä vireillä olevien lupahakemusten perusteella, lukumääräisesti keskimääräistä vähemmän. Uusia asuntoja luvitettiin vuoden 2025 aikana yhteensä 25 kappaletta ja tämä tulee näkymään tulevien vuosien valmistuneiden asuntojen lukumäärässä. Mäntsälän vuosittainen MAL-sopimuksen mukainen asuntotuotantotavoite on 210 valmistuvaa asuntoa vuodessa. Uusia kerrostalohankkeita ei ole tällä hetkellä tiedossa. Yritystoimintaan liittyviä tonttikyselyitä on ollut edelleen aktiivisesti vuoden 2025 aikana ja osa rakennushankkeista käynnistyy vuoden 2026 aikana.

Uusia merkittäviä talonrakennushankkeita ei käynnistetty kunnan toimesta vuoden 2025 aikana. Infrarakentamiskohteita on merkittävä määrä vuonna 2025 ja hankkeita on yhdistelty isommiksi urakoiksi tehokkuuden ja hallinnoinnin helpottamiseksi.

Maanhankintaan panostetaan valtuuston tavoitteiden mukaisesti. Kaavoitusta viedään eteenpäin kaavoitusohjelman mukaisesti. Kaavoitusohjelmassa merkittävänä kohteina ovat muun muassa Kapuli 5 -alueen

kaavan valmistuminen sekä Poikkien alueen kaavoituksen käynnistäminen. Tavoitteena on koko kunnan strategisen yleiskaavan eteenpäin vieminen ja uusien alueiden kaavoitusedellytysten edistäminen.

Joukkoliikenteen osalta tulee varmistaa palvelutarjonta etenkin seudullisessa joukkoliikenteessä. Kutsukyyti-liikenteen kokeilu on tarkoitus käynnistää 2026.

Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Osa muutoksista astuu siirtymäsäännöksen perusteella voimaan 1.1.2026. Lisäksi lainsäädännössä on vireillä alueidenkäyttölain uudistus, yhdyskuntakehittämissäädännön lakien ja yhdyskuntarakentamislaki. Näillä kaikilla on merkittävää vaikutusta rakennuslupaprosesseihin ja kaavoitukseen. Lakimuutokset edellyttävät henkilöstön jatkuvaa koulutusta. Lisäksi myös kiinteistöverolakia on esitetty muutettavaksi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimpiä havaittuja riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat korjausvelan hallinta sekä riittävä henkilöstömäärä suhteessa palvelutehtäviin sekä Ukrainan sodan vaikutukset palveluiden ja tuotteiden hintoihin sekä saatavuuteen. Lisäksi Suomen talouskehityksen vuoksi on varauduttava kunnassa mahdollisiin rakenteellisiin uudistuksiin.

Palvelualueen investointitarve perustuu pitkälti korjausvelan hallintaan sekä toisaalta koulujen ja yleisten rakennusten ja kunnallistekniikan uusinvestointeihin. Lapsimäärän väheneminen on merkittävässä roolissa tulevaisuuden tilatarpeessa.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toimialalla

Palvelualueella ei ole havaittu merkittäviä puutteita sisäisessä valvonnassa tai siihen liittyvissä toimintaprosesseissa.

Riskit käydään teknisen johtoryhmätasolla läpi vuosittain, havaitut riskit käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin prosessimuutoksiin.

Omaisuuksien vakuuttaminen on hoidettu annettujen ohjeiden mukaisesti ja erilaisia toimintaohjeita päivitetään tarpeen mukaan pitkin vuotta.

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa teknisen ja elinvoimapolkukunnan tarvitsemat palvelut hankkeiden valmistelussa ja toimeenpanossa. Tulosalue huolehtii päätösvalmistelusta ja niiden toimeenpanosta ja tiedottamisesta, suunnittelu- ja rakennuttamispalveluista, sisäisen valvonnan tehtävistä, hallinto- ja toimistopalveluista, asiakaspalveluista ja arkistoinnista. Painopisteenä on kehittää ja luoda koko palvelualueen yhteisiä prosesseja.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Teknisen ja elinvoimapalvelujen yhteisten toimintakate oli -0,7 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 94,7 % (MTA -0,74 milj. euroa).

Teknisellä jatkettiin vuonna 2025 jo aikaisemmin aloitettua ulkoisen viestinnän vahvistamista. Tätä tehtiin mm. uusilla rakenneratkaisuilla, kanavilla, ohjeilla ja suunnitelmilla. Lisäksi viestinnässä keskityttiin hankeviestinnän kehittämistoimenpiteisiin. Keväällä toteutettiin palvelun laatua mittaava sisäinen palvelukysely, jonka avulla määritettiin teknisen palvelualueen yleisiä kehittämistoimenpiteitä eri tulosalueille. Kyselyanalyysin perusteella dokumentointiin, aikataulutettiin ja vastuutettiin nämä kehittämistoimenpiteet. Viime vuoden elokuussa hyväksyttiin teknisen uudistettu toimintasääntö ja myöhemmin syksyllä jaettiin vielä tiedonhallinnan elinkaari -hanke tarvemääritysten perusteella osaprojekteihin ja koordinoitiin näiden osaprojektien toteuttamista palvelualueiden yhteistyönä. Hanke jatkuu vuodelle 2026.

Rakennustyönvalvojan vakanssi on jätetty toistaiseksi täyttämättä. Valvontaa on hankittu ostopalveluna tarvittavissa määrin talonrakennusurakoiden takuutarkastuksiin. Palvelualueella on osallistuttu sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen keskustan kouluverkko selvitystyön laadintaan. Valittavalla ratkaisulla, sekä päätäntäaikataululla on merkittäviä vaikutuksia tulevien talonrakennushankkeiden laajuuksiin, määrään, kustannusvaikutuksiin sekä toteutusaikatauluihin.

Investointihankkeiden tiedon- ja taloushallinnan kehittämiseksi on tehty markkinakartoitus kunnan tarpeisiin parhaiten soveltuvan ohjelmiston hankkimiseksi. Tarkastelussa oli seitsemän eri ohjelmaa, joista jatkotarkasteluun valikoitui kaksi. Hankintapäätös tehtiin vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä ja ohjelmisto otettiin käyttöön vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset 1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	1						0
Toimintakulut	-715	-741		-741	-702	94,7 %	39
Toimintakate	-713	-741		-741	-702	94,7 %	39

Toimitilapalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Toimitilapalvelut -tulosalue tuottaa, ylläpitää ja vuokraa kunnan eri hallintokuntien käyttöön tarkoitukseen sopivia tiloja, sekä huolehtii kiinteistöjen hoidosta ja kunnossapidosta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Toimitilapalveluiden tilikauden tulos oli 5,1 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 119,4 % (MTA 4,3 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen tilikauden tulos oli 3,3 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 18,1 milj. euroa (MTA 18,1 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 99,9 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli 8,0 milj. euroa (MTA 8,5 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 93,5 % muutettuun talousarvioon nähden.

Toimintakulut alittuivat kokonaisuudessaan 0,56 milj. euroa budjettiin nähden. Asiantuntijapalveluiden osalta saavutettiin 0,13 milj. euron säästö. Rakennusten rakentamiskustannukset ylittivät budjetin 0,10 milj. euroa ja vartiointipalveluiden kulut ylittivät 0,04 milj. euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta suurimmat säästöt syntyivät lämmityksestä 0,07 milj. euroa sekä sähkö- ja kaasukustannuksista 0,18 milj. euroa. Muut toimintakulut alittuivat 0,17 milj. euroa, joka johtui Ehnroosin koulun leasingkoron alentumisesta.

Toimitilapalveluissa eläköityi kolme kiinteistönhoitajaa, joiden tilalle palkattiin uudet henkilöt. Myös rakennusmaalari ja vahtimestari vaihtuivat vuoden aikana.

Energiasäästötavoite saavutettiin suunnitelmien mukaisesti ennen KETS-sopimuksen päättymistä vuonna 2025. Energiainvestoinneilla saatiin vuosittain noin 200 MWh säästö. Energiasäästötoimenpiteinä lukioon ja monitoimitaloon asennettiin aurinkosähköjärjestelmät sekä useisiin kiinteistöihin uusittiin ilmanvaihdon EC-puhaltimia.

Arvio merkittävistä riskeistä

Henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen ovat merkittäviä riskejä, jossa tiedon siirtyminen uusille työntekijöille vaatii huomiota. Valtakunnallinen syntyvyyden lasku vaikuttaa myös Mäntsälän päiväkotij- ja koulutilojen tarpeeseen. Varautuminen poikkeus- ja häiriötilanteisiin näkyy lisääntyneenä koulutuksena sekä kiinteistöihin kohdistuvina valmistelutoimina.

Toimitilapalvelut 1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	17 293	18 117		18 117	18 095	99,9 %	-21
Valmistus omaan käyttöön	81				62		
Toimintakulut	-8 854	-8 510		-8 510	-7 953	93,5 %	557
Toimintakate	8 521	9 607		9 607	10 204	106,2 %	-353
Poistot ja arvonal.	-5 190	-5 300		-5 300	-5 063	95,5 %	237
Tilikauden tulos	3 331	4 307		4 307	5 140	119,4 %	834

Ateria- ja puhtauspalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalueen palveluajatus on itsenäisesti tuottaa ja kehittää laadukkaasti kunnan ateria- ja puhtauspalveluja. Tulosalueen palvelut tuotetaan kunnan omana työnä, pois lukien elinkaarikohteiden puhtauspalvelut.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Ateria- ja puhtauspalveluiden toimintakate oli 0,5 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 592,4 % (MTA 0,1 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli 0,5 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 4,9 milj. euroa (MTA 4,7 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 103,0 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli 4,4 milj. euroa (MTA 4,7 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 94,0 % muutettuun talousarvioon nähden.

Henkilöstökuluissa saatiin säästöä aikaan n. 2 HTV:n verran mm. yhdistelmätyötä lisäämällä. Poissaolojen ja lomien sijaisuudet hoidettiin pääosin omalla henkilöstöllä sekä töitä uudelleen järjestelemällä. Ateriakuljetuksissa säästettiin 2024 kilpailutetun palvelun edullisemmän sopimushinnan myötä, jonka vaikutukset näkyvät vasta 2025 koko laajuudessaan.

Raaka-aineiden hinnankorotuksiin varauduttiin yleisen kustannusnousuennusteen mukaisesti. Raaka-aineiden hintojen nousu pysyi maltillisena käyttämiemme tuoteryhmien osalta, eikä nousu ollut niin suurta kuin etukäteen ennustimme. Raaka-ainekuluissa säästöä saatiin aikaiseksi noin 0,1 milj. euroa. Säästöön vaikutti myös valmistettujen aterioiden pienempi lukumäärä. Suoritteita oli edelliseen vuoteen verrattuna n. 42 000 kpl vähemmän (kokonaismäärä n. 950 000 kpl). Uudet pohjoismaiset ravitsemussuositukset ovat pohjana

ruokalistasuunnittelulle kouluissa ja päiväkodeissa. Kasvisten määrää tulee lisätä entisestään ja etenkin punaisen lihan, lihavalmisteiden sekä kovaa rasvaa sisältävien tuotteiden määrää vähennetään entisestään. Tehokas varastonkierto sekä hävikin minimoiminen ovat tärkeimpiä tavoitteita ateriapalvelujen toiminnassa. Seurakunnan kanssa jatkuu yhteistyö 2026 hävikkiruoan osalta, samoin viidessä kohteessa järjestetty ikäihmisten ylijäämäruokailu.

Muiden tavoitteiden toteutuminen

Työsopimusten sekä muiden dokumenttien sähköinen allekirjoitus otettiin käyttöön koko palvelualueella. Palkkatukihenkilöiden palkkaaminen ei ollut enää 2025 mahdollista, joten tehtävät täytettiin omalla henkilöstöllä. Yleiseen tiedon jakamiseen sekä ammattitaidon säilyttämiseen on varauduttu lähivuosina eläköityvien työntekijöiden osalta. Siirtyminen kevään 2025 aikana uuteen PowerResta tuotannonohjausjärjestelmään on sujunut suunnitelman mukaisesti ja on nyt kaikilla päivittäisessä käytössä.

Ateriapalvelujen asiakastyytyväisyyskysely järjestettiin lokakuussa 2025. Sähköisenä toteutetun kyselyn vastaajia oli yhteensä 1 690 kpl. Edellisenä vuotena vastaajia oli 1 850 kpl. Vuoden 2025 tulos oli 3,57 (asteikko 1–5), mikä on koulu- ja päiväkotikohteissa erittäin hyvä arvosana myös valtakunnallisesti tasolla. Vuoden 2024 tulos oli 3,50.

Makuaakkoset ja kouluruokadiplomit on suoritettu yhteistyössä koulujen ja päiväkotien kanssa 100 %. Ruokaraadit tai ryhmät on perustettu joka kohteeseen. Ryhmä vastaa diplomien vaatimusten mukaisen toiminnan jatkumisesta myös suorittamisen jälkeen. Varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyössä suoritettu nykytila.fi arviointi, jonka tuloksena henkilökunnan koulutukseen lisätään resurssia myös tulevalle vuodelle.

Arvio merkittävistä riskeistä

Merkittävimmät riskit tulevat lähivuosien aikana vähenevistä oppilaiden ja lasten määrästä ja sitä kautta niiden mahdollisista vaikutuksista kohteiden ja henkilökunnan lukumäärään ja käyttöasteisiin. Ukrainan sodan myötä tuleviin tuote- ja raaka-aineiden saatavuusongelmiin varaudutaan ennakkoon poikkeusolojen varusunnitelmalla sekä varastossa pitkään säilyvillä raaka-aineilla. Henkilöstön ikääntyminen, eläköityminen sekä tiedon siirron varmistaminen uusille työntekijöille on osa tulevaisuuden haasteita.

Erilaisiin häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin varautuminen on yhä merkittävässä roolissa vuonna 2026. Henkilöstöä koulutetaan erilaisten häiriötilanteiden varalta vuoden 2026 aikana. Ateriapalvelut toimivat yhdessä muiden Keusoten kuntien kanssa varautumiseen sekä muissa valmiusasioihin liittyvissä asioissa.

Ateria- ja puhtauspalvelut

1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	4 903	4 741		4 741	4 882	103,0 %	141
Toimintakulut	-4 443	-4 656		-4 656	-4 376	94,0 %	280
Toimintakate	459	85		85	506	592,4 %	421

Kuntatekniikka

Tulosalueen toiminta-ajatus

Kuntatekniikan palveluajatus on ylläpitää ja rakentaa turvallisia liikenneväyliä, liikuntapaikkoja sekä puisto- ja leikkialueita ja vastata talous- ja puistometsien hoidosta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Kuntatekniikan toimintakate oli -2,7 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 90,6 % (MTA -3,0 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksen toimintakate oli -3,2 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 0,5 milj. euroa (MTA 0,4 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 135,6 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli 3,3 milj. euroa (MTA 3,4 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 95,7 % muutettuun talousarvioon nähden.

Lyhyen talvikunnossapitokauden takia alkuvuodelle 2025 kirjautui ennakoitua alhaisempi määrä palkkakulujen ja alueiden kunnossapitokustannuksia. Asiantuntijapalveluita jouduttiin käyttämään arvioitua enemmän vuoden 2026 infrahankkeiden suunnitelmien laadintaan sekä niiden valvontaan. Metsän myyntitulot toteutuivat edellisvuotta paremmin.

Kevätkaudella 2025 käynnistyi samanaikaisesti useita kuntatekniikan investointihankkeita, joista osa valmistui etuajassa, mutta muuten investointihankkeet etenivät ja valmistuivat suunnitellusti. Tavoitteiden mukaisesti hankeviestintää ajankohtaisista ja keskeisistä rakennushankkeista sekä puisto- ja ulkoliikuntapaikkojen ajankohtaisista asioista jatkettiin aktiivisesti koko vuoden ajan. Liikenneturvallisuustyötä edistettiin poikkihallinnollisesti ja eri sidosryhmien kanssa läpi vuoden. Henkilöstön ammattitaitoa ylläpitäviä koulutuspäiviä järjestettiin vuoden aikana suunnitelman mukaisesti.

Kuntatekniikka 1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	303	370		370	502	135,6 %	132
Valmistus omaan käyttöön	2	64		64	66		
Toimintakulut	-3 535	-3 425		-3 425	-3 276	95,7 %	148
Toimintakate	-3 230	-2 991		-2 991	-2 708	90,6 %	76

Kuntakehityspalvelut

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Tulosalueen toiminta-ajatus

Vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön viranomaisohjauksesta ja -valvonnasta. Vastaa kuntakehityksestä ja ”kaupunkikuvasta”, yleis- ja asemakaavojen laatimisesta, kartasto- ja kiinteistötekniisten ja maapoliittisten asioiden valmistelusta sekä yhdyskuntarakenteen kehittämisestä. Kaavoituksen ja rakennusvalvonnan tavoitteena on turvallisen, terveellisen, hyvän ja toimivan elinympäristön aikaansaaminen. Vastaa MAL tulosalueelle kuuluvista kunnan joukkoliikennetehtävistä ja antaa joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena lausunnot ja päätökset. Vastaa MAL-tulosalueelle kuuluvista kuntakonsernin asuntoasioiden suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä sekä näihin liittyvistä viranomaistehtävistä. Lisäksi seuraa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminnan ja tavoitteiden toteutumista.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Kuntakehityspalveluiden toimintakate oli -0,8 milj. euroa, joka toteutui muutettuun talousarvioon nähden 65,5 % (MTA -1,3 milj. euroa). Edellisen vuoden tilinpäätöksessä toimintakate oli -0,8 milj. euroa. Toimintatuotot olivat 1,5 milj. euroa (MTA 1,1 milj. euroa). Tulojen toteuma oli 135,7 % muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli 2,3 milj. euroa (MTA 2,4 milj. euroa). Kulujen toteuma oli 98,0 % (MTA 2,4 milj. euroa).

Tulojen osalta oli merkittävä ylitys noin 0,4 milj. euroa talousarviota enemmän. Tämä selittyy kahden datakeskushankkeen rakentamislupamaksuista.

Talousarvioon nähden säästöjä oli henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä ICT-palvelujen osalta. Tässä kaavahankkeiden eteneminen vaikuttaa ja osa selvitystarpeista toteutuu ja siirtyi siten vuodelle 2026. Joukkoliikenteen kustannukset ylittivät talousarvion 0,04 milj. eurolla, mutta tämä ylitys saatiin katettua muista tulosalueen toiminnoista.

Tonttikysyntä ja lupamäärät olivat vuoden 2025 aikana keskimääräistä vuotta vähäisempiä ja käytännössä edellisen vuoden 2024 tasolla.

Koko kunnan strateginen yleiskaavaehdotus valmistui tavoiteaikataulun mukaan kuntakehityslautakunnan käsittelyyn asetettavaksi ehdotuksena nähtäville 29.10. Kaavasisältöön tehtiin poliittisia muutoksia kuntakehityslautakunnan kokouksessa 29.10. sekä 10.12. Näiden muutosten myötä yleiskaavaehdotuksen asettaminen nähtäville myöhästyi alkuvuoteen 2026.

Uusien yritysalueiden (mm. Poikkitie) asemakaavoittaminen edellyttää yleiskaavan hyväksymistä. Yleiskaavatyön aikataulu vaikuttaa suoraan uusien yritysalueiden asemakaavoituksen aikatauluun ja siihen milloin ne voidaan varsinaisesti käynnistää. Poikkitien osalta asemakaavoitusta pohjustavia selvityksiä tehdään etupainotteisesti.

Vesiliikuntakeskuksen/urheilupuiston asemakaavaa valmisteltu ja tarvittavat selvitykset on tehty 2025, asemakaavaluonnos oli käsittelyssä ja asetettiin nähtäville alkuvuodesta 2026.

Henkilöstö oli vuoden 2025 aikana täysimääräinen hetkellisiä henkilöstövaihdoksia lukuun ottamatta. Avoinmet tehtävät saatiin täytettyä hyvän hakijamäärän ansiosta.

Liikenne- ja ilmasto-ohjelma hyväksyttiin elokuussa 2025. Tämän jälkeen kunta aloitti konkreettisen ilmasto-toimenpiteiden keräämisen eri palvelualueilta. Toimenpiteet tullaan julkaisemaan avoimena tietokantana.

Kunnan kuljetuspalveluiden kilpailutus tehtiin 2024 ja uudet sopimukset alkoivat 1.8.2025. Sopimuskausi on 4 vuotta ja sen jälkeen on mahdollisuus 2+2 vuoden optiokausiin. Kustannustaso on noussut merkittävästi aiempiin vuosiin nähden.

Vuonna 2025 käynnistettiin Kutsupohjaisen joukkoliikenteen mahdollisuudet maaseutumaisessa ympäristössä, pilotti Mäntsälä -selvitys Traficomien osarahoituksella. Selvitys valmistuu alkuvuodesta 2026, minkä jälkeen päätetään, miten kutsukyytipalvelua toteutetaan

Rakennusjärjestys uusittiin rakentamislain muutoksia vastaavaksi ja uusi tuli voimaan 1.8.2025.

Maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin valtuustossa lokakuussa 2025. Ohjelmassa vahvistettiin ja tarkennettiin maapoliittiset käytänteet mitä kunnassa on vuosikymmeniä noudatettu.

Rakennuskannan selvitystyöhanke valmistui vuoden 2025 lopussa ja projekti päättyi. Merkittävä määrä rakennusrekisterissä olleita virheitä korjattiin hankkeen aikana.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen valmisteleamat uudet ympäristönsuojelumääräykset on hyväksytty joulukuun valtuuston kokouksessa ja tulivat voimaan 1.1.2026. Edelliset olivat vuodelta 2002 ja oli aika ajantasaistaa ne.

Pohjavesien suojelusuunnitelmatyö käynnistettiin ja työn tekemiseen on saatu avustus. Työ tehdään yhteistyössä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, ELY-keskuksen ja Nivos oy:n kanssa. Työ valmistuu kesäkuussa 2026.

Tavoitteiden osalta vuoden 2025 tavoitteisiin on päästy osittain ja osassa tavoitteita ei saavutettu. Tavoitteet saavutettiin riittävän omakotitonttivarannon ja rakentamislupien käsittelyajan osalta. Tavoitteita ei saavutettu raakamaan hankinnan, keskustavisiotyön edistämisen eikä yleiskaavatyön etenemisen, joka on edellytys uusien yritystonttien kaavoittamiselle, osalta.

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

1000 €	TP 2024	TA 2025	MUUTOS	MTA 2025	TP 2025	TOT %	poikkeama
Toimintatuotot	1 281 768	1 103 000		1 103 000	1 497 075	135,7 %	394 075
Toimintakulut	-2 096 807	-2 384 377		-2 384 377	-2 336 598	98,0 %	47 779
Toimintakate	-815 039	-1 281 377		-1 281 377	-839 523	65,5 %	441 854

3.4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ohessa esitellään Mäntsälän kunnan tuloslaskelman toteutuminen vuodelta 2025 sisältäen ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	TP 2025	Poikkeama
Myyntituotot	6 214 797	-252 400	5 962 397	6 383 027	420 630
Maksutuotot	1 308 260	0	1 308 260	1 625 940	317 680
Tuet ja avustukset	1 318 814	0	1 318 814	1 281 565	-37 249
Muut toimintatuotot	20 949 915	0	20 949 915	21 564 878	614 963
Toimintatuotot yhteensä	29 791 786	-252 400	29 539 386	30 855 410	1 316 025
Valmistus omaan käyttöön yhteensä	64 000	0	64 000	127 683	63 683
Henkilöstökulut	-41 487 428	0	-41 487 428	-40 489 046	998 382
Palkat ja palkkiot	-33 497 475	0	-33 497 475	-32 808 541	688 934
Henkilösivukulut	-7 989 953	0	-7 989 953	-7 680 505	309 448
Eläkekulut	-6 723 797	0	-6 723 797	-6 723 593	204
Muut henkilösivukulut	-1 266 156	0	-1 266 156	-956 912	309 244
Palvelujen ostot	-21 009 994	-365 000	-21 374 994	-20 881 170	493 823
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 604 907	0	-5 604 907	-5 125 372	479 535
Avustukset	-4 304 950	-239 000	-4 543 950	-4 579 146	-35 196
Muut toimintakulut	-18 573 111	0	-18 573 111	-18 383 893	189 218
Toimintakulut yhteensä	-90 980 390	-604 000	-91 584 390	-89 458 627	2 125 763
Toimintakate	-61 124 604	-856 400	-61 981 004	-58 475 534	3 505 470
Verotulot*	54 929 000	-1 477 000	53 452 000	52 906 228	-545 772
Valtionosuudet*	14 808 364	356 592	15 164 956	15 440 744	275 788
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä*	1 074 000	0	1 074 000	1 387 710	313 710
Korkotuotot	1 734 000	0	1 734 000	1 786 269	52 269
Muut rahoitustuotot	130 000	0	130 000	271 147	141 147
Korkokulut	-770 000	0	-770 000	-655 793	114 207
Muut rahoituskulut	-20 000	0	-20 000	-13 913	6 087
Vuosikate	9 686 760	-1 976 808	7 709 952	11 259 149	3 549 197
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 451 844	0	-9 451 844	-9 438 916	12 928
Satunnaiset kulut	0	0	0	-1 000 000	-1 000 000
Tilikauden tulos	234 916	-1 976 808	-1 741 892	820 233	2 562 125
Poistoeron muutos	31 000	0	31 000	30 684	-316
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	265 916	-1 976 808	-1 710 892	850 917	2 561 809

*valtuustoon nähden sitovat erät

Kunnan käyttötalouden tulot toteutuivat 1,31 milj. euroa talousarviota suurempana. Tulojen osalta suurin poikkeama oli muissa toimintatuotoissa.

Toimintakulut alittuivat 2,13 milj. eurolla. Suurin ylitys oli avustuksissa. Suurimmat alitukset olivat henkilöstökuluissa, palvelujen ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa.

Verotulot ja valtionosuudet alittuivat 0,27 milj. eurolla. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,31 milj. euroa budjetoitua suurempana.

Vuosikate toteutui muutettua talousarviota parempana ja oli 11,3 milj. euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja on tehty tilikaudella ja aikaisempina tilikausina tehdyistä investoinneista 9,4 milj. eurolla, joka oli n. 0,01 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Tilin nimi	Alkup. TA 2025	TA-muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama
Verotulot	54 929 000	-1 477 000	53 452 000	52 906 228	-545 772
Kunnan tulovero	42 230 000	-1 638 000	40 592 000	40 234 618	-357 382
Kiinteistövero	9 560 000	183 000	9 743 000	9 420 086	-322 914
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 139 000	-22 000	3 117 000	3 251 524	134 524

Tilin nimi	Alkup. TA 2025	TA-muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama
Valtionosuudet	14 808 364	356 592	15 164 956	15 440 744	275 788
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 744 115	-7 354	11 736 761	11 769 874	33 113
Verotuloihin perustuva valtionosuus	3 723 415	-60 153	3 663 262	3 663 262	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuus	-2 391 598	523 100	-1 868 498	-1 625 823	242 675
Verotulojenmenetyksen korvaus	1 732 432	-99 001	1 633 431	1 633 431	0

	Tuloveroprosentti	Efektiivinen kunnallisveroaste	Verotettava tulo (1000€)	Muutos %	Verotettava tulo / asukas
Verovuosi 2019	20,5	14,49	362 945	3,7	17 516
Verovuosi 2020	20,5	14,61	371 854	2,5	17 892
Verovuosi 2021	21	15,03	389 274	4,7	18 862
Verovuosi 2022	21	14,83	401 025	3,0	19 177
Verovuosi 2023	8,36	6,31	452 165	12,8	21 576
Verovuosi 2024	8,3	6,38	472 981	4,6	22 594
Verovuosi 2025 *	8,3	6,64	501 630	6,1	23 918

* Vuoden 2025 tieto ei ole vielä lopullinen

3.5 Investointiosan toteutuminen

Käyttöomaisuuden myynnit ja ostot

Maa-alueiden hankittiin 0,3 milj. euron edestä, toteumaprosentti oli 26,9 % (MTA 1,2 milj. euroa). Maanostoa tehtiin 6 ha, josta raakamaata 5 ha. Maa-alueiden myyntiä tapahtui yhteensä noin 0,1 miljoonalla eurolla.

Aineeton käyttöomaisuus

Tilikauden aikana hankittiin sähköinen arkistointijärjestelmä.

Rakennusten korjaukset/muut kiinteät rakenteet ja laitteet

Ei investointeja vuonna 2025.

Sivistys- ja hyvinvoinnin irtaimisto

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden irtaimen käyttöomaisuuden määräraha 0,11 milj. euroa, joka toteutui 91 %. Vuoden 2025 suurin yksittäinen investointi oli Liikuntapalveluiden kalustehankinnat (0,07 milj. euroa).

Talonrakennuksen investoinnit

Aiemmin valmistuneissa kohteissa on tehty rakennusurakoihin liittyviä takuutarkastuksia ja tarvittavia takuu-korjauksia. Takuut päättyivät Ehnroosin koulun rakennusurakan 3-vaiheen (piha-alueen osa) osalta sekä Koskenrannan päiväkoti Amandan rakennusurakan osalta.

Valtuusto päätti keskustan kouluverkosta 8.12.2025. Ehnroosin koulun tarveselvitystyön konsulttivalinta tehtiin 17.12.2025 ja tehtiin muut tarvittavat valmistelut tarveselvitystyön käynnistämiseksi alkuvuodesta 2026.

Toimitilapalveluiden investoinnit

Aurinkosähköjärjestelmien asennuksiin varatut määrärahat alittuivat 0,17 milj. euroa (toteuma 25,0 %). Kilpailutuksen ansiosta järjestelmien hinnat olivat odotettua alemmat eikä muita lisäkohteita ehditty valmistella.

Terveyskeskuksen kellarikerroksessa pintakosteuskartoituksen tulokset osoittivat kohonneita kosteuspitoisuuksia pukuhuoneissa sekä käytävillä seinien ja lattioiden rajapinnoilla. Lisäksi alapohjan betonilaatan vaurioalueilla havaittiin poikkeamia. Näiden löydösten seurauksena terveyskeskuksen sisäilmakorjauksissa syntyi merkittäviä kustannusylityksiä.

Kokonaisuutena kuitenkin pysyttiin toimitilapalvelujen budjetoiduissa investointimäärärahoissa.

Kuntatekniikan investoinnit

Vuoden 2025 kuntatekniikan investointihankkeet valmistuivat suunnitellusti. Investointiosan menot jäivät 0,064 milj. euroa alle talousarvion ja hankkeita oli kaikkiaan 25 kpl. Isoimmat hankkeet olivat maantie 140 keskisaarekkeen uusiminen Peltolantien ja Mustanmäentien välisellä osuudella, Meijerinpellon ja Jokihuhdantien katuinfra peruskorjaus sekä Sälinkäntien jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen välillä Kallolantien-Härkäsaarentie sekä Pyydyskorven alueen katuinfra.

Pyydyskorven alueen katuinfran rakentamiseen oli taloussuunnitelmassa varattu 0,9 milj. euron määräraha vuodelle 2025. Hanke oli ajateltu kaksivuotiseksi, mutta hankkeen aikataulua saatiin kiristettyä niin, että se valmistui jo vuoden 2025 keväällä. Hankkeen talousarvio ylittyi tästä syystä 0,082 milj. euroa.

Jokihuhdantien katuinfran uusimiselle oli varattu 0,63 milj. euron määräraha vuodelle 2025. Vuoden loppuvaiheessa pakkasien kiristyminen aiheutti muutetun aikataulun viivästystä ja urakka jatkuu vuonna 2026. Muutettu talousarvio ylittyi 0,062 milj. eurolla.

Maantie 140 keskisaarekkeen urakka alitti varatun 0,7 milj. euron määrärahan 0,2 milj. eurolla ja urakka valmistui selvästi etuajassa.

Teknisen toimialan irtaimisto

Teknisten ja elinvoimapalvelujen irtaimen investointiosuuden määräraha toteutui 85,1 % toteuman ollessa 0,4 milj. euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä yhteensä 0,1 milj. euroa. Keskuskeittiölle suunniteltu varavoi- makone siirrettiin Ehnroosin koululle, koska teho ei riittänyt mittauksista huolimatta.

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2025	TA muutokset 2025	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2025	Poikkeama	Toteuma%
Kunnanhallitus							
Kiinteä omaisuus							
Maa-alueiden hankinta (valtuustotavoite)	Menot	-1 200 000		-1 200 000	-323 004	-876 996	26,92 %
Maa-alueiden myynti	Tulot	200 000		200 000	60 315	139 685	30,16 %
Kiinteä omaisuus yhteensä	N Netto	-1 000 000		-1 000 000	-262 689	-737 311	26,27 %
Aineeton käyttöomaisuus							
Osakkeiden hankinta	Menot						
Osakkeiden myynti	Tulot						
Sähköinen arkistointijärjestelmä	Menot	-50 000		-50 000	-23 600	-26 400	47,20 %
Rakennusten korjaukset/muut kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	-1 250 000		-1 250 000	-346 604	-903 396	27,73 %
	Tulot	200 000		200 000	60 315	139 685	30,16 %
	N Netto	-1 050 000		-1 050 000	-286 289	-763 711	27,27 %
Investoinnit							
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta							
Irtain omaisuus							
Tilojen kalustaminen							
Vaarojen ja riskien arvioinnin muk. investointitarp. ja ops mukainen kalustaminen	Menot	-35 000		-35 000	-26 690	-8 310	76,26 %
Liikuntapalveluiden kalustehankinnat yhteensä	Menot	-72 000		-72 000	-70 667		98,15 %
1. Monitoimitalon tataminen uusiminen	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	
2. Salibandykaukalon uusiminen	Menot	-11 000		-11 000		-11 000	
3. Kuntosalilaitteiden uusiminen	Menot	-46 000		-46 000		-46 000	
Aineeton käyttöomaisuus							
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	Menot	-107 000		-107 000	-97 357	-9 643	90,99 %
	Tulot						
	N Netto	-107 000		-107 000	-97 357	-9 643	90,99 %

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA	TA	TA	Toteuma	Poikkeama	
			2025	muutokset 2025	muutosten jälkeen	31.12.2025		
Tekninen ja elinvoimalautakunta								
Talonrakennus								
Koulurakennus								
	Keskustan kouluverkko- ja korjaus suunnittelu	N Menot	-200 000	200 000				
Energiasäästötoimenpiteet								
	Lukio ja monitoimitalo, aurinkosähköpaneelit	Menot	-230 000		-230 000	-57 383	-172 617	24,95 %
	Muut energiasäästötoimenpiteet	Menot	-100 000		-100 000	-92 275	-7 725	92,28 %
Peruskorjaukset								
Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset								
	Terveyskeskuksen sisäilmakorjaus	Menot	-50 000		-50 000	-113 947	63 947	227,89 %
	Paloaseman vesikattokorjaus	Menot	-15 000		-15 000	-10 865	-4 135	72,44 %
	Riihennmäen yläkoulun vesikaton kunnostustyö	Menot	-30 000		-30 000	-13 113	-16 888	43,71 %
	Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen	Menot	-80 000	20 000	-60 000	-48 522	-11 478	80,87 %
	Kirkonkylän koulu, viipaleen vesikaton maalaus	Menot	-15 000	15 000				
	Varja ateljé julkisivumaalaus	Menot	-20 000		-20 000		-20 000	
	Myylytontun julkisivun maalaus	Menot	-50 000		-50 000	-17 501	-32 499	35,00 %
	Monitoimitalon ulko-ovien uusinta	Menot	-30 000		-30 000	-29 222	-778	97,41 %
	Anttilan pk, Vanamo julkisivumaalaus	Menot	-80 000	80 000				
	Seurojentalon WC-tilojen korjaus	Menot	-160 000		-160 000	-148 904	-11 096	93,06 %
	Kunnantalon hissien uusinta	Menot	-50 000	-15 000	-65 000	-72 343	7 343	111,30 %
	Sisäilmakorjauksiin (varaus)	Menot	-15 000		-15 000	-33 551	18 551	223,68 %
	Lukion vesikaton osa bitumikermi	Menot		-65 000	-65 000	-28 338	-36 663	43,60 %
	Kaunismaen pk ja hyvinvointineuvolan vesiputkien vaiht.	Menot		-60 000	-60 000	-30 935	-29 065	51,56 %
	Kirkonkylän koulun ja opettajien asuntolan välisen putki.	Menot		-25 000	-25 000	-44 659	19 659	178,64 %
	Seurojentalon narikka vuoden 2024 jatko	Menot		-45 000	-45 000	-44 162	-838	98,14 %
	Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	N Menot	-1 125 000	105 000	-1 020 000	-785 718	-234 282	77,03 %
Kuntatekniikka								
			Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2025	TA muutokset 2025	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2025	Poikkeama Toteuma%
Alueet mm. teollisuus ja infra								
	Hyökännummen alueen hulevesijärjestelmä	Menot		-100 000		-100 000	-166 821	66 821
	Pyydykskorven alueen katuinfra	Menot		-900 000		-900 000	-982 287	82 287
	Mt140 keskisaarekkeen uusiminen (ELY-tie), 3-vaihe	Menot		-700 000	15 000	-685 000	-490 227	-194 773
	Kapuli V	Menot		-80 000	80 000			
	Kapulin alueen risteyslevytykset ja katuviherrakentaminen	Menot		-100 000	-174 000	-274 000	-291 600	17 600
	Kohdentamattomat pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	Menot		-100 000		-100 000	-166 227	66 227
	Täydentävä katuviherrakentaminen	Menot		-50 000		-50 000	-28 118	-21 882
	Keskuskadun hulevesi- ja jk/pp saneeraus välillä Kivistöntie - Ullantie	Menot			-100 000	-100 000	-130 660	30 660
	Alueet mm. teollisuus ja infra yht.	N Menot		-2 030 000	-179 000	-2 209 000	-2 255 940	46 940
Kevytliikenne								
	Jokihuhdantien jk/pp ja alueen katusaneeraus	Menot		-850 000	220 000	-630 000	-692 082	62 082
	Einontien jk/pp	Menot		-15 000		-15 000	-15 000	
	Alhontien jk/pp	Menot		-15 000		-15 000	-15 000	
	Sälinkääntien jk/pp yritysalueelle	Menot		-250 000		-250 000	-241 311	-8 689
	Riihennmäenraitti	Menot		-300 000		-300 000	-321 678	21 678
	Vuohimäenraitti	Menot		-100 000		-100 000	-78 931	-21 069
	Leppämaantie - Kajavantie puistoraitti	Menot		-100 000		-100 000	-76 732	-23 268
	Kruununraitti jk/pp	Menot		-100 000		-100 000	-72 338	-27 662
	Meijerinraitti	Menot		-200 000		-200 000	-148 262	-51 738
	Vuolteenmäntien jk/pp	Menot		-20 000		-20 000	-18 568	-1 432
	Yhteysreitti paloasemalta saldon siirto käyttötalouteen	Menot					1 653	
	Perkköpellontien jk/pp	Menot		-150 000		-150 000	-92 935	-57 065
	Hirvihaarantien jk/pp jatke	Menot						
	Kevytliikenne yht.	N Menot		-2 100 000	220 000	-1 880 000	-1 741 184	-138 816
Liikenne								
	Päällystystyöt	Menot		-500 000		-500 000	-532 068	32 068
	Katuvalaistus	Menot		-150 000		-150 000	-82 132	-67 868
	Vanha Porvoontie - Isonniityntie keskisaareke	Menot		-100 000		-100 000	-118 807	18 807
	Otavantie, Ellinpolku, Martanpolku, Metsäpolku, Papanapolku	Menot		-600 000		-600 000	-603 236	3 236
	Kirvuntie (välillä Urheilutie-Vanha-Porvoontie)	Menot		-60 000	40 000	-20 000	-21 912	1 912
	VT4, VT25 ja MT140 alueen liittymien suunnittelu	Menot			-40 000	-40 000	-49 478	9 478
	Liikenne yht.	N Menot		-1 410 000		-1 410 000	-1 407 633	-2 367
Puistot ja leikkipaikat								
	Liisalan ja maankaatopaikan laajennus ja viimeistelytyöt	Menot			-100 000	-100 000	-144 079	44 079
	Lempivaaran viheryöt	Menot		-100 000	100 000			
	Lempivaaran leikkipuisto	Menot		-15 000		-15 000	-15 000	
	Skeittiparkki	Menot		-20 000		-20 000	-23 581	3 581
	Pienet puistojen ja liikuntapaikkojen parannustoimenpiteet	Menot		-50 000		-50 000	-47 285	-2 715
	Puistot ja leikkipaikat yht.	N Menot		-185 000		-185 000	-214 945	29 945
Kuntatekniikka yhteensä								
		Menot		-5 725 000	41 000	-5 684 000	-5 619 702	-64 298
		Tulot						98,87 %
		N Netto		-5 725 000	41 000	-5 684 000	-5 619 702	-64 298
Teknisen irtain omaisuus								
	Keittiöiden kalusto /laitehankinnat	Menot		-15 000		-15 000	-15 000	
	Siivouspuolen laitehankinnat (omat tuotanto)	Menot		-10 000		-10 000	-10 000	
	Piha-alueiden ulkoleikkivälit	Menot		-50 000		-50 000	-74 377	24 377
	Toimitilapalveluiden laite- ja kalustohankinnat	Menot		-80 000		-80 000	-82 083	2 083
	Kuntatekniikan kone- ja laitehankinnat	Menot		-90 000		-90 000	-87 537	-2 463
	Varavoimakoneiden hankinta	Menot		-270 000		-270 000	-194 004	-75 996
	Irtain yhteensä	N Menot		-515 000		-515 000	-438 001	-76 999
Tekninen ja elinvoimalautakunta yhteensä								
		Menot		-7 365 000	146 000	-7 219 000	-6 843 421	-375 579
		Tulot						94,80 %
		N Netto		-7 365 000	146 000	-7 219 000	-6 843 421	-375 579
Bruttoinvestoinnit								
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	Menot		-8 722 000	146 000	-8 576 000	-7 287 382	-1 288 618
	Leasingrahoitteiset investoinnit	Menot						
	Käyttöomaisuuden myynnit	Tulot		200 000		200 000	60 315	139 685
	KUNNAN NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto		-8 522 000	146 000	-8 376 000	-7 227 067	-1 148 933
								86,28 %

3.6 Rahoitusosan toteutuminen

Kunnan vuosikate oli 11,3 milj. euroa ja kunta pystyi rahoittamaan investoinnit kokonaisuudessaan tulorahoituksella.

Mäntsälän kunnan bruttoinvestoinnit olivat tilikaudella 7,3 milj. euroa, alittaen 1,3 milj. eurolla muutetun talousarvion.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 4,0 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot ylittivät arvioitun 0,4 milj. eurolla.

Pitkäaikaista lainaa ei tarvinnut nostaa täysimääräisesti johtuen investointimenojen alituksesta ja ennalta paremmasta vuosikatteesta. Lainakantaa pystyttiin vähentämään suunnitellusti.

	TA 2025	TA-muutos	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	9 186 760,04	-1 976 808,00	7 209 952,04	10 251 998,18	3 042 046,14
Vuosikate	9 686 760,04	-1 976 808,00	7 709 952,04	11 259 149,36	3 549 197,32
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-7 151,18	492 848,82
Investointien rahavirta	-8 022 000,00	146 000,00	-7 876 000,00	-6 219 915,05	1 656 084,95
Investointimenot	-8 722 000,00	146 000,00	-8 576 000,00	-7 287 379,05	1 288 620,95
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	700 000,00	0,00	700 000,00	1 067 464,00	367 464,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 164 760,04	-1 830 808,00	-666 047,96	4 032 083,13	4 698 131,09
Rahoituksen rahavirta	29 017 008,00	0,00	29 017 008,00	-4 851 200,57	-33 868 208,57
Antolainauksen muutokset	185 000,00	0,00	185 000,00	79 487,34	-105 512,66
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00	0,00	-110 000,00	-110 000,00
Antolainasaamisten vähennys	185 000,00	0,00	185 000,00	189 487,34	4 487,34
Lainakannan muutokset	28 832 008,00	0,00	28 832 008,00	-4 667 922,00	-33 499 930,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	33 500 000,00	0,00	33 500 000,00	30 000 000,00	-3 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 667 992,00	0,00	-4 667 992,00	-34 667 922,00	-29 999 930,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00	0,00	-262 765,91	-262 765,91
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00	0,00	-152 690,46	-152 690,46
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	47 759,40	47 759,40
Saamisten muutos	0,00	0,00	0,00	-364 478,88	-364 478,88
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	206 644,03	206 644,03
Vaikutus maksuvalmiuteen	30 181 768,04	-1 830 808,00	28 350 960,04	-819 117,44	-29 170 077,48

3.7 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta

	sitovuus N	TA 2025	TA muutos	TA muutettu 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama TAM 2025 vs. Toteuma 2025
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio						
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Hallintopalvelut						
Yleishallinto	N	-973	-40	-1 013	-564	449
Tukipalvelut	N	-5 453	-265	-5 718	-5 675	43
Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus	N	-615	0	-615	-636	-21
TE- ja maahanmuuttopalvelut	N	-3 721	-399	-4 120	-3 898	222
Maaseutupalvelut	N	-104	0	-104	-77	27
		-10 866	-704	-11 570	-10 850	720
Tarkastuslautakunta						
Tarkastustoimi	N	-31	0	-31	-25	6
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut						
Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	N	-524	0	-524	-518	6
Opetuspalvelut	N	-33 662	-352	-34 014	-33 959	55
Varhaiskasvatuspalvelut	N	-17 278	200	-17 078	-16 243	835
Elinikäinen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut	N	-3 442	0	-3 442	-3 341	101
		-54 906	-152	-55 058	-54 061	997
Tekninen ja elinvoimapaalvelut						
Tekninen ja elinvoimapaalvelujen yhteiset	N	-741	0	-741	-702	39
Toimitilapalvelut		9 607	0	9 607	10 204	597
Toimitilapalvelut = tilikauden tulos	N	4 307	0	4 307	5 140	833
Ateria- ja puhtauspalvelut	N	85	0	85	506	421
Kuntatekniikka	N	-2 991	0	-2 991	-2 708	283
Maankäyttö, asuminen ja liikenne	N	-1 281	0	-1 281	-840	441
		4 679	0	4 679	6 460	1 781
Toimintakate yhteensä		-61 124	-856	-61 980	-58 477	3 504

	sitovuus N	TA 2025	TA muutos	TA muutettu 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama TAM 2025 vs. Toteuma 2025
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio						
TULOSLASKELMAOSA						
Verotulot	N	54 929	-1 477	53 452	52 906	-546
Valtionosuudet	N	14 808	357	15 165	15 441	276
Rahoitus, netto	N	1 074	0	1 074	1 387	313
Korkotulot		1 734		1 734	1 786	52
Muut rahoitustulot		130	0	130	271	141
Korkomenot		-770	0	-770	-656	114
Muut rahoitusmenot		-20	0	-20	-14	6
Tuloslaskelmaosa yhteensä		70 811	-1 120	69 691	69 734	43

	sito- vuus N	TA 2025	TA muutos	TA muutettu 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama TAM 2025 vs. Toteuma 2025
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio						
INVESTOINTIOSA						
Kunnanhallitus						
- maa-alueiden hankinta		-1 200	0	-1 200	-323	877
- maa-alueiden myynti		200		200	60	-140
Kiinteä omaisuus yhteensä	N	-1 000	0	-1 000	-263	737
- osakkeiden myynti		0	0	0	0	0
- osakkeiden osto		0	0	0		0
- Sähköinen arkisto		-50	0	-50	-24	26
Aineeton omaisuus yhteensä	N	-50	0	-50	-24	26
-Rakennusten korjaukset/ muut kiinteät rakenteet ja laitteet				0		0
Kasvatus- ja sivistyslautakunta						
- irtain omaisuus	N	-107	0	-107	-97	10
Tekniset palvelut						
Keskustan kouluverkkoratkaisun suunnittelu	N	-200	200			
-Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset	N	-595	-95	-690	-636	54
-Peruskorjaukset	N			0		0
-energiansäästötoimenpiteet	N	-330	0	-330	-150	180
- kevytliikenne	N	-2 100	220	-1 880	-1 741	139
- Alueet, teollisuus ja infra	N	-2 030	-179	-2 209	-2 255	-46
-Liikenne	N	-1 410		-1 410	-1 408	2
- Puistot ja leikkipaikat	N	-185	0	-185	-215	-30
- Teknisen toimialan irtain omaisuus	N	-515	0	-515	-438	77
Investoinnit yhteensä		-8 522	146	-8 376	-7 227	1 149

	sito- vuus N	TA 2025	TA muutos	TA muutettu 2025	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama TAM 2025 vs. Toteuma 2025
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio						
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset	N	185	0	185	79	-106
Lainakannan muutokset	N	28 832	0	28 832	-4 668	-33 500
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		33 500	0	33 500	30 000	-3 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset		-4 668	0	-4 668	-34 668	-30 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0	0	0	0
Rahoitusosa yhteensä		29 017	0	29 017	-4 589	-33 606

SITOVAT MÄÄRÄRAHAT / TULOARVIO YHTEENSÄ		30 182	-1 830	28 352	-559	28911
--	--	---------------	---------------	---------------	-------------	--------------

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

4 Tilinpäätöslaskelmat

4.1 Tuloslaskelma

TUOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	10 429 986,35	12 659 012,85
Myyntituotot	2 992 105,43	2 405 153,72
Maksutuotot	1 625 940,04	1 490 858,77
Tuet ja avustukset	1 281 565,44	1 871 321,98
Muut toimintatuotot	4 530 375,44	6 891 678,38
Valmistus omaan käyttöön	127 682,75	82 984,92
Toimintakulut	-69 033 202,64	-67 997 336,32
Henkilöstökulut	-40 489 045,88	-39 867 185,74
Palkat ja palkkiot	-32 808 541,18	-32 471 365,36
Henkilösivukulut	-7 680 504,70	-7 395 820,38
Eläkekulut	-6 723 592,93	-6 620 567,81
Muut henkilösivukulut	-956 911,77	-775 252,57
Palvelujen ostot	-16 036 430,16	-15 951 027,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 125 372,28	-5 406 320,79
Avustukset	-4 579 145,61	-3 786 461,81
Muut toimintakulut	-2 803 208,71	-2 986 340,85
Toimintakate	-58 475 533,54	-55 255 338,55
Verotulot	52 906 228,41	53 715 746,73
Valtionosuudet	15 440 744,00	14 553 421,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 387 710,49	1 785 886,54
Korkotuotot	1 786 269,17	1 819 571,82
Muut rahoitustuotot	271 146,94	273 363,85
Korkokulut	-655 793,05	-293 631,69
Muut rahoituskulut	-13 912,57	-13 417,44
Vuosikate	11 259 149,36	14 799 715,72
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 438 916,16	-9 289 231,79
Satunnaiset kulut	-1 000 000,00	0,00
Tilikauden tulos	820 233,20	5 510 483,93
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	30 684,12	30 684,12
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)	0,00	-4 000 000,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	850 917,32	1 541 168,05

4.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	1.1.2025- 31.12.2025	1.1.2024 - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta	10 251 998,18	11 746 251,83
Vuosikate	11 259 149,36	14 799 715,72
Satunnaiset erät	-1 000 000,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-7 151,18	-3 053 463,89
Investointien rahavirta	-6 219 915,05	-5 427 213,07
Investointimenot	-7 287 379,05	-9 164 021,42
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	100 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 067 464,00	3 636 808,35
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 032 083,13	6 319 038,76
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	79 487,34	185 064,00
Antolainasaamisten lisäys	-110 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	189 487,34	185 064,00
Lainakannan muutokset	-4 667 922,00	-4 667 922,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-34 667 922,00	-4 667 922,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-262 765,91	-438 010,44
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-152 690,46	-16 681,95
Vaihto-omaisuuden muutos	47 759,40	1 424,36
Saamisten muutos	-364 478,88	614 612,26
Korottomien velkojen muutos	206 644,03	-1 037 365,11
Rahoituksen rahavirta	-4 851 200,57	-4 920 868,44
Rahavarojen muutos	-819 117,44	1 398 170,32
Rahavarat 31. 12.	3 563 663,35	4 382 780,79
Rahavarat 1. 1.	4 382 780,79	2 984 610,47

4.3 Tase

TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	224 095 678,45	227 227 968,72
Aineettomat hyödykkeet	1 302 812,65	1 477 205,08
Muut pitkävaikutteiset menot	1 302 812,65	1 477 205,08
Aineelliset hyödykkeet	135 232 836,09	137 270 293,59
Maa- ja vesialueet	31 931 420,18	31 672 255,16
Rakennukset	65 545 315,95	69 549 334,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 927 356,23	34 412 990,54
Koneet ja kalusto	1 053 855,45	996 355,67
Muut aineelliset hyödykkeet	61 653,07	61 653,07
Ennakkomaks ja keskener hankinnat	1 713 235,21	577 704,84
Sijoitukset	87 560 029,71	88 480 470,05
Osakkeet ja osuudet	38 529 296,73	38 529 296,73
Muut lainasaamiset	47 607 656,99	47 682 720,99
Muut saamiset	1 423 075,99	2 268 452,33
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11 330,70	11 128,88
Lahjoitusrahastojen varat	11 330,70	11 128,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 923 064,60	8 425 462,56
Vaihto-omaisuus	34 390,84	82 150,24
Muu vaihto-omaisuus	34 390,84	82 150,24
Saamiset	4 325 010,41	3 960 531,53
Pitkäaikaiset saamiset	377 211,00	10 759,00
Muut saamiset	130 759,00	10 759,00
Siirtosaamiset	246 452,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	3 947 799,41	3 949 772,53
Myyntisaamiset	2 664 441,12	779 115,20
Muut saamiset	651 075,97	456 169,44
Siirtosaamiset	632 282,32	2 714 487,89
Rahat ja pankkisaamiset	3 563 663,35	4 382 780,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	232 030 073,75	235 664 560,16

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA	124 583 443,64	124 573 479,32
Peruspääoma	50 347 437,55	50 347 437,55
Edell tilikaus yli-/alijäämä	73 385 088,77	72 684 873,72
Tilikauden yli-/alijäämä	850 917,32	1 541 168,05
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET	18 542 189,01	18 572 873,13
Poistoero	542 189,01	572 873,13
Vapaaehtoiset varaukset	18 000 000,00	18 000 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	1 000 000,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	1 000 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	132 413,51	284 902,15
Lahjoitusrahastojen pääomat	132 413,51	284 902,15
VIERAS PÄÄOMA	87 772 027,59	92 233 305,56
Pitkäaikainen	53 207 949,27	48 817 013,48
Joukkovelkakirjalainat pa	0,00	20 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 782 229,00	28 387 651,00
Muut velat	425 720,27	429 362,48
Lyhytaikainen	34 564 078,32	43 416 292,08
Joukkovelkakirjalainat	0,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 605 422,00	4 667 922,00
Saadut ennakot	41 357,86	13 601,86
Lyhytaikaiset ostovelat	3 084 697,51	3 116 902,24
Siirtovelat	5 079 328,84	4 872 864,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	232 030 073,75	235 664 560,16

4.4 Kuntakonsernin tulos- ja rahoituslaskelma sekä tase

Mäntsälän kuntakonsernin tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	51 826 107,28	44 041 049,16
Toimintakulut	-91 351 055,20	-89 629 213,39
Toimintakate	-39 524 947,92	-45 588 164,24
Verotulot	52 882 414,15	53 508 470,20
Valtionosuudet	15 440 744,00	18 593 810,56
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 853 587,64	-965 092,96
Korkotuotot	340 841,23	409 069,59
Muut rahoitustuotot	224 553,90	602 664,75
Korkokulut	-2 720 335,69	-2 068 945,63
Muut rahoituskulut	-698 647,08	92 118,32
Vuosikate	25 944 622,59	25 549 023,56
Poistot ja arvonalentumiset	-17 010 914,40	-16 408 942,93
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 621 287,17	-16 371 255,17
Arvonalentumiset	-389 627,23	-37 687,76
Satunnaiset erät	-1 000 000,00	0,00
Tilikauden tulos	7 933 708,19	9 140 080,63
Tilinpäätössiirrot	0,00	2 001,00
Tilikauden verot	-61 077,39	-441 210,11
Laskennalliset verot	-896 222,60	14 364,31
Vähemmistöosuudet	77 823,70	-21 289,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 054 231,90	8 693 946,58

Mäntsälän kuntakonsernin rahoituslaskelma

	31.12.2025	31.12.2024
Toiminnan rahavirta	17 244 457,22	22 248 560,48
VUOSIKATE	25 944 622,59	25 549 023,56
Satunnaiset erät	-1 000 000,00	0,00
Tilikauden verot	-61 077,39	-441 210,11
Tulorahoituksen korjauserät	-7 639 087,98	-2 859 252,97
-		
Investointien rahavirta	-947 891,29	-10 571 240,70
Investointimenot	-13 853 588,02	-14 740 291,34
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	100 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 905 696,73	4 069 050,64
Toiminnan ja investointien rahavirta	16 296 565,93	11 677 319,78
Rahoituksen rahavirta		-
Antolainauksen muutokset	429 260,24	-131 850,09
Antolainasaamisten lisäykset	826 972,90	-133 281,23
Antolainasaamisten vähennykset	-397 712,66	1 431,14
lainakannan muutokset	-7 105 493,34	-12 429 063,30
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	51 093 502,82	26 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31 363 968,73	-6 526 826,06
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26 835 027,43	-31 902 237,24
Oman pääoman muutokset	328,54	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 589 015,84	5 844 197,83
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-152 696,33	-15 332,24
Vaihto-omaisuuden muutos	154 637,80	-146 604,62
Saamisten muutos	17 230,19	4 057 210,82
Korottomien velkojen muutos	-2 608 187,49	1 948 923,87
Rahoituksen rahavirta	-9 264 920,40	-6 716 715,56
Rahavarojen muutos	7 031 645,53	4 960 604,22
Rahavarat 31.12.	27 311 163,43	20 279 517,91
Rahavarat 1.1.	20 279 517,91	15 318 913,68
Rahavarojen muutos	7 031 645,53	4 960 604,22

Mäntsälän kuntakonserni tase

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	269 391 599,41	277 311 836,21
Aineettomat hyödykkeet	5 764 440,14	7 103 729,40
Aineettomat oikeudet	369 644,75	375 623,81
Konserniliikearvo	2 443 244,76	3 054 055,92
Muut pitkävaikutteiset menot	2 951 550,64	3 674 049,66
Aineelliset hyödykkeet	257 985 415,45	263 012 924,03
Maa- ja vesialueet	34 209 375,71	33 098 292,78
Rakennukset	101 752 063,71	107 716 405,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet	115 064 441,89	117 279 185,38
Koneet ja kalusto	4 200 248,14	4 276 011,12
Muut aineelliset hyödykkeet	65 324,44	65 324,44
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 693 961,57	577 704,84
Sijoitukset	5 641 743,82	7 195 182,78
Osakkeet ja osuudet	4 438 584,78	4 721 810,51
Muut saamiset	1 203 159,04	2 473 372,27
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	230 917,98	248 826,10
Valtion toimeksiannot	0,00	54 460,55
Lahjoitusrahastojen varat	230 917,98	12 208,79
Muut toimeksiantojen varat	0,00	182 156,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	34 839 469,94	27 957 120,86
Vaihto-omaisuus	193 354,63	347 992,43
Saamiset	7 334 951,89	7 329 610,53
Pitkäaikaiset saamiset	398 666,35	245 610,35
Lyhytaikaiset saamiset	6 936 285,54	7 084 000,18
Rahoitusarvopaperit	3 161 517,22	2 010 298,27
Rahat ja pankkisaamiset	24 149 646,21	18 269 219,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	304 461 987,34	305 517 783,18

	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	106 627 075,05	99 679 434,61
Peruspääoma	50 347 374,87	50 347 437,55
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	17 034,23	16 705,69
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	49 208 434,05	40 621 344,79
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 054 231,90	8 693 946,58
VÄHEMMISTÖOSUUDET	804 157,25	842 102,39
PAKOLLISET VARAUKSET	1 000 000,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	1 000 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	353 390,14	523 994,58
Valtion toimeksiannot	0,00	54 460,55
Lahjoitusrahastojen pääomat	353 390,14	284 902,15
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	184 631,88
VIERAS PÄÄOMA	195 677 364,90	204 472 251,59
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	110 349 149,64	100 199 538,53
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	32 900 916,50	31 871 690,52
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	36 150 246,95	53 405 351,40
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	16 277 051,81	18 995 671,14
VASTATTAVAA	304 461 987,34	305 517 783,17

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 'Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet'.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoonsa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Korkojohdannaista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Johdannaisten käypää arvoa ei ole kirjattu tilinpäätöksessä kuluksi. Käypä arvo on esitetty liitetietojen muissa taseen ulkopuolisissa järjestelyissä.

Koronvaihtosopimuksilla on kunnan pitkäaikaisia, vaihtuvakorkoisia lainoja suojattu kiinteään korkoon.

Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta (KPA 2:2.1 § 2-kohta) tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus ja edellisen tilikauden virheen korjaus

Edellisen tilikauden ylijäämästä on oikaistu liittymismaksuja 840 953 eurolla. Liittymismaksut olivat jääneet taseeseen, vaikka kiinteistöt olivat jo myyty.

5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhtiöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt	5	
joista Kiinteistöosakeyhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	2	-
Osakkuusyhteisöt		1
Yhteensä	7	1

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistö-osuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymät on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden suhteessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen vähäisen merkityksen vuoksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Yksikköhintarahoituksen oikaisu valtionosuuksiin

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen yksikköhintarahoitusta, joka on esitetty toimintatuotoissa, esitetään kunnan konsernituloslaskelmassa kohdassa Valtionosuudet. Mäntsälän kunnan osuus Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yksikköhintarahoituksesta vuonna 2025 oli 4,0 milj. euroa.

Kiinteistöverojen käsittely

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot 207 teur on eliminoitu konsernituloslaskelmassa.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Konsernirakenne muuttui tilikaudella 2025 siten, että konserniin perustettiin uusi osakeyhtiö, Mäntsälän Sotekiinteistöt Oy. Yhtiön varsinainen toiminta on käynnistynyt vuoden 2026 alussa.

Vertailukelpoisuus edellisten tilikausien tilinpäätökseen

Tilinpäätöskirjassa liitetiedossa 18. Maa- ja vesialueet on lisätty erittely kiinteistöjen liittymismaksuista vertailuvuodelle 2024.

Liitetietoon 23. Siirtosaamisten erittely on vertailuvuoden tietoihin korkojaksotukseen lisätty pitkäaikaiset korkojaksotukset, vaikutus vertailuvuoden 2024 lukuun 60,27 euroa.

Vertailuvuoden 2024 liitetiedossa 31. Muiden velkojen erittely oli konsernissa esitetty vain pitkäaikaiset velat, lisätty vertailuvuoden tietoon myös lyhytaikaiset velat.

Tilinpäätöskirjan liitetietoon 33. Kiinnitykset on lisätty vertailuvuoden tietoon jaottelu kiinnityksistä.

5.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Hallintopalvelut	6 581 477	4 941 952	2 496 326	4 796 580
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	3 345 968	4 169 064	3 346 247	3 348 551
Tekninen ja elinvoimapalvelut	28 943 033	34 930 032	4 587 414	4 513 882
Toimintatuotot yhteensä	38 870 478	44 041 049	10 429 986	12 659 013

7. Verotulojen erittely		
	Kunta	
	2025	2024
Kunnan tulovero	40 234 618	40 930 403
Kiinteistövero	9 420 086	3 240 659
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 251 524	9 544 684
Verotulot yhteensä	52 906 228	53 715 747

8. Valtionosuuksien erittely		
	Kunta	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	15 433 136	13 673 463
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	3 663 262	3 849 164
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 625 823	-2 197 157
Verotulomenetysten kompensatio	1 633 431	3 077 115
Valtionosuudet yhteensä	15 440 744	14 553 421

9. Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	3 348 567,87	3 360 350,97
Muiden palvelujen ostot	12 687 862,29	12 590 676,16
Palvelujen ostot yhteensä	16 036 430,16	15 951 027,13

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä.

Ei ilmoitettavaa.

Kunnan poistosuunnitelma

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Valtuusto hyväksyi uuden poistosuunnitelman 22.3.2021.

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

	31.12.2012 MENNESSÄ VALMISTUNEET KOHTEET		1.1.2013 JÄLKEEN VALMISTUNEET KOHTEET		KIRJANPITOLAUTA- KUNNAN KUNTAJAOS: POISTOAIKASUOSITUS
	POISTOAIKA	POISTOTAPA	POISTOAIKA	POISTOTAPA	
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet					
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	tasapoisto	4 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot					
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	2-10 vuotta
Osake- tai vuokrahuoneistojen peruseränusmeno			5-10 vuotta	tasapoisto	5-10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot/ vesios.kuntien avustukset	15 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat					
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 vuotta	tasapoisto	40 vuotta	tasapoisto	20-50 vuotta
Koulurakennukset	50 vuotta	tasapoisto	25-35 vuotta	tasapoisto	20-50 vuotta
Päiväkodit	50 vuotta	tasapoisto	25-35 vuotta	tasapoisto	20-50 vuotta
Terveyskeskus	50 vuotta	tasapoisto	25-35 vuotta	tasapoisto	20-50 vuotta
Liikuntahalli- ja vapaa-ajan rakennukset	50 vuotta	tasapoisto	25-35 vuotta	tasapoisto	20-30 vuotta
Asuinrakennukset	50 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30-50 vuotta
Talousrakennukset	15 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	10-20 vuotta
Muut rakennukset	30 vuotta	tasapoisto	25-35 vuotta	tasapoisto	20-50 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset			20 vuotta	tasapoisto	
			vaihtoehto: suhteutus jäljellä olevaan poistoaikaan		
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	tasapoisto	15-20 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimat	20 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	10 - 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaistutuslaitteet	20 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Viemäriverkostot	30 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Vesi- ja viemärilaitoksen laitokseen ja laitteet	20 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	10-20 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	20 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	5-10 vuotta
Koneet ja kalusto					
Sairaankuljetusautot	5 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	4-7 vuotta
Muut kuljetusvälineet ja työkoneet lisälaitteineen	10 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	4-10 vuotta
Röntgenlaitteet	10 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	5-15 vuotta
Muut sairaanhoito- ja tutkimuslaitteet	5 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5-15 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3-5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet					
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Käyttöomaisuuspaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

12. Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muu ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00
Yhteensä	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00

Muihin tuottoihin sisältyvät olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	345 818,27	2 933 090,17	842 151,18	2 931 590,17
Rakennusten luovutusvoitot	661 332,91	0,00	165 000,00	0,00
Osakkeiden luovutusvoitot	0,00	120 373,72	0,00	120 373,72
Muut luovutusvoitot	7 862 255,16	14 190,65	0,00	1 500,00
Luovutusvoitot yhteensä	8 869 406,34	3 067 654,54	1 007 151,18	3 053 463,89
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutustappiot	0,00	-10 412,00	0,00	0,00
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	-84 912,31	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	-95 324,31	0,00	0,00

Satunnaiset tuotot ja kulut

13. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset kulut	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	0,00

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, mikäli ne ovat olennaisia

14. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		Kunta	
		2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä		134 099,10	135 204,86
Yhteensä		134 099,10	135 204,86

Erittely poistoeron muutoksista

Ei ilmoitettavaa.

5.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset (KPA 2:4.1 § 5-kohta)

Kunnan ja konsernin tilinpäätökseen ei sisälly lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneita kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia.

Arvonkorotukset

Kunnan ja konsernin tilinpäätöksiin ei sisälly olennaisia arvonkorotuksia.

Pysyvät vastaavat

18. Pysyvien vastaavien erittelyt				
Aineettomat hyödykkeet				
Mäntsälän kunta	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 477 205,08	0,00	1 477 205,08
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	23 600,00	0,00	23 600,00
Tilikauden poisto	0,00	-197 992,43	0,00	-197 992,43
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	1 302 812,65	0,00	1 302 812,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	1 302 812,65	0,00	1 302 812,65

Aineelliset hyödykkeet							
Mäntsälän kunta	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	31 672 255,16	69 549 334,31	34 412 990,54	996 355,67	61 653,07	577 704,84	137 270 293,59
Lisäykset tilikauden aikana	323 001,73	419 188,75	4 100 405,24	549 358,16	0,00	1 871 825,17	7 263 779,05
Vähennykset tilikauden aikana	-60 312,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-60 312,82
Siirrot erien välillä	0,00	390 688,56	345 606,24	0,00	0,00	-736 294,80	0,00
Tilikauden poisto	-3 523,89	-4 813 895,67	-3 931 645,79	-491 858,38	0,00	0,00	-9 240 923,73
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-3 523,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 523,89
Poistamaton hankintameno 31.12.	31 927 896,29	65 545 315,95	34 927 356,23	1 053 855,45	61 653,07	1 713 235,21	135 229 312,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 927 896,29	65 545 315,95	34 927 356,23	1 053 855,45	61 653,07	1 713 235,21	135 229 312,20

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	-100 839,49	-106 074,03	337 656,41	334 323,51
Muut maa- ja vesialueet	34 310 215,20	33 098 293,00	31 593 763,77	31 337 931,65
Maa- ja vesialueet yhteensä	34 209 375,71	32 992 218,97	31 931 420,18	31 672 255,16

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteis- yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	36 004 186,81	63 290,89	502 028,51	1 959 790,52	38 529 296,73
Hankintameno 31.12.	36 004 186,81	63 290,89	502 028,51	1 959 790,52	38 529 296,73
Kirjanpitoarvo 31.12.	36 004 186,81	63 290,89	502 028,51	1 959 790,52	38 529 296,73

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	47 607 656,99	0,00	0,00	47 607 656,99
Lisäykset	110 000,00	0,00	0,00	110 000,00
Vähennykset	-185 064,00	0,00	0,00	-185 064,00
Hankintameno 31.12.	47 532 592,99	0,00	0,00	47 532 592,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	47 532 592,99	0,00	0,00	47 532 592,99

Omistukset muissa yhteisöissä

19.-21. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä									
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt									
Nimi	Kotipaikka	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Hankinta- hintaa	Mäntsälän		Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
					Kunnan äänivalta- osuus, %	Konsernin omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT									
Kiinteistö Oy Mäntsälän Toimistotalo	Mäntsälä	2417203-4	51,00	102 000,00	51,00	51,00	243	1 527	-50
Mäntsälän Jäähalli Oy	Mäntsälä	1787050-4	80,10	502 200,00	80,10	80,94	-384	4 946	-114
Mäntsälän Kodit Oy	Mäntsälä	0835787-2	100,00	306 486,81	100,00	100,00	285	23 549	0
Mäntsälän Yrityskehitys Oy	Mäntsälä	1804569-6	70,00	91 000,00	70,00	100,00	166	55	-13
Nivos Oy	Mäntsälä	2519715-3	100,00	35 002 500,00	100,00	100,00	21 661	125 636	3 849
Nivos Energia Oy	Mäntsälä	0773810-4	0,00	0,00	100,00	100,00	-8 140	21 342	-218
Nivos Verkot Oy	Mäntsälä	0129224-4	0,00	0,00	100,00	100,00	8 974	58 048	0
Nivos Vesi ja Lämpö Oy	Mäntsälä	2519694-3	0,00	0,00	95,00	95,00	7 446	34 980	-1
Yhteensä				36 004 186,81			30 251	270 083	3 454
KUNTAYHTYMÄT									
Keski-Uudenmaan koulutusky	Järvenpää	0213834-5	5,589	501 066,64	14,290	5,589	4 799	807	184
Uudenmaan liitto	Helsinki	0201296-1	1,450	961,87	1,450	1,450	25	46	3
Yhteensä				502 028,51			4 823	853	187
Yhdistelemättömät OSAKKUUSYHTEISÖT									
Asunto Oy Onnilanrinne	Mäntsälä	0129303-6	37,50	63 290,89	37,50	37,50	0	0	0
Yhteensä				63 290,89					
				36 569 506,21		Yhteensä	35 074	270 936	3 640

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

22. Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 919 273,81	0,00	307 105,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut Saamiset	0,00	0,00	0,00	-172,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	1 672 569,00
Yhteensä	0,00	1 919 273,81	0,00	1 979 502,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	1 919 273,81	0,00	1 979 502,00

23. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Nivos Oy polainan korko 2024	0,00	0,00	0,00	1 647 100,00
Ely-keskus / työllistämistuet	0,00	129 421,00	0,00	129 420,98
Kela-korvaukset	234 302,55	216 253,00	220 000,00	189 000,00
Keusote Hepola ap/ip-hoito	0,00	0,00	0,00	96 627,15
Ostolaskujen jaksotukset	0,00	0,00	358 820,51	382 449,32
Korkojohd. Korkojaksotus	42 861,23	137 581,27	0,00	137 521,29
Muut siirtosaamiset	1 052 649,82	1 645 381,78	53 461,81	132 369,15
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 329 813,60	2 128 637,05	632 282,32	2 714 487,89

5.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana (KPA 2:5 § 1-kohta)

24. Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	50 347 438	50 452 743	50 347 438	50 452 743
Lisäykset	-63	0	0	0
Vähennykset	0	-105 305	0	-105 305
Peruspääoma 31.12.	50 347 375	50 347 438	50 347 438	50 347 438
Muut omat rahastot 1.1.				
Muut omat rahastot 1.1.	16 706	16 706	0	0
Lisäykset	329	0		
Muut omat rahastot 31.1.	17 034	16 706	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	49 315 291	40 860 215	74 226 042	72 841 785
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	733 979	0	-840 953	0
Yritysosot	117			
Vähennykset tilikaudella	-840 953	-238 870	0	-156 911
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	49 208 434	40 621 345	73 385 089	72 684 874
Tilikauden yli-/alijäämä	7 054 232	8 693 947	850 917	1 541 168
Oma pääoma yhteensä	106 627 075	99 679 435	124 583 444	124 573 479

Erittely verotussyistä tehdyn poistoeron muutoksesta

Kunnan tilinpäätöksessä poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa (evl 54 §)

Pitkäaikaiset velat

26. Pitkäaikaiset velat		
	Kunta	
	2025	2024
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	41 151 345,00	16 904 727,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	41 151 345,00	16 904 727,00

Joukkovelkakirjalainat

27. Joukkovelkakirjalainat		
	2025	2024
	JVK-laina, kertalyhenteinen, erääntyy 9.9.2025, korko -0,09%	0,00
JVK-laina, kertalyhenteinen, erääntyy 4.2.2026, korko -0,09%	20 000 000,00	20 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	20 000 000,00	50 000 000,00

Olennaiset pakollisiin varauksiin merkityt erät

28. Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Muut ympäristövelvoitteista johtuvat varaukset	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

29. Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	323 213,72	0,00	281 121,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	323 213,72	0,00	281 121,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	323 213,72	0,00	281 121,00

Maksuvalmiuden kannalta merkittävät tililiimit

30. Sekkitililiimit		
	2025	2024
Luotollisen sekkitilin liimitti 31.12.	2 000 000,00	2 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	2 000 000,00	2 000 000,00

Muiden velkojen erittely

31. Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	23 062 518,92	22 872 535,00	411 139,96	411 139,96
Muut velat	3 068 942,13	4 092 823,88	767 852,42	763 223,82
Muut velat yhteensä	26 131 461,05	26 965 358,88	1 178 992,38	1 174 363,78

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

32. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 609 232,35	6 257 641,00	4 208 248,05	3 980 949,69
Korkojaksotukset	519 384,29	695 828,57	423 833,11	230 469,42
Valtionosuus- ja EU-tukiennakot	20 215,13	0,00	0,00	0,00
Muut siirtovelat	1 450 155,00	2 050 239,00	447 247,68	661 445,57
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	7 598 986,78	9 003 708,57	5 079 328,84	4 872 864,68
Siirtovelat yhteensä	7 598 986,78	9 003 708,57	5 079 328,84	4 872 864,68

5.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan

33. Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 641 649,93	19 676 015,87	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	700 000,00	700 000,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	2 806 448,00	2 912 948,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 806 448,00	2 912 948,00	0,00	0,00
Muut lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 506 448,00	3 612 948,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	25 460 993,93	29 814 859,87	0,00	0,00

Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

34.-36. Vakuudet ja takaukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet	34 901 545,90	29 401 545,90	0	0
Kiinteistökiinnitykset	7 100 934,00	3 000 934,00	0,00	0,00
Takaukset	472,15	472,15	0,00	0,00
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Talletukset	139,75	139,75	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	7 101 545,90	3 001 545,90	0,00	0,00

Vakuudet, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Ei ilmoitettavaa.

Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä mainituista tarkoitetuista vakuuksista lajeittain

Ei ilmoitettavaa.

Vuokravastuut

37. Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	28 676,71	37 626,98	15 393 212,07	18 646 545,07
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	311 843,73	20 461 412,34	1 637 133,16	1 733 257,78
Maa-alueiden vuokravastuut	5 681,48	5 446,26	896 913,24	910 775,04
Muut vuokravastuut	0,00	0,00	317 327,94	402 542,26
Vuokravastuut yhteensä	346 201,91	20 504 485,59	18 244 586,41	21 693 120,15
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	236 781,19	2 148 523,61	2 009 470,13	1 819 497,36
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut (KPA 2:7.2 § 4-kohta)

38.-39. Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvan puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	85 010 000,00	84 952 600,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	53 292 029,98	56 902 284,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	10 834,26	61 114,26
Jälleenvuokraus-/Paloasemanpellon päiväkotit *) vastuu voimassa 31.7.2028 asti josta seuraavalla tilikaudella maksettavat		500 004,00		500 004,00
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			194 451 937,00	181 121 220,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			248 895,00	194 361,00

*) Kunta on sitoutunut vuokraamaan Paloasemanpellon päiväkodin tilat omaan käyttöönsä, mikäli yksityisen palveluntuottajan toiminta lakkaa tuotannollis-taloudellisista syistä, eikä tiloihin löydy toimintaa jatkamaan yksityistä palveluntuottajaa. Jälleenvuokraus sopimus on voimassa LapTi-Invest Oy:n ja yksityisen palveluntuottajan 15 vuoden sopimuskauden 1.8.2013 alkaen.

Muut kuntaa koskevat taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

40. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Muut sopimusvastuut / HUS				
Nivos Oy:n sitoumus sijoituksesta Suomen Voima Oy:n kautta Fennovoima hankkeeseen enintään n. 12 M e	0,00	1 218 000,00	0,00	0,00
Nivos Oy:n takaus Palopuro Biokaasu Oy	10 000,00	0,00		
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Palvelusopimusvastuu / NCC				
Hyökännummen ja Riihimäen koulujen sekä Hyökännummen päiväkodin palvelusopimusvastuu + optio 5 v. (palvelusopimus 24.8.2015: 20vuotta ajalle 2017-2037 20,4 milj.euroa + 5 vuoden optio)				
Ylläpitokulut	18 500 033,00	18 500 033,00	18 500 033,00	18 500 033,00
Energiavastuut	1 358 868,00	1 358 868,00	1 358 868,00	1 358 868,00
PTS vastuut yht.	8 705 000,00	8 705 000,00	8 705 000,00	8 705 000,00
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	28 563 901,00	28 563 901,00	28 563 901,00	28 563 901,00
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Kunnalla ei tilinpäätöshetkellä ole tiedossa kiinteistöjä, joiden osalta palautusvastuun toteutuminen olisi todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.				
Tytäryhteisöjen palautusvastuut Mäntsälän Kodit Oy ja Mäntsälän Jäähalli Oy Kuntayhtymien palautusvastuut Hus ja Eteva	1 102 522,96	1 387 658,81		
Valtionosuuksien palautusvastuu Keuda ja Jäähalli	0,00	760 900,50		
Kuntien eläkevakuutus/ vastuu eläkemenoperusteisesta maksusta HUS/ Vammaispalvelulain mukaiset varaukset				

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
1. Nordea Bank AB nro 2334960/4365563 Sopimus 24.9.2025-24.9.2032 Nimellisarvo Käypä arvo			10 337 110,00 -5 817,00	10 337 110,00 -167 866,00
2. Nordea Bank AB nro 2472539/4651772 Sopimus 9.9.2025-10.9.2035 Nimellisarvo Käypä arvo			15 000 000,00 -200 226,00	15 000 000,00 -469 107,00
3. OP Yrityspankki Oyj 25572880 Sopimus 7.9.2025- 7.9.2032 Nimellisarvo Käypä arvo			6 002 790,00 -124 309,82	6 002 790,00 -236 712,61
4. Danske Bank Oyj C3R3L Sopimus 7.9.2025-7.9.2032 Nimellisarvo Käypä arvo			4 828 355,00 -5 040,00	4 828 355,00 -80 764,00
Konserniyhtiöiden koronvaihtosopimukset				
Nivos Nimellisarvo Käypä arvo	26 350 000,00 -195 244,79	25 450 000,00 -392 240,00		
Nimellisarvo Käypä arvo				
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Sähköjohdannaiset Ostosopimukset Myyntisopimukset	0,00	0,00		

Mäntsälän kunnan koronvaihtosopimukset

Kunnanvaltuusto päätti 22.8.2022 § 61 kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista. Periaatteiden mukaisesti kunnan voimassa olevan lainakannan osalta suojaus tehdään vähintään 50 prosenttiin lainasalkusta. Tilinpäätöshetkellä kunnan lainojen suojausaste on 67,7 %. Koronvaihtosopimukset on tehty vaihtuvakorkoisten lainojen korkorisikin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.

1. Kunta on 16.1.2023 tehnyt Nordea Bank Abp:n kanssa 10,337 milj. euron lainapääomalle koronvaihtosopimuksen, minkä aloituspäivä on 24.9.2025. Koronvaihtosopimuksessa on kiinteä korko 2,547 %-yksikköä p.a/6 kk euribor. Koron maksupäivät ovat puolivuositain 24.3. ja 24.9. (Kh 19.12.2022 § 260/talousjohtaja 16.1.2023 § 2).

2. Kunta on tehnyt 24.5.2024 Nordea Bank Abp:n kanssa koronvaihtosopimuksen 15 milj. euron lainalle, jonka alkamispäivä on 9.9.2025 ja päättymispäivä 10.9.2035. Kunta maksaa kiinteää korkoa 2,674 % ja saa 6 kk euribor korkoa. Tämä koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa tulevaa lainanottoa varten ja laina on nostettu 9.9.2025 (30 milj. euroa). (Kh 12.2.2024 § 26/ talousjohtaja 24.5.2024 § 4).

3. Kunta on tehnyt OP Yrityspankki Oyj:n kanssa 11.9.2023 6 002 790 euron lainalle 201133/22 koronvaihtosopimuksen, jonka alkamispäivä on 7.9.2025 ja päättymispäivä 7.9.2032. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronmaksupäivät ovat puolivuositain alkaen 9.3.2026 ja päättyen 7.9.2032. Kunta maksaa kiinteää korkoa 2,957 % ja saa 6 kk euribor korkoa. (Kh 28.8.2023 § 169/ talousjohtaja 11.9.2023 § 11).

4. Kunta on tehnyt Danske Bank Oyj:n kanssa 1.3.2024 koronvaihtosopimuksen 4 828 355 euron lainalle 21132/22, jonka alkamispäivä on 7.9.2025 ja päättymispäivä 7.9.2032. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronmaksupäivät ovat puolivuositain alkaen 9.3.2026 ja päättyen 7.9.2032. Kunta maksaa kiinteää korkoa 2,56120 % ja maksaa 6 kk euribor korkoa. (Kh 12.2.2024 § 26/ talousjohtaja 4.3.2024 § 2).

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Itä-Uudenmaan poliisi tutkii Keusoten kuntayhtymään liittyvää petosrikoskokonaisuutta, josta voi mahdollisesti seurata Keusoten kuntayhtymän omistajakunnille taloudellisia vaikutuksia. Asian käsittely on tutkintavaiheessa, jonka vuoksi euromääräisiä vaikutuksia on mahdoton arvioida.

5.7 Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Satunnaisiin kuluihin on sisällytetty 1,0 milj. euron pakollinen varaus kunnan omistaman tontin puhdistamiseen, joka pohjautuu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen päätökseen (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 23.10.2025 § 116).

5.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstö toimialoittain 31.12.2024

41. Henkilötyövuodet 31.12.	Kunta	
	2025	2024
Hallintopalvelut	54,68	67,41
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	583,44	575,91
Tekninen- ja elinvoimapalvelut	131,47	132,59
Yhteensä	769,59	775,91

Henkilöstökulut

42. Henkilöstökulut	Kunta	
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	40 489 045,88	39 867 185,74
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	40 489 045,88	39 867 185,74

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (Kuntalaki 82.3.§)

43. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kunta	
	2025	2024
Mäntsälän Kokoomus ry	6 244,35	5 871,59
Keskustan Mäntsälän kunnallisjärjestö ry	9 723,01	8 133,75
Vihreä Verkko ry/ Mäntsälän vihreät	1 165,00	867,00
Mäntsälän Vasemmisto ry	2 185,50	916,50
Mäntsälän Sos.dem.työväenyhdistys	6 498,83	5 488,77
Mäntsälän Perussuomalaiset ry	2 580,87	2 781,00
Suomen Kristillisdem.Mäntsälän paikallisosasto ry	323,50	244,50
PRO Mäntsälä ry Mäntsälän puolesta	22,00	58,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	17 132,36	24 361,61

Tilintarkastuspalkkiot

44. Tilintarkastajan palkkiot	Kunta	
	2025	2024
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 318,18	10 764,78
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut	9 126,21	4 351,19
Muut palkkiot	5 435,55	0,00
Palkkiot yhteensä	22 879,94	15 115,97

Intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Intressitaho	1. Kuvaus liiketoimesta	2. Liiketoimen arvo 2024	3. Intressisuhteen luonne	4. Muut kunnan taloudellisen aseman arvioimisen kannalta välttämättömät tiedot liiketoimesta
1. Kunnanjohtaja Hannu Laurila	Johtajasopimus 17.5.2021 kh		kunnanjohtajan työtehtävät	Sopimuksessa ei ole sovittu erokorvauksesta
2. Hirvihaaran vesiosuuskunta	Kunnan antama omavelkainen takaus	Takausvastuun määrä (100%) 10 834€	muu osake/osuusomistus	
3. Mäntsälän Kodit Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 18.6.2007 § 53	Takausvastuun määrä (100%) 187 500 €	Tytäryritys	
4. Mäntsälän Kodit Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 20.4.2009 § 49	Takausvastuun määrä (100%) 585 390 €	Tytäryritys	
5. Mäntsälän Kodit Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 15.2.2010 § 4	Takausvastuun määrä (100%) 213 692 €	Tytäryritys	
6. Mäntsälän Kodit Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 31.8.2015 § 81	Takausvastuun määrä (100%) 1 000 000 €	Tytäryritys	
7. Mäntsälän Kodit Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 28.11.2016 § 112	Takausvastuun määrä (100%) 860 000 €	Tytäryritys	
8. Mäntsälän Kodit Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus, luotollinen yritystili	Takausvastuun määrä (100%) 200 000 €	Tytäryritys	
9. Nivos Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 8.2.2016 § 5	Takausvastuun määrä (100%) 640 000 €	Tytäryritys	
10. Nivos Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 18.03.2024 § 15	Takausvastuun määrä (80%) 7 480 000 €	Tytäryritys	
11. Nivos Verkot Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 18.3.2024 §15	Takausvastuun määrä (100%) 5 000 000 €	Tytäryritys	
12. Nivos Verkot Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt	Takausvastuun määrä (100%) 2 400 000	Tytäryritys	
13. Nivos Verkot Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 22.3.2021 § 21	Takausvastuun määrä (100%) 2 400 000 €	Tytäryritys	
14. Nivos Verkot Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 18.3.2024 § 15	Takausvastuun määrä (100%) 5 000 000 €	Tytäryritys	
15. Nivos Verkot Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 23.10.2023 § 77	Takausvastuun määrä (100%) 15 000 000 €	Tytäryritys	
16. Nivos Vesi ja lämpö Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 22.3.2021 § 22	Takausvastuun määrä (100%) 1 200 000 €	Tytäryritys	
17. Nivos Vesi ja lämpö Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 18.3.2024 § 15	Takausvastuun määrä (100%) 3 999 999,98 €	Tytäryritys	
18. Kiinteistö Oy Mäntsälän toimistotalo	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 20.6.2011 § 64	Takausvastuun määrä (100%) 1 381 698 €	Tytäryritys	
19. Kiinteistö Oy Mäntsälän toimistotalo	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 11.11.2019 § 108	Takausvastuun määrä (100%) 100 000 €	Tytäryritys	
20. Mäntsälän Jäähalli Oy	Kunnan antama omavelkainen takaus kvalt 13.6.2022 § 53	Takausvastuun määrä (100%) 5 643 750 €	Tytäryritys	

Kilpailulain eriyttämisvaatimuksen alainen toiminta

Vuoden 2020 alusta kilpailulain 30 d §:n perusteella julkisyhteisön on eriytettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa taloudellinen toiminta kirjanpidossaan. Poikkeuksena tähän on toiminta, jonka liikevaihto on alle 40 000 euroa tai jos menettely tai toiminnan rakenne seuraa välittömästi lainsäädännöstä, taikka, jos soveltaminen estäisi merkittävän kansalaisten hyvinvointiin, turvallisuuteen tai muuhun sellaiseen yleiseen etuun liittyvän tehtävän hoitamisen (kilpailulain 30 b §).

Mäntsälän kunnan eriytettäviä toimintoja ovat lounaskahvila Tarinan henkilöstöruokala-/kahvilapalvelujen myynti, sekä ateriapalvelujen myynti kunnan yksityisille palveluntuottajille. Tuloslaskelman mukaan eriytettävissä toiminnoissa toimintatuotot olivat yhteensä 136 828 euroa ja toimintakulut olivat -255 114 euroa. Toimintojen tilikauden tulos oli yhteensä – 118 286 euroa.

Lounaskahvila Tarina

Tarina avattiin marraskuussa vuonna 2022. Kahvila-ravintola on avoinna arkisin klo 09–15 ja tarjolla on lounaan lisäksi kahvia ja pientä suolaista. Vuonna 2025 lounaan hinta kunnan henkilökunnalle oli 8,60 euroa ja muille ruokailijoille 12,50 euroa. Tarinan myyntitulot koostuvat lähes yksinomaan henkilöstölle myydyistä lounaista, sekä kunnan sisäisistä kahvitarjoiluista. Kunnan henkilöstön ulkopuolelle tapahtuva lounas- ja kahvila-myynti on ollut vähäistä.

Tarinan toimintakate oli negatiivinen, sillä ravintola toimii samalla kunnan työllistettävien ope-
tusravintolana, eikä toimi samoin periaattein tai tavoittein kuin markkinoilla toimivat kilpailijat.

Ateriapalvelujen myynti yksityisille palveluntuottajille

Mäntsälän keskuskeittiö tuotti v. 2025 ateriapalveluja kahdelle yksityiselle Mäntsälässä toimivalle varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle; päiväkotia Omenapuulle ja Mäntsälän englanninkieliselle Montessori leikkikoululle.

Ateriapalvelujen myynti yksityisille toimijoille oli vähäisempää kuin aiemmin ja kattoi alle prosentin 0,88 % tulosyksikön kokonaismyynnistä. Kulut on laskettu prosentuaalisesti suhteutettuna Ateriapalvelujen tulosyksikön kokonaiskuluihin.

1527 LOUNASKAHVILA-PALVELUT	Toteutuma 1-12 / 2025
Toimintatuotot	
Myyntituotot	106 281
Muut toimintatuotot	371
Toimintatuotot yhteensä	106 652
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	-109 987
Palkat ja palkkiot	-90 739
Henkilösivukulut	-19 248
Eläkekulut	-16 536
Muut henkilösivukulut	-2 712
Palvelujen ostot	-4 314
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 554
Muut toimintakulut	-69 247
Toimintakulut yhteensä	-228 101
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-121 450

5215 ATERIAPALVELUT ULKOPUOLINEN MYYNTI	Toteutuma 1-12 / 2025
Toimintatuotot	
Myyntituotot	30 176
Toimintatuotot yhteensä	30 176
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	-15 539
Palvelujen ostot	-613
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 064
Muut toimintakulut	-3 797
Toimintakulut yhteensä	-27 013
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 163

6 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Mäntsälässä 30.03.2026

Tapio Havula

Timo Leino

Eero Kokko

Satu Lampi

Erkki Laukkanen

Marja Teppinen

Tarja Vierikko

Taina Ahonen

Eerik Brusila

Hannu Laurila

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Mäntsälässä _____/_____2026

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö
Mark Lassfolk

Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista:

Tilinpäätös sähköinen arkistointi
 Pääkirja sähköinen arkistointi
 Päiväkirja sähköinen arkistointi
 Tase-erittelyt sähköinen arkistointi
 Liitetietojen erittelyt sähköinen arkistointi
 Myyntireskontra sähköinen arkistointi
 Ostoreskontra sähköinen arkistointi
 Pysyvien vastaavien erilliskirjanpito sähköisenä
 Konsernikirjanpito sähköinen arkistointi
 Tiliotteet ja viitteet sähköinen arkistointi

Sidottu tilinpäätös säilytetään pysyvästi, muut kirjanpitokirjat arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti 6-10 vuotta.

Luettelo tositelajeista, joita säilytetään sähköisesti:

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista sekä selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Tarkempi kuvaus	Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Säilytystapa
Tilinpäätös		Tilinpäätöskirja Tase-erittelyt liitteineen Liitetietositteet Tililuettelo	Tilinpäätöskirja, tase-erittelyt liitteineen ja liitetietositteet ovat erillisiä dokumentteja, joiden tiedot perustuvat kirjanpitojärjestelmän tietoihin. Tililuettelo on kirjanpitojärjestelmän tuottama dokumentti.	Tilinpäätöskirja säilytetään kunnassa paperilla. Muut dokumentit säilytetään sähköisessä järjestelmässä.
Pääkirjanpito		Pää- ja päiväkirjat	Pää- ja päiväkirjat kokoavat yhteen kirjanpitojärjestelmässä olevat tapahtumat.	Säilytys sähköisessä järjestelmässä (Basware InvoiceReady ja SarakeArk).
	ALKUSA MUISRD	Alkusaldot Muistiot, ulkoinen kirjanpito	Alkusaldot muodostetaan edellisen tilikauden tilinpäätöksestä. Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance). Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	MUIST1	Muistiot, ulkoinen kirjanpito	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	MUIASI	Muistiot, ulkoinen kirjanpito, asiakas	Pääkirjanpidossa muodostuvat tositteet, jotka perustuvat hyväksyntäkierrolla tehtävään päämuistiotositteeseen.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	MUSSRD	Muistiot, sisäinen laskenta	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	MUISIS	Muistiot, sisäinen laskenta	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	MUISTP	Muistiot, tilinpäätös, kuti- raportointi	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	KOMKOR	Muistiot, käyttöomaisuus	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	KOMMUI	Muistiot, käyttöomaisuus	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	PURKU	Muistio, ulkoinen kirjanpito	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa. Purku automaattisesti seur. kk:n 1. päivälle	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	PURKUP	Muistio, ulkoinen kirjanpito	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla. Purku automaattisesti seur. kk:n 1. päivälle	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	VVÖR	Muistiot, laskennalliset erät	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
Pysyvät vastaavat, osakirjanpito	KOMTOS	Käyttöomaisuusositteet	Pysyvien vastaavien osakirjanpidosta kirjauksittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.	Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).

Pääkirjanpito	Pää- ja päiväkirjat	Pää- ja päiväkirjat kokoavat yhteen kirjanpitojärjestelmässä olevat tapahtumat.	Säilytys sähköisessä järjestelmässä (Basware InvoiceReady ja SarakeArk). Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance). Säilytys kirjanpitojärjestelmässä (Raindance).
	ALKUSA MUISRD	Alkusaldot Muistiot, ulkoinen kirjanpito	Alkusaldot muodostetaan edellisen tilikauden tilinpäätöksestä. Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla.
	MUIST1	Muistiot, ulkoinen kirjanpito	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.
	MUIASI	Muistiot, ulkoinen kirjanpito, asiakas	Pääkirjanpidossa muodostuvat tositteet, jotka perustuvat hyväksyntäkierrolla tehtävään päämuistiotositteeseen.
	MUSSRD	Muistiot, sisäinen laskenta	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla.
	MUISIS	Muistiot, sisäinen laskenta	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.
	MUISTP	Muistiot, tilinpäätös, kuti- raportointi	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.
	KOMKOR	Muistiot, käyttöomaisuus	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla.
	KOMMUI	Muistiot, käyttöomaisuus	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.
	PURKU	Muistio, ulkoinen kirjanpito	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa. Purku automaattisesti seur. kk:n 1. päivälle
	PURKUP	Muistio, ulkoinen kirjanpito	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite kunnan hyväksyntäkierrolla. Purku automaattisesti seur. kk:n 1. päivälle
	VYÖR	Muistiot, laskennalliset erät	Pääkirjanpidossa muodostettava muistiotosite ilman hyväksyntäkiertoa.
Pysyvät vastaavat, osakirjanpito	KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	Pysyvien vastaavien osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
Myyntireskontra, osakirjanpito	MRP01	Myyntireskontran ennakomaksut	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRPMAK	MRP Ulosmaksut	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRPMK	MRP Tileistä poisto	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP10		Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP20	Sihy yksityisoikeudelliset	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP21	Sihy julkisoikeudelliset	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP40	Telin yksityisoikeudelliset	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP41	Teli julkisoikeudelliset	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP42	Romaajeneuvojen siirrot	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP44	Excel-laskutukset julkisoik.	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP45	Hulevesilaskutus	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP50	Kirjaston aineisto	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP54	ProCons Päivähoito	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP55	Ylioppilasmaksut	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP56	Primus iltapäivähoito	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP57	Hellewi kansalaisopisto	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP58	Hellewi vapaa-aika	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP70	Maksusunnitelmat	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRP72	Lupapiste	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRPK	MRP Luottotappiot	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRPMAN	MRP Manuaalisuoritukset	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	MRPVII	MRP Viitesuoritukset	Myyntireskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
Ostoreskonta, osakirjanpito	ORPMAK	ORP Maksut	Ostolaskujen maksut siirretään kirjanpitojärjestelmästä pankkiohjelmaan.
	ORPKU	ORP Ostolaskut	Ostoreskontran osakirjanpidosta kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Osakirjanpito on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
Liittymällä pääkirjanpitoon siirtyvät aineistot	MATKAT	Matkalaskut, Populus	Tapahtumat siirretään liittymän kautta yhdistelmäkirjauksina pääkirjanpitoon.
	KASSA	Ceepos-kassajärjestelmän tositteet	Tapahtumat siirretään liittymän kautta kirjaussittain pääkirjanpitoon.
	ORPRD	Raindance ostolaskut	Ostolaskut suoraan Raindancen kirjanpitojärjestelmässä
	PALKAT	Palkkatositteet, Populus	Tapahtumat siirretään liittymän kautta kirjaussittain pääkirjanpitoon.
	PALKAT	Palkkatositteet, Personec	Tapahtumat siirretään liittymän kautta kirjaussittain pääkirjanpitoon.
	PANKKI	Pankkien tilioitteet	Tapahtumat siirretään liittymän kautta kirjaussittain pääkirjanpitoon.
Konsernitilinpäätös		Konsernilaskennan tapahtumat	Konsernitilinpäätös muodostuu erillisessä järjestelmässä. Kunnan tiedot siirretään konsernijärjestelmään osin liittymällä ja osin manuaalisesti.
Talous- ja lisätalousarvio	BUD	Talousarvio	Talousarviojärjestelmästä kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Talousarviojärjestelmä on integroitu kirjanpitojärjestelmään.
	BUDL	Lisätalousarviot	Talousarviojärjestelmästä kirjaussittain muodostuvat kirjanpidon tositteet. Talousarviojärjestelmä on integroitu kirjanpitojärjestelmään.

Liitteet

Liite 1: Suoritteet ja tunnusluvut

Liite 2: Palvelualueiden tavoitteet

Liite 1

Suoritteet ja tunnusluvut

Suorite- ja tunnuslukutaulukot						
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Musiikkiopiston oppilaat	124	124	124	124	124	124
Musiikkileikkikoululaisia	197	138	209	571	542	386
Opetuspalvelut	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Perusopetuksen oppilaat, joista	2 627	2 592	2 551	2 550	2 474	2 350
- erityisoppilaat	222	236	244	238	254	252
- pienryhmissä	148	137	154	135	167	154
- integroituna	92	99	83	94	87	118
Tehostetussa tuessa	370	389	380	385	422	362
Vieraskuntalaisia Mäntsälässä	102	82	79	95	83	88
Mäntsäläläisiä muualla	197	222	223	202	232	181
Oppilaat/alakoulut	1 868	1 805	1 748	1 625	1 673	1 568
Oppilaat/yläkoulut	797	798	803	821	801	782
Valmistava opetus						10
Lukion opiskelijat	295	263	266	258	302	311
Varhaiskasvatuspalvelut	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Kerhotoiminta						
Lapsia	8	22	24	21	20	10
Avoin toiminta						
Kävijät						3 866
Perhepäivähoito						
Lapsia	31	32	22	21	20	18
Kotihoidontuki/lapset	323	289	268	227	167	164
Yksityisen hoidon tuki, valtakunnallinen, lapsia	198	188	207	204	183	185
Yksityisen hoidon tuki, kunnanllinen, lapsia	198	188	207	204	183	185
Päiväkotihoido (sis. ostot)						
Lapsia	646	632	626	689	675	543
Vuorohoito päiväkodissa						
Lapsia	103	114	119	47	43	36
Esiopetus						
Lapsia	191	214	242	228	217	207
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa				201	201	184
Osallistumisaste varhaiskasvatuksessa				72	75	76

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin pa	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Kansalaisopisto						
- opetustunnit	6 959	6 954	7 706	7 268	6 367	6 188
- opiskelijat	2 938	2 343	2 583	2 777	2 438	2 324
- kurssit	392	372	390	380	310	321
Kirjasto						
- lainat	196 791	191 457	225 785	208 975	247 328	273 988
- lainat/asukas	10	9	11	10	12	13
- lainaajat	4 477	3 991	4 632	4815*	4 820	4 999
				* järjestelmän vaihdos keskellä vuotta, luku on arvio		
fyysiset kirjastokäynnit / asukas aukiolotuntien määrä / vuosi						5 4 819
kirjastoauton lainojen määrät						46 700
Vapaa-aikapalvelut						
Liikuntapalvelut						
Tapahtumien, retkien, tilaisuuksien osallistujamäärä (tapahtumat, uintikuljetukset, luennot)						5 023
Ohjatun liikunnan kurssit					26	48
Ohjatun liikunnan osallistujamäärät				3 868	5 111	6 128
Yksilön hyvinvoinnin kartoitus ja ohjaus (Inbody-mittaukset, liikuntaneuvonnan kävijämäärät, yleiset henkilökohtaiset kuntosalin laiteopastukset)				160	69	337
Koululaiskilpailut, osallistuneiden määrä					907	1 045
Nuorisopalvelut						
Nuorisotyössä kohdattujen määrä: kaikki nuorisotyön toiminnot yhteensä						13 255
Nuorisotalo: kävijämäärä					2 931	8 269
Koulu yhteistyö: kohdattujen nuorten määrä						3 372
Alueellisessa nuorisotyössä kohdatut: Ohkola, Hyökännummi, Kellokoski Kohdennetun nuorisotyön kohdattujen nuorten määrä 10-17-vuotiaat (Erityisnuorisotyö, Ankkuri-toiminta, K0- toiminta)						663 72
Kohdennetun nuorisotyön kohdattujen nuorten määrä 18-29 -vuotiaat (Etsivä nuorisotyö, Starttivalmennus)						121
Liikunnallisen elämäntavan kehittäminen -hanke 2025						
Tapahtumat ja retket						41
Tapahtumien kävijämäärät						4 389
Järjestetyt koulutukset ja luennot						7
Ohjatut kurssikerrat; kaverikuntaryhmä +65-v miehet						18
Rakennetut ja suunnitellut pysyvät toimintaelementit (MoBo- suunnistusrata, kulttuurikartta, osallistava tanssivideo)						3
Seniorityö						
Asiakaspuhelut, kotikäynnit ja muut tapaamiset					73	124
Kohtaamispaikkatoiminta käyntikerrat Seniorityön omien tapahtumien kävijämäärä					343	534 976

Tekniset palvelut	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset						
Hallinto- ja talouspalvelut + suunnittelu- ja rakennuttamispalvelut						
-Menot ulkoinen	777 562	707 736	840 799	716 674	675 434	662 672
- joista henkilöstömenot	498 323	494 294	493 371	448 987	383 328	384 543
-Henkilöt	8	7	7	7	5	5
Yksityistie-avustukset						
-yks.tieav. €	157 808	131 608	156 807	160 138	162 855	161 744
-yks.tieav. km	290	284	293	297	297	
Tiekuntia	117	115	124	125	125	
Avustus € / km	544	463	535	539	548	
Maankäyttö, asuminen ja liikenne	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
MAAKAUPAT						
Kauppojen lukumäärä / ostot, kpl	6	6	7	17	16	10
Ostettu, ha	10	16	5	93	29	6
, josta raakamaata, ha	9	14	5	90	26	5
Maaomaisuuden määrä, ha	1 697		1 695	1 769	1 668	1 670
Rahaa mennyt ostoihin, €	193 206	778 689	827 135	2 950 342	1 038 470	402 701
Myyty/vuokrattu, kpl	19/23	25/29	28/14	6/16	12/19	14/16
, josta asuintontteja	15/11	15/18	20/10	3/9	4/7	5/7
, josta yritystontteja	0/1	3/0	1/1	1/4	1/6	3/4
, josta muita alueita	4/11	3/11	7/3	1/3	3/7	6/5
Vuokratulot, €/v	575 684	611 244	670 148	819 682	812 089	809 955
Rahaa tullut myynneistä, €	1 542 553	1 775 431	1 761 173	1 430 550	3 578 440	907 689
Maankäyttö sopimuksia ,	2	3	1	2	3	2
(joista käynnistämissopimuksia), kpl	2	1	1	2	3	1
KAAVOITUS						
kv / kh hyväksynyt						
kpl	2	5	1	1	1	2
ha	5	26	30	3	8	144
rakennusoikeuden lisäys kem	5 810	16 338	0	0	10 157	8 700
Myyttäviä asuintontteja lkm	57	17	22	34	37	45
Myyttäviä yritystontteja lkm	9	9	19	13	13	9
RAKENNUSVALVONTA						
Myönnetty luvat						
lkm	194	251	116	232	159	124
kem	14 396	22 113	70 663	15 729	31 493	77 318
omakoteja kpl	53	62	54	31	12	12
asuntoja yht kpl	57	86	83	37	25	73
asuntoja kaava/haja %	74/26	83/17		62/38	72/28	65/8
asuntoja kem	8 160	11 801	8 846	4 537	2 793	
Valmistuneet kohteet						
lkm	150	133	163	240	139	80
kem	33 793	14 606	32 019	99 693	12 488	23 286
omakoteja kpl	42	45	48	122	27	10
asuntoja yht kpl	136	71	261	160	32	23
asuntoja kaava/haja %	90/10	82/18		86/14	56/44	65/35
asuntoja kem	11 369	8 554	13 896	22 059	4 393	
katselmukset	485	557	605		216	
Suunnittelutarveratkaisut						
lkm	33	36	26	18	16	2
Sijoittamisluvat ja lausunnot sijoittumisen edellytyksistä						13
myönt./kielteiset	33 / 0	33/3	20/6	17/1	15/1	13/2
, joista omakotitalo:						
Myönt/kielt	30 / 0	26 / 1	17/5	16/1	11/1	9/11
Näille haettu rak.lupa	7	15		9	3	14
MITTAUSTOIMINTA						
Rakennuksen/paikan						
merkinnät lkm	29	47	35	21	20	14
Sijaintikatselmukset	32	52	38	15	13	13

Toimitilapalvelut	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Toimitilat ja huoneistot						
Kiinteistöt kaikki, tilavuus m ³	439 617	404 340	455 655	464 758	447 106	455 992
Kiinteistöt omat, tilavuus m ³					415 132	367 377
Kiinteistöt omat, kerrosala m ²	95 549	88 743	99 451	101 213	106 843	88 027
Toimitilat, ulkopuolelta vuokrattu *						
Toimitilat, elinkaarimalli, kerrosala					10 845	10 845
Toimitilat, leasingkohde, kerrosala					7 566	7 566
Kiinteistöt muut, tilavuus m ³					10 627	10 627
Kiinteistöt muut, kerrosala m ²					2 936	2 936
Ulkoiset menot €, kiinteistönhoitopalvelut	5 936 063	5 733 026	6 592 312	6 491 891	7 665 390	7 060 718
€/ m ³	14	14	14	14	17	15
€/ m ²	62	65	66	64	72	80
Ulkoiset menot €, kunnossapitopalvelut	1 060 406	939 406	920 807	676 292	1 147 055	843 138
€/ m ³	2	2	2	1	3	2
€/ m ²	11	11	9	7	11	10
Kiinteistöjen tunnusluvut:						
Kiinteistöjen tekninen arvo €				205 248 946		
Jälleenhankinta-arvo €				279 863 958		
Kiinteistöjen korjausvelka €				21 704 291		
Kiinteistöjen kirjanpitoarvo 31.12	84 364 617	71 669 169	70 590 931	74 048 276	70 402 126	65 545 316
<i>*2024 luvut skenarios järjestelmästä</i>						

Kysyntä- ja laajuustiedot	TP2025							
	Kiinteistöt (lkm)	KRS ALA 1000 m ²	SÄHKÖ MWh	SÄHKÖL.* MWh	KAUKOL. MWh	ÖLJYL. MWh	HAKEL. MWh	VESI 1000 m ³
1 Asuinrakennukset	4	2	47	0	130	68	0	1
2 Hoitoalan rakennukset	13	27	2 548	538	3 912	13	0	11
3 Toimisto- ja hallintorakennukset	1	6	396	0	1 112	0	0	1
4 Kokoontumisrakennukset	5	6	405	48	469	36	0	1
5 Opetusrakennukset	18	54	3 853	358	3 597	604	938	10
6 Varistorakennukset	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Liikenteen rakennukset	1	1	131	0	0	243	0	0
8 Väestönsuojat	1	0	77	0	339	0	0	1
9 Muut	2	2	39	41	413	0	0	1
Yhteensä	45	98	7496	985	9972	964	938	26

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Siivottava pinta-ala m ²	58 949	58 200	59 970	58 475	58 475	57 815
€ / m ² / vuosi	20,82	22,31	22,43	23,30	23,14	22,59
€ / m ² / kuukausi	1,74	1,86	1,87	1,94	1,93	1,88
Puhtauspalvelu henkilöstön lkm	13	22	23	21,4	21,1	21,1
Ateriapalvelujen suoritehinta						
Päiväkodit	3,4	3,47	3,45	3,49	3,35	3,30
Koulut	3,5	3,08	3,15	2,91	2,85	2,75
Terveyskeskus (päätt. 31.12.2022)	5,4	4,98	4,00	0,00	0,00	0,00
Kivistöntie 16 Hirvitalo (päättynyt)	6,1	6,10	0	0,00	0,00	0,00
Ateriapalvelut						
Henkilöstön lkm	48	53	52	50	49	48
Keittiöiden lkm						
- keskuskeittiö	1	1	1	1	1	1
-terveyskeskuksen keittiö	1	1	1	1	1	1
Päiväkotien valmistava keittiö	2	1	0	0	0	0
-päiväkotien jakelukeittiöt	7	7	6	6	5	5
-koulujen jakelukeittiöt	8	8	8	8	8	7
-koulujen valmistavat keittiöt	7	6	6	6	6	6
Ruokapalveluyksiköt yht.	26	24	22	22	21	20
-Mäntsälän palvelukotiyhdistys	1	1	1	0	0	0
Kivistöntie 16 Hirvitalo	1	0	0	0	0	0
Kunnantalon ravintola	1	1	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	29	25	23	22	21	20
Suoritteet:						
Terveyskeskus muut (ex palveluk/Pilvikirs)	162 035	158 733	143 856	3 479	3 480	0
Päiväkodit (kunnan)	252 766	327 303	338 799	344 568	351 708	336 369
Koulut	500 049	628 776	617 566	635 299	640 030	616 983
Kivistöntie 16 Vuokra-asunnot	16 940	9 743	0	0	0	0
Mesikämmen (Keusote)	0	0	4 410	0	0	0
Mäntsälä yhteensä	931 790	1 124 555	1 104 631	983 346	995 218	953 352
Suoritteet / yksikkö	321 131	44 982	48 027	44 698	47 391	47 668
Suoritteet / Hlö	19 413	21 218	21 243	19 667	20 311	19 862

Kuntatekniikka	TP2020	TA2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Kadut ja yleiset alueet						
kaavatietä km	112	119	122	124	126	130
€	2 848 078	2 420 666	2 170 396	2 240 307	2 393 966	2 031 406
€ / km	25 429	20 342	17 800	18 067	19 000	
Puistot, puistometsät ja muut hoidossa olevat alueet						
ha	187	187	188	188	188	188
€	320 000	58 164	382 268	414 454	380 540	466 893
€ / ha	1 711	311	2 033	2 205	2 024	
Talouss metsät						
ha	848	848	848	848	848	848
puunmyyntituotot (€)	74 704	60 419	233 826	11 631	78 561	229 193
Liikuntapaikat						
Asukkaat 31.12.	20 721	20 839	20 895	20 950	20 933	20 957
€	203 826	201 140	43 000	135 698	83 396	116 591
€ / as	10		2	7	4	
Valaistus liikenne- ja tievalot MWh	1 800	1 800	1 750	1 750	1 700	1 730
Valaistus kunnoradat ja kentät MWh	100	100	100	100	100	
Katu - ja aluevalaistus €	745 900	254 737	356 289	385 964	345 406	338 092
Kadut ja väylät						
Kadut (km)	28	31	33	35	35	37
Kokoojakadut (km)	41	45	45	45	45	46
Asuntokadut (km)	40	43	44	45	46	48
Kevyen liikenteen väylät	42	43	43	44	48	51
Katujen ja kevyenliikenteen väylien korjausvelka €						
Katuvalaistus (lkm)	4 750	4 790	4 880	4 940	5 010	5 040
Mäntsälän jätteet						
Mäntsälän jätteet (tonnia)	6 277	6 756	4 939	5 197	5 324	
Vaarallinen jäte kiinteäpiste(tonnia)	69	55	56	51	55	
Vaarallinen jäte keräysauto (tonnia)	2	3	3	4	3	

Liite 2 Palvelualueiden tavoitteet

Hallintopalvelut

Arvio toteumasta		
0 =		tavoite ei tule toteutumaan
1 =		epävarma toteutuminen, "ehkä"
2 =		tulee todennäköisesti toteutumaan tai on jo toteutunut

Näkökuuma	Strateginen tavoite
	Turvallinen, sujuva arki Lähipalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti, asukaslähtöisinä.
	Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisella tekemisellä. Parannetaan arjen turvallisuutta.
Näkökuuma	Strateginen tavoite
	Vastuullinen, kehittävä vire Kuntakonserni toimii vahvistuen työllisyyttä sekä yrittäjyyttä.
	Toimintatapoja kehitetään ketterästi ja tuloksellisesti tietoon pohjaten. Kunnan hankinnoissa, investoinneissa ja palvelukehityksessä noudatetaan vastuullisuutta.
Näkökuuma	Strateginen tavoite
	Osallistava yhteisöllisyys Päätöksenteko on avointa ja osallistavaa.
	Rakennetaan yhteisöllisyyttä tukemalla yhteistä tekemistä. Vahvistetaan luottamusta osallistavalla johtamisella.

Turvallinen, sujuva arki - Vastuullinen, kehittävä vire - Osallistava yhteisöllisyys		Seuranta		
Strategiatavoite	Hallintopalveluiden strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteen edistyminen/toteutuminen	Arvio toteumasta
	Yleishallinto: Hallintopalvelut toteuttaa vuosittaisen kuntalaiskyselyn ja viestintää seurataan kanavien dataan pohjaten.	Kuntalaiskysely muutokset 2023-2025 - laadullinen arvio toimenpiteistä: 2023 Sote ja joukkoliikennepalvelut ja 2024: lasten ja nuorten palvelut, kunnan turvallisuusympäristö Kotisivu- ja muu palautemittaus: Sivuvierailujen kärki, seuraajien määrä, kuntalaispalautteiden määrä.	Palautteita tulee kuukaudessa tulee edelleen n. 15 – 40 palautetta. Palauteprosessia on uudistettu ja uusi koko kunnan yhteinen palautekanava lanseerattu. Kävijäseuranta: kunnan pääviestintäkanavat Kotisivut mantsala.fi. Sivulla on ollut tarkastelujaksone tammi-jouluku 2025 yht 402 700 katselua. Aktiivisia käyttäjiä vuodessa yli 90 000. Sivujen top 5-listalla suosituimpia sivuja ovat: Mäntsälän kunta -etusivu 72 400, Mitä ihmettä 2025! -elämystapahtuma 19 t. Ateriapalvelut ja ruokalistat, 19 t. Avoimet työpaikat - Mäntsälän kunta, 15 t. Päätöksenteko ja kuulutukset, 10 300 Some-kanavissa kävijä- ja seuraajien määrät ovat jatkaneet nousuaan Facebook: yli 3000 seuraajaa, IG 2100 seuraajaa.	
	Yleishallinto: Kuntalaisten koettu arkiturvallisuus paranee. Kuntaorganisaation valmiusjohtamisen kyvykkyyttä parannetaan harjoituksin sekä vahvistamalla osaamista kaikilla tasoilla.	Hyteindikaattorit turvallisuuden osalta (osana hyteraportointia) Turvallisuusarvio tehdään osana kuntalaiskyselyä. Kuntaan perustetaan poikkihallinnollinen turvallisuusryhmä. Kunnan valmiusjohtoryhmän vuosittainen arvio valmiusjohtamisen sekä viestinnän onnistumisesta.	Hyteindikaattorit raportoidaan erikseen. Vsjory tekee Kujä-itsearviointin kuluvan vuoden aikana (myös kuntastrat jatkoksa tavoite) Kunta osallistuu kahteen harjoitukseen 2025. Turvallisuusryhmää ei perusteta laajassa muodossa.	
	Yleishallinto: Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen (esim. asukasraati-tyyppisen toiminnan käyttöönotto) yhdessä Siihyn kanssa. Vaaliosallisuutta pyritään vahvistamaan kunta- ja aluevaaleissa.	Kuntalais- ja yleisötalouksien määrä ja osallistujamäärä; 15 kpl tilaisuuksia ja 300 osallistujaa. Viestinnä avoimuudesta säännöllinen arvio kunnan toteuttamissa kyselyissä.	Kunnan viestintäkysely toteutettu. Vaalien äänestysaktiivisuus laski alle 50 %. Yleisötalouksien määrä 8 ja n. osallistujia 200.	
	Tukipalvelut: Kunnan palveluiden tietoturvasa parannetaan ja henkilöstön osaamista vahvistetaan.	Navisec tietoturvatyöt suoritettuna 90 % henkilökunnasta. Koulutusten määrä /koulutuspäivät. Palvelustojen määrä /aika (kunnan palvelutoiminnassa) sekä tietoturvaudikaattorit (järjestelmä tuottaa) Laatupoikkeamien määrä ja toimenpiteet (SLA)	Navisec suoritukset 402/770-n. 52 % Hapa 52 %. Koulutuksia 1 kpl, osallistujia n.50 Kunnan yhteinen tietosuojakoulutus toteutettu.	
	Tukipalvelut: Kunnan ulkoistettujen henkilöstö-, tietohallinto- ja talouspalveluiden toimintavarmuuden sekä laadun turvaaminen.	Kunnan sisäisen palautteen määrä Provician ja Tellan palveluista. Hallintopalveluiden kysely palvelualueille palveluiden toimivuudesta ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset (Hapa kysely).	Laatupoikkeamista on tehty yksi reklamaatio vuoden aikana. Kyselyä ei ole toteutettu tänä vuonna.	
	Tukipalvelut: Hankintasopimushallinnan parantaminen.	Onnistunut integraatio Dynastyn ja Clouidan välillä (jolloin saadaan sopimukset yhden järjestelmän alle ja parannetaan seuranta, jolloin kaikkien voimassa olevien hankintasopimusten hallinnointi ja seuranta siirtyy Clouidaan).	On otettu tuotantokäyttöön maaliskuussa.	
	Tukipalvelut: Kunnan tiedonhallintasuunnitelma laadittu ja otettu käyttöön. Sähköinen arkistoratkaisu otettu käyttöön. Kuntalaisten asiakaspalvelukanavat toimivat asiakaslähtöisesti eri kuntalaisryhmät huomioiden.	Kunnan johtoryhmän arvio tiedonhallinnan ja tiedolla johtamisen toimivuudesta (Osari 2) Kuntalaiskyselyn tulokset kunnan asiakaspalvelun laadusta ja saavutettavuudesta. Kunnan asiakaspalvelupisteiden kontaktien määrä ja vasteajat asiakkaille.	Sähköiseen arkistoon on toteutettu integraattori Daisy Vesselin ja Primus Wilmaan. Tiedonhallinnan kehittämishanke etenee suunnitellusti. Johtoryhmän arvio ei vielä toteudu. Kunnan palautejärjestelmä uudistuu ja yhteistyö syksyn 2025 aikana.	

Strategiatavoite	Hallintopalveluiden strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet	Mittarit	Tavoitteen edistyminen/toteutuminen	Arvio toteumasta
	Tukipalvelut: Vahvistetaan organisaatiossa osallistavan johtamisen toimintamallia sekä yhteiskehittämistä.	1)Yhteistoiminnalliset työpaikkakokoukset toteutuvat säännöllisesti ja asialistat suunniteltuna/osallistavana. 2)Työhyvinvointisuunnitelmien tavoitteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan kunnan jorjyssa kaksi kertaa vuodessa. 3)Työhyvinvointikyselyn tavoitetaso 3,5/ tulos 3,7 (2026 alkuvuodesta seuraava kysely, Putsikysely) 4) Kehityskeskustelut toteutuneet kunnassa 100 %:sesti.	1-2)Työhyvinvointisuunnitelmassa kunnan yhteinen tavoite on, että työpaikkakokoukset pidetään säännöllisesti ja niissä käsiteltäviä asioita on viety vuosikelloihin. Toteutumista seurataan palvelualueen jorjyssa ja kunnan jorjyssa 1-2 krt/vuosi. 3) Henkilöstöpulsi toteutettiin pilotina loppuvuodesta 2025 ja jatkossa 2 krt vuodessa. 4) Toteumaprosentti on tällä hetkellä 93 %	●
	Henkilöstöhallinnon ohjelmisto (palveluntuottaja Provincia) tukee johtamista sekä sujuvia Hr-prosesseja.		Yksi hyväksytty reklaamaatio. Palvelunseurantakokoukset säännöllisiä. Huomiota kiinnitetty paikkalaskelmin määrään.	●
	Tukipalvelut: Viestintä ja markkinointi: kunnan strategiassa määriteltyjä tavoitteita tuetaan ja vahvistetaan suunnitelmallisella ja koordinoitulla viestinnällä ja kuntamarkkinoinnilla. Kunnan kärkitapahtumat vahvistavat pitovoimaa ja tavoittaa määriteltyjä tärkeimpiä kohderyhmiä. Museo- ja kulttuuripalvelut toteuttaa palveluja yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja toimijoiden kanssa.	Pääösivestintä oikea-aikaista ja luotettavaa. Mitataan viestinnän eri mittarein; osumat/kävijät eri kanavissa, saadut palautteet, kärkitapahtumissa kävijät ja medianäkyvyys. Kulttuurimeijerin ja muiden tapahtumien määrä ja osallistujien määrää. Museoiden kävijämäärä sekä säännöllinen asiakaspalaute kehittämistoimenpiteiden tueksi.	Eriillinen seurantaraportti mavista (ks.yllä) Pääösivestinnästä ei palautteita ja someuranta toiminut aktiivisesti. Museoiden (Aikartano ja Sepänmäki) kesän tapahtumat toteutuivat suunnitellusti.	●
	Maaseutu: Riskinarviointi on osa maksajaviraston hyväksymisperusteita ja sisäistä valvontaa. Vastuukunta huolehtii, että käytännön menettely, työjärjestelyt (eriyttäminen), tietoturva ja petosriskien kartoitus ja seuranta pidetään tavoitteellisella tasolla, ennakoidaan ja poikkeamiin reagoidaan välittömästi.	Jatkuvaa seurantaa, katselmointi vuosittain (maksajavirastovakuutus), arviointi ja poikkeamien osalta korjaavat toimet. Palvelutavoitteet toteutuvat maksajavirastosisimukseen mukaisesti. Tavoitearvo: Poikkeamia 0 kpl.	Palvelutavoitteet toteutuneet eikä poikkeamia.	●
	Maaseutu: Avoin viestintä ja neuvonta viestintäsuunnitelman mukaisesti ja palveluiden saatavuus. Asiakaspalautteiden jatkuva kerääminen ja sykleittäin (noin 3 v välein) asiakastytytyvyyskyselyt. Nostetaan palautekanavan sekä kotisivujen näkyvyyttä ja kehitetään toimintaa parhaan mahdollisen asiakaskokemuksen takaamiseksi.	Saadu palaute (kpl) ja kyselyn tulokset. Tavoitearvo: asiakaspalaute tasolla hyvä. Laajan asiakastytytyvyyskyselyn pohjalta tehtävät toimenpiteet viestinnän kehittämiseksi.	Asiakaspalaute 4,32/5	●
	TE ja maahanmuutto: kunnan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut järjestetään kustannustehokkaasti ja asukaslähtöisesti, palvelut ovat helposti saatavilla ja asiakasta hyödyttävää.	Resurssien karttumittaristo ja kykyvisari: asiakastietojärjestelmien tuottama data, asiakaspalvelukyselyt 1 x vuodessa. Tavoitearvo on tasolla hyvä (huono-välttävää-hyvä-erinomainen)	Asiakastietojärjestelmän laajennuksen myötä otettu käyttöön uudistettu kykyvisari ja mittaristo, ajetaan raportti vuoden lopussa. Asiakaspalaute seurataan kuukausittain. Asiakaspalaute on tasolla hyvä.	●
	TE ja maahanmuutto: avoin ja ajantasainen viestintä, päivitetty sivut ja esteetön tiedonkulku.	Asiakastietojärjestelmä ja asiakasraati asiakkaiden osallisuuden vahvistamiseksi; kohderyhmien tuottama palaute tavoitearvoksi hyvä (asteikolla: huono-välttävää-hyvä-erinomainen)	Palautteiden tavoitearvoa ei ole pystytty mittaamaan asiakastietojärjestelmän laajennusta odotellessa. Ajetaan raportti vuoden lopussa. Jatkuva keräty palaute asiakastytytytyvuudesta on tasolla hyvä. Työllisyysalueudistus ja palveluiden yhteensovittaminen on ollut keskiössä vuonna 2025. Asiakasraatia ei ole perustettu.	●
	TE ja maahanmuutto: Yritysten toimintaedellytyksiä työllistämässä vahvistetaan yhteistyössä MYK-in ja TE-isäntäkunnan kanssa.	Työnantaja-asteikon palaute > hyvä. Työttömien työnhakijoiden tavoitteellisen työllistymisen tuloksellisuuden palautearvo > hyvä (asteikko: huono-välttävää-hyvä-erinomainen). Kunnan työttömyys-%:n tavoitetaso on kolmen alhaisimman tasolla Uudellamaalla.	Työnantaja-asteikon palautetta ei ole kerätty. Työnantajayhteistyön käynnistyminen on ollut vähäistä vuonna 2025 resurssien kohdentumisesta työllisyysalueudistukseen ja palveluiden yhteensovittamiseen. Työttömyys-% on Keski-Uudenmaan työllisyysalueen kolmanneksi alhaisin, mutta Uudenmaan kunnista 10:5 alhaisin joulukuun 2025 tilastoissa.	●

Sivistyslautakunta

Turvallinen, sujuva arki - Vastuullinen, kehittävä vire - Osallistava yhteisöllisyys		Seuranta		
Strategiatavoite	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2025	Mittari ja tavoitearvo	Tavoitteen edistyminen/toteutuminen	Arvio toteumasta
	Varhaiskasvatukseen työvoiman saatavuuden parantaminen; imagon nostatus ja vaikuttavuuden näkyvyys.	Pätevien ja epäpätevien suhde ammattikunnittain, tavoite päteviä vo 70% lh 100%	Opettajia 43/47 ryhmää (68%), lastenhoitajia 84/47 ryhmää	●
	Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäiseminen ja siihen puuttuminen: Opetuspalveluiden toimenpideohjelman sekä suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä toteuttaminen.	Tehdään vuosittaiset KivaKoulu -kyselyt ja analysoidaan tuloksia > kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vähentäminen. Painopiste: sosiaalisessa mediassa tapahtuvan kiusaamisen vastaisen tuen järjestämisen oppilaille.	Sosiaalisia ja tunnetaitoja kehittävä ohjelma: Kevään -25 alusta toukokuun loppuun mennessä hyvinvointi ja osallisuuspedagogi tavoitti 698 oppilasta, 119 opettajaa ja 34 eri ryhmää tunnetaitotyöajan merkeissä. Aiheina olivat "Miten toimin tunnekuohussa?" ja "Myötätunnon mestari". Yhdessä opettajien kanssa suunniteltiin ko. aiheiden pohjalta heidän ryhmilleen sopivia oppitunti. KO-toiminta käynnistyi viikolla 11. KO-toiminta on opetuspalveluiden ja nuorisotyön yhteinen ja Aseman lapset ry:n luotsaama pitkäkestoinen ja monisyinen kiusaamislaitteisiin kohdennettu monialainen tuki. Poliisi on ollut 3.4. rehtorikokouksessa esittelemässä poliisin ja koulun yhteistyömallia. Rehtorit kävivät materiaalit läpi omalla koulullaan (lainvastaisiin tekoihin puuttumisen ohjeistus). Mäntsälän koulujen 4-9-luokkalaisten vierailut nuorisoliissa ja tutustuminen nuorisotyöntekijöihin jatkui kevään aikana. Lukuvuoden 2025-2026 vuoroja on pystytty varamaan elokuussa. Someurvan käyttö opetuspalvelussa jatkuu. Kouluja on muistutettu 10.10. oppituntimateriaalien hyödyntymisestä ja soveluksen käytön ohjeistamisesta oppilaille ja huoltajille. Kiva-koulukyselyt toteutettiin koululla kevään loppuun mennessä. Koulukohtainen yhteenseto esiteltiin -syyskuun lautakunnassa ja koululla on suunnit tulosten pohjalta toimenpiteet tälle lukuvuodelle. Kiusaamiskokemusten määrä kouluttain vaihtelee. Osassa kouluja kokemusten määrä oli vähentynyt, osassa hieman kasvanut. Aseman lapset ry toteutti opetushenkilöstölle Nuorten konfliktit, kiusaaminen ja kouluväkivalta: puuttuminen ja selvittäminen -koulutuksen 6.8.2025.	●
	Sivistyksen yhteiset tulosalue toteuttaa palvelualueen tilaiselyksen toimenpideohjelman	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen investointien tärkeysjärjestyksen tekeminen osana kunnan investointisuunnitelmaa.	Tavoite toteutu vain osittain, koska tilojen käytön toimenpideohjelman investointiohjelman tärkeysjärjestyksestä ei päästy tekemään kokonaisuudessaan. Toimenpideohjelmassa rajuus asettiin opetuspalveluun ja Mäntsälän keskustan alueeseen. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen opetuksen tulosalueella tehtiin keskustan alueen kouluverkko selvitys, jossa priorisoitiin kouluinvestointien tarve Mäntsälän keskustan alueella. Mäntsälän keskustan alueen kouluverkko selvitys hyväksyttiin kunnaneuvastossa joulukuussa 2025.	●

Hyvinvointilautakunta

Turvallinen, sujuva arki - Vastuullinen, kehittävä vire - Osallistava yhteisöllisyys		Seuranta		
Strategiatavoite	SVivisy- ja hyvinvointipalveluiden strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2025	Mittari ja tavoitearvo	Tavoitteen edistyminen/toteutuminen	Arvio toteutuksesta
	Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisella tekemisellä.	Hyvinvointisuunnitelman mukainen käytännön tekemisen jalkautaminen eri toimialueille	Tavoite hyvinvointisuunnitelman jalkauttamisesta on toteutunut hyvin kaikilla palvelualueilla. Vuotta 2025 koskeva hyvinvointiraportti valmistuu keväällä 2026. Hyvinvointisuunnitelmaa on toteutettu ja seurattu systemaattisesti. Tiedolla johtamisen näkökulmasta kunnan TEAviisarin (terveyden edistämisen aktiivisuus) tuloksia kuntajohdon ja kulttuurin osalta on käsitelty kunnan johtoryhmässä ja hyvinvointilautakunnassa. Laaja hyvinvointikertomus 2021-2024 on hyväksytty valtuustossa 10.6.2025. HYTE-kerroin nousi 18,6 €/asukas (2024) 18,8 €/asukas (2025). HYTE-kerrointa voidaan nostaa panostamalla kulttuuriseen vertaistoiintaan ja asukasosallisuuden vahvistamiseen. Uusi hyvinvointi- ja turvallisuusstrategia 2026-2030 on luonnosvaiheessa ja etenee hyväksyttäväksi keväällä 2026. Se on laadittu laajasti palvelualueita, kuntalaisia ja vaikuttamistoimielimiä osallistaen ja laajaan tietopohjaan ja tutkimustuloksiin perustuen. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty aluevaltuustossa joulukuussa 2025, ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta on tuotu kuntiin nähtäväksi luonnos. Nämä suunnitelmat vaikuttavat kunnan omaan suunnitelmaan, ja niiden painopisteiden ja tavoitteiden luonteva yhteys kunnan omaan suunnitelmaan kanssa toteutuu hyvin.	●
	Kansalaisopiston kurssitarron suunnitteluun osallistetaan kuntalaisia ja yhteistyökumppaneita. Järjestetään erilaisia kulttuuritapahtumia.	Tapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneet. Tehdään kysely opistossa opiskeleville ja kuntalaisille kansalaisopiston kurssitarron osalta ja toivotusta opetuksesta. Kerätään opiskelijoita kurssipalautteet toiminnan kehittämiseksi.	Kurssien palautteissa opiskelijalla oli mahdollista antaa kurssista palautetta, kertoa osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksista kurssilla ja hänellä oli mahdollista esittää kurssitavoitteita. Toimiston asiakaspalveluaikoja muutettiin 4.8.2025 alkaneen asiakaskyselyjen perusteella. Kansalaisopisto osallistui useaan kunnassa järjestettävään tapahtumaan. Maksutonta tapahtumaa Opistotalon joulua vietettiin 9.12.2025.	●
	Kuntalaiset ja potentiaaliset yhteistyökumppanit tietävät kirjaston yhteisöllisyyttä tukevista ja mahdollistavista toiminnoista.	Tehty yhteistyö, osallistuminen tapahtumiin, ulkopuolisten järjestämät tapahtumat kirjastossa sekä palaute, jota saadaan ulkopuoliselta järjestäjältä koskien yhteistyön sujumista kirjaston kanssa. Kirjasto on pidetty yhteistyökumppani ja ennakkoluuloton kokeilija.	Yhteistyössä tehtyjä tapahtumia on toteutettu kirjastossa tai niihin on osallistuttu muualla mm. kirjailijoiden, liikuntapalvelujen, senioriohjaajan, kulttuuripalvelujen, neuvolan, varhaiskasvatuksen, seurakunnan, yrittäjien, senioriyhdistysten kanssa. Kirjastotalolla osallistuimme mm. Mitä ihmettä- ja Joulun avaus- tapahtumiin ja Riihenmäen koulun talviriehaan.	●
	Päätökset kirjaston palvelumuutoksissa ja aineistovalinnassa parustuvat vahvemmin tilastotietoon ja asiakaspalautteeseen.	Toteutuneet "tietotuokiot" ja valikoidut tiedonkeruun menetelmät. Kirjaston henkilökunnalla on yhteinen käsitys siitä, mitä tunnuslukuja seurataan ja miten asiakaspalautetta kerätään. Uuden kirjastojärjestelmän tuottamaan dataa opitaan hyödyntämään ja seuraamaan. Mietitään mikä olisi asiakaspalautteen keräämiselle kevyt, toimiva ja johdonmukainen tapa.	Kirjastojärjestelmän tuottamaa dataa on käyty vuoden 2024 lainausten kohdistumisen tutkimisessa (lehdet), määriteltäessä tarvittavia raportteja ja tehtäessä varastojen uudelleen organisointia. Copilotin hyödyntämistä kirjastojärjestelmästä saatavien raporttien käsitelyssä on pohdittu ja kokeiltu. Henkilöstömuutosten myötä aineistokokonaisuuksien valikoimaa ja ajantasaisuutta on tutkittu kirjastojärjestelmästä saatavan datan avulla. Kirjasto suunnittelee asiakaskyselyn toteuttamista, mutta sen toteuttamisen selvittely ja ajoittaminen siirtyy vuodelle 2026.	●
	Liikuntapalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisinä. Tarjotaan matalan kynnyksen liikuntapalveluja sekä liikunta- ja elintapaneuvontaa.	Liikuntapalvelujen ryhmiin ja liikunta- ja elintapaneuvontaan osallistuneiden asiakkaiden määrä. Terveysasemalta liikunta- ja elintapaneuvonnan pariin ohjattujen asiakkaiden määrä. Liikunta- ja elintapaneuvontaan osallistuneiden asiakkaiden määrä sekä sinne ohjattujen asiakkaiden määrä lisääntyy verrattuna edelliseen vuoteen.	Liikunta- ja elintapaneuvonnan sopimus kunnan ja hyvinvointialueen välillä on viimeistelty ja sopimus on allekirjoitettu 15.8.2025. Sopimuksen toteuttamiseen liittyvä koulutus on aloitettu. Tilastoverailu 2024 - 2025: Käyntikerrat kasvu 19,9% (6128 kpl), Tapahtumiin osallistujat kasvu 303,45% (5023 kpl), Kuntosaliohjelmat kasvu 319,64% (235kpl), Liikuntaneuvonta Keusote alentunut 14,29% (42kpl -7 edelliseen vuoteen). Tilastojen perusteella HUR-laitteiden käyttöönotto on vaikuttanut selkeään ohjastarpeen kasvuun. Tapahtumien osalta Valokävelyn muuttaminen Valotapahtumaksi saavutti ison suosion nosti tilastollista osallistujamäärää.	●
	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä tuetaan toteuttamalla lähipalvelut palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti, asiakaslähtöisinä.	Koulujen harrastamisen Suomen mallin mukaisten ryhmien kokoaminen oppilaiden toiveisiin pohjautuen. Harrastamisen Suomen mallin mukaisten ryhmien ja ryhmiin osallistuneiden määrä kouluittain vuonna 2025.	Lukuvuodelle 2025-2026 kerhojen määrää pyritään kasvattamaan 32:een. Harrastamisen Mäntsälän mallin ja koulun kerhotoiminnan mallin yhteensovittaminen aloitettiin kesäkuussa 2025. Toimintamallia on kehitetty toimivampaan suuntaan. Syksyllä 2025 on aloitettu uusien kumppaneiden kanssa toimintojen järjestäminen. Kaikille kouluille ei ole pystytty järjestämään hankkeen kautta harrastustoimintoja.	●
	Nuorisopalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisinä. Nuorisopalvelun sekä koulunuorisotyön kehittäminen ja roolitusten selvittäminen.	Koulunuorisotyön tavoitteet, toimenpiteet ja roolit on kuvattu koulunuorisotyön lukuvoisuussuunnitelmassa ja työ on suunnitellun mukaista. Tavoitteellinen koulunuorisotyö saadaan käyntiin, lukuvoisuussuunnitelma on tehty ja sitä toteutetaan.	Koulunuorisotyölle tehtiin yhdessä opetuspalveluiden kanssa lukuvoisuussuunnitelma ja sitä toteutettiin. Suunnitelmaa kehitetään lukuvoisuussuunnitelma 2025-2026 ja toimintaa jatketaan. Osana koulu- ja koulussa tehtävää nuorisotyötä on kehitettävä päihdekasvatuksen toimintamallia. Nuorisotyön vakituiset toiminnat kouluyhteistyössä: ryhmätykset 7-luokkalaisten, teemattunnit ja nuorisotilavierailut 5-6-luokkalaisten, viikottaiset koulukahvit yläkouluilla, loma-aikojen yhteistyö kouluvaimentajien ja -mentoreiden kanssa. Hyökännummen nuorisotilakokoukset lopetettiin keväällä. Syyskaudella on keskitytty alueelliseen nuorisotyöhön Ohkolan ja Hyökännummen kouluilla sekä Kellokosken kouluilla ja alueella yhteistyössä Tuusulan nuorisopalveluiden kanssa.	●

Tekniset palvelut

Turvallinen, sujuva arki - Vastuullinen, kehittävä vire - Osallistava yhteisöllisyys			Seuranta	
Strategiatavoite	Tekninen ja elinvoimautuksen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet	Mittari ja tavoitearvo	31.12.2025	Arvio toteumasta
	Puhtaus: "Tuotamme laadukasta ja kustannustehokasta puhtauspalvelua omalla toimintana". Toimitaan taloudellisesti, kestävästi ja työtä organisoidaan tehokkaammaksi esim. työn suunnittelua ja yhdistelmätyötä lisäämällä. Asiakkaan vaikutusmahdollisuutta lisätään yhteisillä laatukierroksilla.	Järjestetään laatukierrokset joka koulukohteessa yhdessä asiakkaan kanssa. Suoritetaan asiakastytyväisyyskysely 1 x vuoden 2025 aikana. Mittari 1-5, tavoitellaan taso 3,4, joka vastaa tasoa "Hyvä +"	Toteutuneet, kyselyn ka. 3,55	●
	Ateriat: Makuuakkoset ja kouluruokadiplomien suorittaminen v. 2025 aikana.	Diplomit suoritettu 100 % kaikista koulu ja päiväkotikohteista. Edellyttää diplomien hakemista yhteistyössä asiakkaan edustajien kanssa.	Suoritettu 100%	●
	Ateriat: Koulumaitotuen hakeminen kaikista kohteista V. 2025 aikana	Maitotukihakemukset tehty 2 x vuodessa määrätyn hakuajan mukaisesti kaikista kohteista (tavoite 100%)	Alkuvuosi eli tammi- heinäkuun hakuaika on syksyllä 2025, tiedot koottu joka kohteesta valmiiksi	●
	Toimitilat: Kiinteistöjen Tampuuri huoltosuunnitelmien päivittäminen osana kiinteistöhuollon kehittämistä	Päivitetään kaikkien kunnan kiinteistöjen huoltosuunnitelmat 31.12.2025 mennessä.	Huoltosuunnitelmien päivitys toteutui 75 %.	●
	Toimitilat: Energiasäästöavoite ja energiasäästötoimenpide	Laskennallinen säästöavoite energiasäästötoimille vuodelle 2025 yhteensä 200 MWh kunnan omistamien kiinteistöjen osalta.	Energiasäästötoimenpiteet tehty suunnitellusti ja toteuma saavutettu.	●
	Toimitilat: Buidie-järjestelmän käytön tehostaminen rakennushankkeissa.	Tavoitetasona toimitilapalvelujen kaikkien 2025 investointihankkeiden siirtäminen Buidie-järjestelmään 31.12.2025 mennessä.	Buidie-järjestelmän käyttö kaikissa investointihankkeissa toteutunut syksyyn asti. Loppuvuodesta otettu käyttöön Buidie-järjestelmä, johon on siirretty hankkeiden seuranta.	●
	Kuntatekniikka: Buidie-järjestelmän käytön tehostaminen rakennushankkeissa	Tavoitetasona kuntatekniikan kaikkien 2025 investointihankkeiden siirtäminen Buidie-järjestelmään 31.12.2025 mennessä.	Vuonna 2025 rakennusvaiheessa olevat infra-hankeet on perustettu Buidie-järjestelmään, jonka avulla hankkeiden laatua ja toteutumista seurataan.	●
	Kuntatekniikka: avoin hankeseuranta ja tiedottaminen käynnissä olevista investointihankkeista sekä ajankohtaisista aiheista.	Kunnossapidon tiedotteita 2 kpl/kk/kunnossapitokausi, rakentamisen hankeraportit ja tiedotteet 1 kpl/kk. Muita tiedotteita 1-2 kpl/kk.	Kunnossapidon ajankohtaisista asioista tiedotettu alkuvuoden aikana. Hankeviestintään on panostettu lisäämällä ennakkotiedottamista alkavista hankkeista ja käynnissä olevien työmaiden tilanteista.	●
	Kuntatekniikka: kävelyn ja pyöräilyn kehittäminen	Käpy kehittämissuunnitelman edistäminen; kevytvyörien vuosittainen toteuttaminen (400 000 eur/vuosi)	Käpy hankkeita toteuma oli 1,7 miljoonaa euroa	●
	Kuntatekniikka: liikenneturvallisuustyöryhmä ja vuosittaiset pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet.	Litu-hankkeita valitaan toteuttamissuunnitelmaan; rakennusohjelmassa 2-3 kpl/vuosi, Litu -ryhmä kokoontuu 3 krt/vuosi	Litu-hankkeita on rakentamissuunnitelmissa tänä vuonna 2 kpl, Litu-ryhmä kokoontuu kolme kertaa vuoden aikana. Vuoden 2025 aikana päivitetty Mäntsälän liikenneturvallisuussuunnitelma.	●
	Kuntatekniikka: henkilöstön kouluttaminen ja palvelualueen toiminnalliseen kehittämiseen osallistuminen.	Koulutuspäivien toteuttaminen, tarkistetaan kehityskeskustelun yhteydessä; koulutuspäiviä vähintään 1-2 hlö/vuosi.	Kehityskeskustelujen yhteydessä on keskusteltu koulutustarpeista ja kartoitettu tilannetta.	●
	TEL-yhteiset: Hallinnollisten sääntöjen ja ohjeiden päivitys.	a) Rakennuslain voimaantulon vuoksi hyväksytään uusi päivitetty teknisen toimintasääntö 30.6.2025 mennessä. Toteutunut/Ei toteutunut. b) Päivitetään Tilahankkeiden toteutusohje 30.6.2025 mennessä. Toteutunut/Ei toteutunut.	a) Toteutunut. Toimintasääntöön muutostarpeet on kartoitettu kevään aikana ja toimintasääntö on hyväksytty 19.8.2025. b) Tilahankkeiden toteutusohjeen päivitystyö on selvittelyvaiheessa.	●
	TEL-yhteiset: Teknisen tiedonhallinnan uudelleen määrittely ja jalkautus osana koko kunnan tiedonhallinnan kehitystyötä.	a) Määritetään teknisen uusi tiedonhallinnan toteutustapa 31.12.2025 mennessä yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Toteutunut/Ei toteutunut. b) Järjestetään tilaisuus, jossa käydään lävitse tiedonhallinnan muutokset palvelualueelle. Toteutunut/Ei toteutunut.	a) Toteutunut. Tiedonhallinnan elinkaari-hankkeen kokonaisuus ja osatehtävien toteutustapa on määritetty. b) Toteutunut osaprojektien määrittelyn suhteen. Kokonaisuuden ja muutostarpeiden läpikäynti teknisen infossa 3.12.2025.	●
	TEL-yhteiset: Selvitetään kunnan sisäisellä asiakaspalvelukyselyllä teknisen ja elinvoimapolkujen toimivuutta ja kehityskohteita.	Sisäinen asiakaskysely toteutetaan 30.3.2025 mennessä. Toteutunut/Ei toteutunut.	Toteutunut. Kysely on julkaistu 28.3 ja tulokset on analysoitu ja informoitu henkilöstölle.	●
	TEL-yhteiset: Toimintatapoja kehitetään luotettavaan ajantasaiseen tietoon pohjaten.	Soveltuvan rakennushankkeiden tietohallintajärjestelmän hankinta.	Toteutunut. Rakennushankkeiden tietohallintajärjestelmä Buidiehead on hankittu ja käyttöön otettu.	●

Kuntakehityspalvelut

Turvallinen, sujuva arki - Vastuullinen, kehittävä vire - Osallistava yhteisöllisyys			Seuranta	
Strategiatavoite	Tekninen ja elinvoimapaivalueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet	Mittari ja tavoitearvo	Tavoitteen edistyminen/ toteutuminen 31.12.2025	Arvio toteumasta
	Aktiivinen maanhankinta ja kaavoitus (AO-tontit)	Kaavoitus: Vapaa omakotitonttivaranto 31.12. (kpl) 30 tonttia, raakamaan hankinta asumiseen ja yritystoimintaan soveltuvilta yleiskaava-alueilta- tavoite: raakamaan hankinta 30 ha	Myyttäviä omakotitontteja 45 kpl. Raakamaata ostettu noin 5 ha	●
	Sujuva rakentamislupaprosessi	Rakennusvalvonta: rakentamislupien käsittelyaika > rakentamislupien käsittelyaika 2-5 vk siitä, kun lupahakemus on riittävä päätöksentekoon.	40 vrk (lupapäätöksen käsittelyajan mediaani viimeisen 12kk aikana)	●
	Keskustavision mukaiset toimenpiteet	Lyhyen aikavälin toimenpiteiden edistäminen (esim. pysäköintisuunnitelma). Visiotyön täsmentäminen lähivuosien keskeisten kehittämiskohteiden osalta. Lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimenpiteiden arviointi, toimenpidetarpeet, aikataulutus ja budjetointi.	Siirtyy keväälle 2026	●
	Aktiivinen maanhankinta ja kaavoitus (yritystontit).	Koko kunnan strateginen yleiskaavaehdotus valmistuu ja esitetään uudet yritystonttialueet, jonka jälkeen näille laaditaan kullekin etenemistie	Yleiskaavaehdotus valmistui päätöksästyttelyyn lautakunnan kokoukseen 29.10 tavoiteaikataulun mukaisesti. Yleiskaavan sisältöön tehtiin muutoksia lautakunnan kokouksissa 29.10 ja 10.12, yleiskaavan nähtävilläolo on näistä muutoksista johtuen viivästynyt. Poikkitien alueen kaavoituksen selvityksiä on aloitettu, mutta asemakaavoituksen käynnistäminen odottaa yleiskaavan hyväksymistä. Yleiskaavan käsittelyn viivästyminen aiheuttaa suoran viivästyksen uusien yritystonttien kaavoitukselle	●

